

**TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK**

**Radgonski sejem — prvič
v samostojni
Sloveniji** Stran 2

**Do delavcev
krivični
zakoni** stran 4

TEDNIK

LETO XLIV, ŠT. 33

Ptuj, 22. avgusta 1991

CENA 17 DINARJEV

UVODNIK

Nepremagljivi

Ko sociologi menijo da so strnjenost, volja in ustvarjalnost naroda na najvišji točki, je že pravi čas za začetek poti v drugačne, boljše čase.

Predsednik slovenske vlade meni, da je samozavest naroda morda na najvišji stopnji doslej. Tudi na osnovi tega gradi svoj optimizem in nas v relativno kratkem času že vidi v družini evropskih narodov.

Slovenci se že dolgo zgledujemo po uspešnih evropskih in svetovnih narodih. Pri tem se počutimo manj vredne, saj po rezultatih drugi delajo in ustvarijo več, bolje in udobneje živijo. Smo torej manj vredni, manj sposobni, zanikni in neustvarjalni?

Resnica je nasprotna. Slovenski narod je preživel težke čase, kljub temu pa je vselej silil na površje. Bili smo zaprti v državne meje, odrezani od sodobnih spoznanj in dosežkov, pa smo jim, kakor korak zadaj sicer, sledili. Ko ni bilo uvoza rezervnih delov, so jih obrtniki, kmetje in delavci izdelali sami in delo je šlo naprej. Načelo »znajdi se, kakor veš« nas je reševalo iz mnogih stisk, na drugi strani pa nam jemalo energijo za napredek, za boljše delovne rezultate.

Lepo je narodom, ki jih država ne ovira na vsakem koraku, ki jih v njihovih željah po boljšem vzpodbuja. Lepo in enostavno je biti ustvarjal in organizirati in nespremenljivi državi, ko bodo pogoji gospodarjenja jutri enaki današnjim ali kvečjemu boljši.

Tako državo si želimo Slovenci in tako obljubljajo tisti, ki izdelujejo smernice novega političnega, pravnega in ekonomskega sistema. Ko bomo po pogojih enaki Evropejcem, bomo z veseljem pokazali, ali smo jim enaki ali ne.

Jože Bračič

Takšne ledene kroglice so se minulo nedeljo, 18. avgusta, vsule izpod pobesnelega neba in dvajset minut zdržale tolkle kmetov trud v Savcih, Rucmancih, pri Tomažu, v Ormožu itd. Pobile so na tisoče hektarjev korenin, krompirja, pese, vinogradov, sadovnjakov... Poškodovale na stotine in stotine domačij... Pa vendar pravijo »znanstveniki«, da toča nasploh naredi manj škode, kot stane zaščita zoper njo. Mogoče res, toda ko vidiš, kakšno razdejanje je pustila za seboj, je njihovim besedam domala nemogoče verjeti. Škode, kakršno je tokrat povzročila, najbrž ne bo mogoče izmeriti z milijoni, temveč le s težkimi milijardami in milijardami... da o kmetovi osebni prizadetosti niti ne govorimo!

Streha enega od gospodarstev v Savcih: kot bi z aviona mitraljirali po njej, a je bila »le« toča.

Ko je narava neusmiljena . . .

Bilo jih je za okoli pol hektarja, sedaj...

In to je vse, kar je na eni od njiv v Rucmancih ostalo od bogate obetajoče fiziole.

Od kornice so ostali le še štrclji... in žalost v pridelovalčevih očeh.

Posneli smo ga pri Tomažu. In takšni, kot je ta trs, so brez izjeme vsi v vinogradu. Uničenje je popolno, tako da letos iz te gorice ne bo vinca.

Foto: I. C.

88. SLOVENSKI FESTIVAL DOMAČE ZABAVNE GLASBE PTUJ '91
od 6. do 8. septembra 1991 — dvorana Srednješolskega centra v Ptuj

KARTING

Portorož najmočnejši

Kartodrom v Hajdošah je v nedeljo sprejel najboljše tekmovalce v kartingu. Prizadevnim organizatorjem AMD Ptuj je uspelo izpeljati dirko kljub neurju, ki je pregnalo nad 500 gledalcev po drugi dirki. Po dvehurnem čakalju so domačini uspeli ponovno pripraviti poplavljeni stezi in nadaljevati s preostalima dirkama v veliko zadovoljstvo vseh tekmovalcev.

AMD Ptuj je pred dnevi saniral kartodrom saj je na južni strani dvignil nasip proti naselju in vanj vgradil nad 1500 m² gramoza ter s tem močno zmanjšal hrup v naselju. Ponovno so bile opravljene meritve v naselju in ugotovljeno je bilo, da dirkališče ustreza vsem predpisom.

Kljub nevšečnostim smo bili priča borbenim in zagriženim borbam za čimboljšo uvrstitev. Tokrat so imeli največ uspeha tekmovalci Portoroža, saj so zmagali v treh kategorijah in ekipno, po nekajletnem premoru pa so ponovno slavili domačini, saj je v kat. 125 ccm zmagal član ptujske ekipe. Najboljši posamezniki in ekipe so prejeli pokale.

Lzidi dirk:
— kategorija N: Lucija Živec

— Portorož, Filip Gavrilović — Merkur Beograd, Asja Zupanc — Moste, Gregor Kodrič — Ptuj, Primož Matelič — Moste;

— kategorija 100 — juniorji: Nina Jerančič, Tomaž Gorenc, Uroš Sinkovec — vsi Portorož, David Kalan — Vrhnika, Nina Rožman — Moste;

— kategorija 100 — seniorji: Peter Kranjc — Portorož, Bostjan Kerin — Damjan Ogrinc — oba Moste, Denis Dečman — Slander CE, Darko Krajnc — Portorož;

— kategorija 125 ccm: Mitja Zaman — Ptuj, Srečko Hribar — Mengeš, Mitja Tomažič — Ptuj, Jernej Kušar — Mengeš, Mirko Zivec — Portorož.

V juniorski konkurenci je zmagal PORTOROŽ (105 točk) pred MOSTAMI — LJ (90 točk). Ekipno je prav tako zmagal PORTOROŽ (149 točk) pred MOSTAMI-LJ (97 točk) in PTUJEM (70 točk).

Zahvala gre pokrovitelju AGIS-u in sponzorju OPTE-u PTUJ in MERCEDES SERVIS-a DOMINKO ter vsem drugim, ki so pripomogli, da je prireditev uspela.

M. Zupanc

Drava odslej v super ligi

Na seji vodstva Rokometne zveze Slovenije so se v petek dogovorili, da bodo za klube, ki so doslej nastopali v drugi zvezni ligi, ustanovili novo slovensko ligo — poimenovali so jo super ligo. Zraven bivših zveznih drugoligašev bodo v tej ligi nastopile tudi rokometne ekipe, ki so se v pretekli sezoni uvrstile na prvih šest mest v prvi republiški ligi. Ptujška Drava je bila, kot je znano, šesta in tako se je uvrstila v novo super ligo. Tekmovanja bodo pričeli konec septembra.

Rokometaši Velike Nedelje in Ormoža, ki so doslej nastopili v prvi republiški ligi, bodo odslej nastopali v 12-članski enotni republiški ligi. Rokometašice Drave pa bodo nastopile v vzhodni skupini ženske republiške lige, saj so dosedanje prvo republiško ligo razdelili na dve skupini.

Dve prvi mesti

Atletski klub Novo mesto je priredil odprto prvenstvo Dolenjske v atletiki. Na tekmovalcu je bilo okrog 150 tekmovalcev iz vseh slovenskih atletskih klubov in nekateri atleti iz sosednje Hrvaške. Med nastopajočimi so bili tudi člani Atletskega kluba Ptuj in dosegli lepe uspehe, čeprav vremenske razmere atletom niso bile najbolj naklonjene.

Rezultati ptujskih atletov — moški: disk — Dokl 3. mesto (40,34); 400 m — Krabonja 1. mesto (49,90), Krajnc 3. mesto (52,35), Pralja 5. mesto (53,49); daljavo — Kokot 4. mesto (637 cm); višina — Petrovič 6. mesto.

atletinje: daljavo — Korošak 2. mesto (559 cm); 100 m ovire — Korošak 1. mesto (15,18); 400 m — Kotar 3. mesto (58,84).

V soboto in nedeljo se bodo mladi ptujski atleti udeležili finala Atletskega pokala Slovenije v absolutnih mladinskih kategorijah v moški in ženski konkurenci, ki bo prav tako v Novem mestu. I. Z.

Preizkus v plavanju

V Ptujskih toplicah sta Športna zveza in Plavalni klub Ptuj organizirala preizkus v plavanju za občane vseh starostnih stopenj. Akcija je bila izvedena pod geslom »PREIZKUSITE SE V PLAVANJU, KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST«. Udeleženci so v večini izpolnili kriterije za pridobitev srebrnega delfina. Glede na starost so morali v določenem času preplavati 50 oziroma 100 metrov. Manj si jih je pridobilo značko zlatega delfina, kjer so naloge zahtevnejše. Najmlajši so si pridobili priponko »PLAVALEC PRIPRAVNIK« in srebrni znak DELFINČKA.

V akciji je bil najmlajši udeleženec star 5 let, najstarejši pa 69 let. Večina jih je bila iz Ptuja iz okolice, izmed penzionistov gostov Ptujskih toplic pa so bili tudi iz Maribora, Jesenic, Ljubljane in celo iz Italije.

L. M.

ORMOŽ

Danes odprtje bencinskega servisa

Danes bodo v Ormožu odprli obnovljen bencinski servis. Direktor Petrola iz Maribora Tihomir Lešnik je povedal, da so zmogljivosti bistveno povečali. V prvi vrsti gre za ekološki vidik. Enoplaščne rezervoarje so zamenjali z najnovejšimi dvoplaščnimi, ki povsem zadovoljujejo sodobne ekološke zahteve.

Z večjimi zmogljivostmi bo tudi boljša oskrba z raznim gorivom. Boljše so tudi delovne razmere zaposlenih. Lokacija v mestu mnogim ni bila povšeči, pa je direktor poudaril, da se Petrol ni odpovedal novi, seveda k: bo ob Ormožu stekla obvoznica.

Servis je najodobnejši, vendar še vedno premajhen, da bi lahko poslovali samopostrežno. V Ormožu bodo prodajali ob vseh naftnih derivatih tudi petrole, ker je vse več drobne mehanizacije, ki potrebuje petrole kot pogonsko gorivo.

Vida Topolovec

Obiskal ga bo dr. Dušan Plut

Ekološki raziskovalni tabor Drava 91 so Zeleni Ptuja pričeli v nedeljo v Cirkovcah. Kljub spremembi termina je prišlo nanj petnajst mladih raziskovalcev, ki skupaj s petimi mentorji raziskujejo v ptujski občini. Najštevilčnejši sta skupina za opazovanje ptic in malih sesalcev, saj je terensko delo in spoznavanje živalskih in ptičjih vrst zelo privlačno. Poleg teh dveh dela se skupina za analizo vode. Ta se je odločila, da bo temeljito analizirala potok Grajeno. Ta je bila nekoč ponos Ptujčanov, zadnje čase pa je bilo v njej tudi nekaj pomorov rib. Raziskovalci bodo poskušali ugotoviti glavne vire onesnaževanja in snovi, ki najbolj ovirajo življenje v Grajeni. Četrta skupina dela na področju celotne občine, saj bo dokončala kataster živih odlagališč v ptujski občini, ki ga je pričela že splo-

EKO TABOR DRAVA

mladi izdelovati posebna skupina pri Zelenih Ptuja. Naročnik te raziskave je Občinski sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora.

Mladi raziskovalci bodo v taboru do 30. avgusta. Poleg raziskovanja v skupinah so za njih v taboru pripravili tudi predavanja o čebelah in kakovosti zraka, o botaniki in zeliščarstvu, o fosilih in pogovor s predsednikom Zelenih Slovenije in članom republiškega predsedstva Dušanom Plutom. V Ljutomeru pa si bodo ogledali biodinamično kmetijo in prisluhnili še koncertu Zorana Predina ter Vlada Kreslina.

d. l.

29. MEDNARODNI KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM

Prvič v samostojni Sloveniji — razstava podjetništva

»29. mednarodni kmetijski-živilski sejem v Gornji Radgoni odpiramo v času hude gospodarske in politične krize. Kljub temu pa je sejem obdržal koncept in usmeritev, ki jo je izoblikoval na svoji razvojni poti. Ta usmeritev se kaže tudi na letošnjem sejmu s ponudbo blaga s področja kmetijske mehanizacije, živilsko-predelovalne industrije, agrokemije in blaga široke potrošnje.« je ob odprtju sejma v soboto dejal direktor Ivan Kovač.

Na letošnjem sejmu je opazen razcvet podjetništva. Opazno je povečano število razstavljalcev in povečana ponudba domačega in tujega blaga.

Sejem je obogaten s strokovnimi razstavami goveje živine,

Direktor sejma Ivan Kovač: »Na letošnji sejem smo posebej ponosni.«

konj, prašičev, perutnine in drobnice. Prvič letos lahko vidimo tudi razstavo rastlinske proizvodnje. Vzoredno potekajo ves čas strokovna predavanja in seminarji. Kot posebno vzpodbudo kakovosti so že pred sejmom opravili ocenjevanje mesnih izdelkov v slovenski konkurenci in posebej v konkurenci dežel Alpe-Jadran. Ocenili so tudi mleko in mlečne izdelke, novosti

v kmetijski mehanizaciji, prvič je bilo tudi ocenjevanje izdelkov iz sadja in vrtnin. Posebno pozornost je vzbudilo ocenjevanje vina slovenskih pridelovalcev, v zvezi s tem pa razstava Vinograd-

kih firm z vzhoda Jugoslavije so zapolnila manjša zasebna podjetja, kar prispeva k pestrosti ponudbe. Organizatorji niso niti za trenutek oklevali, ali zaradi krize sejem organizirati ali ne. Na le-

Utrinek iz razstave Vinogradništvo na Slovenskem skozi stoletja: uspešno delo Zgodovinskega arhiva Ptuj.

ništvo skozi stoletja, ki so jo pripravili delavci Zgodovinskega arhiva iz Ptuja.

Na sejmu sodeluje letos 950 razstavljalcev iz 12 držav. Prazne prostore zaradi odstopnosti veli-

tošnjega so še posebej ponosni. Končno je to prvi kmetijski sejem v samostojni Sloveniji. Odprt bo do vključno nedelje, 25. avgusta.

J. Bračič

Za vino in njegovo zgodovino na Slovenskem se je zanimal tudi predsednik Lojze Peterle.

LOJZE PETERLE OB OTVORITVI SEJMA

Naš adut je kakovost

»V Radgoni sem že dva dni in kaže, da bom ostal še en dan. Ugotavljam, da po vsem tem, kar se je zgodilo — po tragični razstavi neke drugačne mehanizacije, ki je prinesla žal tudi smrtno žrtev — danes ta kraj živi drugače. Te dni ta kraj praznuje. Včeraj smo praznovali prijateljstvo, sosedstvo z našimi sosedi iz avstrijske Štajerske. Danes odpiramo pomemben kmetijski sejem, ki velja po kvaliteti za najmočnejšega v Jugoslaviji.

Sinoči smo v družbi velikega moža iz teh krajev, akademika profesorja dr. Trstenjaka, svetovno znanega psihologa, ugotavljali, kako je s slovenskim človekom, njegovim značajem in kako je z njegovo samozavestjo. Ugotavljali smo, da je ta samozavest taka, kot mogoče še ni bila pri tem narodu in da ima narod zaradi tega vso prihodnost. Tem bodo sledila še druga praznovanja in vesel sem, da se tako spravljamo do naših zadnjih korakov v popolno slovensko državnost.

Za ta sejem je letos značilno, da se ga udeležuje večje število

razstavljalcev, tistih, ki začenjajo svojo ustvarjalnost na novo, ki so začeli svojo zasebno pot v podjetništvo. To je dober znak, da uveljavljamo tisto politiko, za katero smo se odločili.

Seznanihi so me s tem, da je ta sejem že doslej prek ocenjevanj posameznih izdelkov pokazal kakovostno raven. Še sedaj čestitam vsem, ki so dosegli priznanje za ta ali oni dober proizvod. Želim jim, da svoje nagrade in tudi druge izdelke dobro prodajo, da sklenejo dobre kupčije. Kot majhna država moramo postaviti predvsem na kakovost. Ta sejem si je dobro ime doma in v med-

optimist glede bodočega slovenskega gospodarskega razvoja in v tem okviru tudi kmetijstva. Koncepti pa morajo biti pri tem zelo jasni in ponovno poudarjam kakovost. Marsikdaj v preteklosti so šli naši proizvajalci in trgovci na maso, vendar mislim, da to ni smer, ki bo držala Slovenijo pokonci. Naš adut je kakovost, s katero se lahko ob omejenih količinah dokazemo v tistih delih sveta, kjer kakovost nekaj pomeni. To posebej velja za slovensko vino, glede katerih sem posebej vesel, da je prišlo do ocenjevanja in posebne razstave o razvoju slovenskega vinogradništva.

Predsednik IS Slovenije Lojze Peterle.

narodnem prostoru pridobil predvsem s kakovostjo. Prepričan sem, da bo s pomočjo ljudi, ki ga vodijo, in s pomočjo sodelujočih strokovnjakov nadaljeval v tej smeri in tako na najboljši način predstavljati Slovenijo.

Marsikaj bi lahko ob tej priložnosti povedal, posebej o kmetijstvu ali širše o gospodarstvu. Naj povem samo to, da sem velik

Sedaj nas čaka še nekaj prehodnega obdobja, v katerem nam bo težko, vendar že kalijo klice novega gospodarskega življenja, novih odnosov, novega reda. S tem si bo Slovenija kot priznan subjekt — to pričakujemo v relativno kratkem času — utirala pot v družbo enakopravnih narodov Evrope in sveta.

JB

SVET V STOLPCU

SOVJETSKA ZVEZA: Le malo kdo je pričakoval, da bo Mihail Gorbačov odstopil. Kljub zapletenim razmeram v Sovjetski zvezi je kazalo, da kar obvladuje razmere. Še posebej, ko je v pogovorih z ZDA vseskozi dobival podporo za notranje reforme, predvsem pa finančno pomoč. Vzrok odstopa je »zdravstveno stanje«; komentatorji po vsem svetu seveda mrzlično iščejo še kakšne »globlje vzroke«. Pred vsem se v prvih komentarjih vprašujejo, kaj se bo zgodilo v SZ, saj je znano, da je Gorbačov držal v pokorščini prenapete vojaške generale. Šest mesecev izrednih razmer jim bo najbrž vzbudilo slo po urejanju zadev s preštevilčnimi organi represije. Najbrž se bo spremenilo tudi stališče zahodnih zaveznic do notranjega preoblikovanja Sovjetske zveze. Enotno SZ je zahodni svet podpiral predvsem zaradi Mihaila Gorbačova in vprašanje je, ali sedaj ne bo spremenil odnosa do odcepitvenih teženj v SZ, še posebej če bo prevladala represivna struja v njeni politiki.

ALBANIJA: Italijanske oblasti so konec minulega tedna z ukano vrnile v Albanijo 2200 beguncev. Potem ko so jih iz Barija že odpeljali na sever Italije, so jih s policijsko akcijo zbrali in jih pod pretvezo, da jih vozijo v različne kraje Italije, odpeljali na letališče v Tirani. Med njimi je bilo tudi okoli 6000 albanskih vojakov in policistov. Na tak način so se Italijani »znebili« večine najvztrajnejših albanskih beguncev, ki so bili pripravljeni stradati in se upirati policistom, samo da jih ne bi poslali nazaj v Albanijo.

JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA: Južnoafriške oblasti, Afriški nacionalni kongres in njegova tekma Inkatha so se sporazumeli o vzpostavitvi miru. Zaradi meddržinskih spopadov je v tej državi v zadnjem letu umrlo 2 tisoč ljudi. Sporazum so dosegli po večtedenskih pogajanjih, na katerih so pripadniki Nacionalnega kongresa, ki ga vodi Nelson Mandela, srdito obtožili za prelihanje krvi konservativno organizacijo črncev Inkatha, češ da je orodje v rokah belske manjšine. Sporazum naj bi podpisali 14. septembra.

ROMUNIJA: To deželo vse-skozi pretresajo socialni nemiri. Zadnja večja stavka se je končala v nedeljo. Stavkalo je okoli 7 tisoč rudarjev. Osnovni zahtevi — povišanju plač — so oblasti ugodile.

PERU: Te dni je Peru pretresel škandal z otroki, sužnji iskalcev zlata. Neki lokalni politični funkcionar trdi, da je videl 71 grobov, kjer naj bi skrivaj zakopali trupla otrok, ki so jih divji iskalci zlata uporabljali kot poceni delovno silo. Deset do osemnajstletne dečke naj bi iskalci zlata kupili od trgovcev z belim blagom. Otroci naj bi delali v zelo težkih razmerah, brez ustrezne prehrane, zdravstvene nege in strehe nad glavo. Kdor poskuša pobegniti, ga boja ustrelijo v tilnik. Veliko otrok pa umre zaradi tropskih endemičnih bolezni.

BRAZILIJA IN ARGENTINA: Ti dve državi se že dalj časa poskušata združiti, da bi postali ekonomsko uspešnejši. Poleg podobnih problemov z inflacijo, brezposelnostjo, dolgov in vlogo soldateske imata zadnje čase veliko skupnih škandalov zaradi preprodajalcev mamil. Zadnji tak škandal je bila novica, da v brazilskem kongresu vsak mesec prodajo 15 kilogramov kokaina, vsak dan pa je mogoče kokain kupiti tudi pred vhodi v štiri knjižnice poslanske zbornice. Med poslanci je kar 22 osumljencev, ki naj bi redno sodelovali v poslih z mamili.

pripravila: d. l.

V prostorih osnovne šole so pripravili zanimive razstave likovnih in ročnih del ter kulinarike in paleontološko zbirko.

Kmečka povorka Do kruha некоč in danes, v kateri je sodelovalo več kot 200 nastopajočih domačinov.

60 LET CIRKOVŠKIH FOLKLORISTOV

Bogato izročilo štajerskih plesov

Letos mineva 60 let, odkar je sedaj že pokojni Vinko Korže prvič predstavil cirkovške folklorne plesalce javnosti. Od takrat pa do danes se je sloves cirkovških plesalcev razširil po vsej domovini, od nedavnega anonimni štajerski plesi z Dravskega polja pa so se razširili med folklorne skupine doma in na tujem. Folklorno skupino Vinko Korže iz Cirkovc poznajo že v Nemčiji, Avstriji, Italiji, Holandiji in še kje. Povsod so plesalci ambasadorji ljudskih običajev, pesmi in plesov, pri čemer ohranjajo avtentičnost dobrega dela štajerskega ljudskega izročila. In povsod je z njimi tudi idejni in umetniški vodja Tone Brglez, brez katerega si takšnega uspeha in popularnosti zagotovo ne bi priplesali. Njegovo nesebično organizacijsko sposobnost, včasih trdo roko, drugič spet očetorsko toplino poznajo vse poveljne generacije plesalcev, ki se jih je od ustanovitve do danes izmenjalo že več kot 500.

Po vsem zapisanem torej ni čudno, da je proslava 60-letnice folklorne v Cirkovcah bila tako veličastna, tako množična in priščna. Še nedeljsko neurje jih ni zmotilo, saj so sklepno slovesnost spravili pod streho svoje velike dvorane.

V počastitev jubileja so izvedli vrsto prireditev, od srečanja ljudskih pevcev in godcev do samostojnega celovečernega nastopa,

raznih razstav, kmečke povorke in osrednje proslave. Vrhunec prireditev je bil minulo nedeljo, 18. avgusta. V sodelovanju s šolo in podružnico Kmečke zveze je cirkovško prosvetno društvo že dopoldne odprlo zanimive razstave likovnih in ročnih del ter domačih jedi in pogrnjov. Vili Podgoršek pa je predstavil svojo bogato zbirko mineralov. Popoldne so pripravili veliko

Duhovni in umetniški vodja folklorne v Cirkovcah Tone Brglez ima za sabo 30 let predanosti folkloru in okoli 900 nastopov doma in na tujem.

(Foto: M. Ozmeč)

kmečko povorko s prikazom kmečkega orodja in strojev ter raznih opravil nekdanj in danes pod naslovom »Do kruha некоč in danes«. Več kot 200 nastopajočih je med številnim občinstvom od blizu in daleč poželo gromek aplavz, saj je bilo v povorki videti marsikaj, kar je mnogim že šlo v pozabo.

Potem se je vilo kot iz šaka in predvideno sklepno slovesnost na prostem so brž premestili v svojo dvorano, kjer je bilo skoraj premalo prostora za vse. Slavljenecem, vsem gostom in domačinom je zaželel dobrodošlico predsednik Prosvetnega društva Cirkovce Vili Podgoršek. O začetkih in razvoju folklorne skupine je govoril umetniški vodja Anton Brglez. K čestitkam ob visokem jubileju in opravljenem kulturnem poslanstvu so se pridružili tujska kulturna ministrica Kristina Šamperl-Purg, predsednik družbenopolitičnega zbora občinske skupščine Ivan Lovrenčič, turistični minister Peter Vesjenjak, predsednik ZKO Franc Lačen in republiški poslanec Janez Žampa. Slavljenecem so zatem zaplesali člani pobratene folklorne skupine Ogranjak seljačka sloga iz Nedeljšča pri Čakovcu, folklorna skupina Slovenec iz avstrijske Globasnice, folkloristi skupine Rožmarin haloških dolin iz Dolene ter šolska folklorna skupina iz Cirkovc, ki slavi letos 20-letnico uspešnega delovanja. Ob koncu so se predstavili še slavljenči, člani folklorne skupine Vinko Korže in poželi še posebej gromek aplavz. Številnim visokim priznanjem in državnemu odlikovanju so ob jubileju prideli še plaketo občine Ptuj na slovesnosti pa so si z gosti izmenjali spominska darila.

Želimo jim tudi v bodoče bogato folklorno dejavnost, saj so kot živ muzej, restavrador ljudskega izročila s svojim plesom, značilnim glasbenim triom, šegami in pesmijo ohranili ves čas svojega delovanja nekaj svojega — nekaj cirkovškega!

M. Ozmeč

lastniki telefonskih priključkov, potem ugotovimo, da je danes vreden en telefonski priključek 4.500 nemških mark.

S pogodbo so se krajani obvezali zgraditi pslopje, v zameno pa so od pošte dobili novo telefonsko centralo. Poleg ATC je v

sko centralo v Ptuj. Celotno poštno poslopje pa bo zagotovo zadovoljevalo potrebe krajanov vsaj 30 let, če bo predvidena stopnja rasti. Tudi gostota telefonskih priključkov se bo v kratkem s 7 naročnikov na 100 prebivalcev povečala na 21 naročni-

Notranjost nove pošte v Cirkovcah je sodobno urejena in prirejena za poslovanje s strankami.

Nova cirkovška pošta med slovesnostjo ob odprtju.

(Foto: M. Ozmeč)

novi pošti še prostor z okenci za stranke ter dve telefonski govorilnici, dostavni prostor, razdelilnica, velik trezor, kuhinja in seveda sanitarije.

Novi prostori za potrebe poštno in telekomunikacijske dejav-

kov na 100 prebivalcev. Vse to pa pomeni, da je nova pošta s centralo v Cirkovcah zagotovo dolgoročno rešitev, ki zagotavlja hitrejši razvoj celotne krajevne skupnosti.

—OM

pismo »od daleč«

Pri zadnji vrnitvi v Beograd »zgodovinskega« 19. avgusta mi je predpostavljeno v Ljubljani za bilal, naj vendar pohitim, da bom v Beogradu še pred državnim udarom. Konferenca med dogajanjem v Sovjetski zvezi, kjer so odstopili Gorbačova, so vsekakor usodne, vendar ne bodo nujno imele enakih zunanjih oblik. Beograd se zaenkrat vzdržuje kakršnih koli reakcij v Sovjetski zvezi. V Beogradu pravzaprav vojska nima koga več odstaviti, saj je Marković »politično mrtev« še posebej po sporu z generalštabom glede odgovornosti za intervencijo v Slovenijo. Proračunska sredstva se v glavnem samo še tiskajo, medtem ko z buždetom financirajo samo še zvezno birokracijo. Glede tega praktične razlike med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo ni, saj je kritična masa inercije konzervativnega centralističnega sloja povsod velika. Velika razlika pa je, da Srbija ni Rusija in Milošević ni Jelcin.

Vojska je vsaj začasno našla zaščito v Srbiji, kjer ji pač vsak dan dokazujejo, da je srbska, in se primerno temu obnaša tudi na Hrvaškem. Jugoslavija je obsojena na trajno destabilizacijo, razen če se bistveno spremenijo »zunanjí pogoji«, med katere vsekakor spada tudi dogajanje v prestolnici »pravoslavja«. Srbska rešitev je ponujena okrnjena Jugoslavija, v katero bi poleg omenjene republike bili vključeni še Črna gora ter Bosna in Hercegovina, medtem ko Makedonija nima ravno široke izbire. Hrvaška brez srbskih področij oziroma področij, ki so jih zasedli Srbi, ter Slovenija lahko gresta iz omenjene države. Praktično v tem trenutku ni nikogar v Jugoslaviji, ki bi lahko resno preprečil ozemeljsko razširjanje Srbije »milom ili silom«. Hrvaška ne more iti v frontalni konflikt z zvezno armado poleg vojne s Srbijo in prav zaradi tega je krizno žarišče lokalizirano z »rahlim prodiranjem« Srbije v Hrvaško »trebuh«. Mednarodna javnost bo seveda odslej bolj okupirana z dogajanjem v Sovjetski zvezi in rešitev »jugoslovanskega vprašanja« je mogoče pričakovati samo v paketu reševanja vzhodnoevropskih problemov. Odlučilnega pomena je tako kot za Sovjetsko zvezo dogajanje v centru, torej pri nas v Srbiji, kjer je po mnenju nekaterih analitikov samo še nekaj mesecev do radikalnih sprememb in resnih problemov. Težko je napovedovati dogodke v tako nemirnem času in še posebej zaradi globalnih sprememb v Evropi, kjer se po mojem občutku počasi izgublja iluzije o možnem demokratičnem združevanju evropocentrične stare celine. Sicer pa svet že predolgo ni bil v vojni in zakaj ne bi povoda za nov spopad našli na Balkanu. (?) Vladimir Vodušek

Mlajša in starejša skupina slavljenec je zaplesala pod vaško li-po.

Gorje mu, kdor v nesreči biva sam...

Le kdo v teh dneh ob gledanju televizije ali prebiranju časopisov ni začutil v sebi stiske ljudi, mater z otroki, starih in onemoglih, mladih, ki so še včeraj verjeli v resnico, pravico in svobodo, ki so bili izigrani za svojo prihodnost, ko so s solzami v očeh zapuščali svoje domove in se odpravljali na pot, kjer ni vojne, kakor sta jo iskala otroka v »Dolini miru«! Komu v teh dneh niso polzele solze sočutja do ljudi v stiski!

Tudi mi v naši farni skupnosti sv. Marjete v Gorišnici smo začutili klic na pomoč. Na pobudo našega župnika Iva Holobarja smo se zbrali v nedeljo zvečer, 11. avgusta, v veroučnih prostorih zastopniki vseh vasi in se dogovorili o ustanovitvi dobrodelne organizacije KARITAS.

Med nas je prišla gospa Božena Čačković in nam razložila vse oblike delovanja te humane organizacije. Dogovorili smo se, da pričnemo z zbiranjem pomoči za pregnane družine. V torek, 13. avgusta, je akcija stekla. Šli smo med ljudi in ti so na široko odpirali srca. Prihajali so z avtomobili, kolesi, pa tudi peš so prinašali

svoje darove. Iz oddaljenih vasi so pripeljali vse, kar so darovali ljudje, s traktorji. V akcijo so se množično vključevali mladi. Ljudje so prinašali vse, od hrane pa do vsega, kar človek potrebuje za vsak dan. Med množico paketov je bila vrečka, v kateri so bile lepe otroške slikanice, avtomobil-

ki in igračke. Med njimi je bila napisana želja mladega dekleta: »Želimo vam čim hitrejšo vrnitev v vaše domove, uspešen boj za svobodo in vam sporočamo, da smo z vami.« Naložili smo kamion (6 ton) in ga dostavili Karitasu v Zagreb.

Hvala vsem, ki ste darovali,

vsem, ki ste pomagali pri zbiranju pomoči. Naj ostane to tista oblika človečnosti, zaradi katere živimo in ostajamo ljudje.

V prihodnjem tednu je namenjen Karitasov »Klic dobrote« dobrim ljudem v naslednjih krajih:

- v torek poteka zbiralna akcija v župnijah Trnovska vas, Markovci in Dornava
- v sredo v župniji Hajdina
- v sredo in četrtek v župniji Lovrenc na Dr. polju.

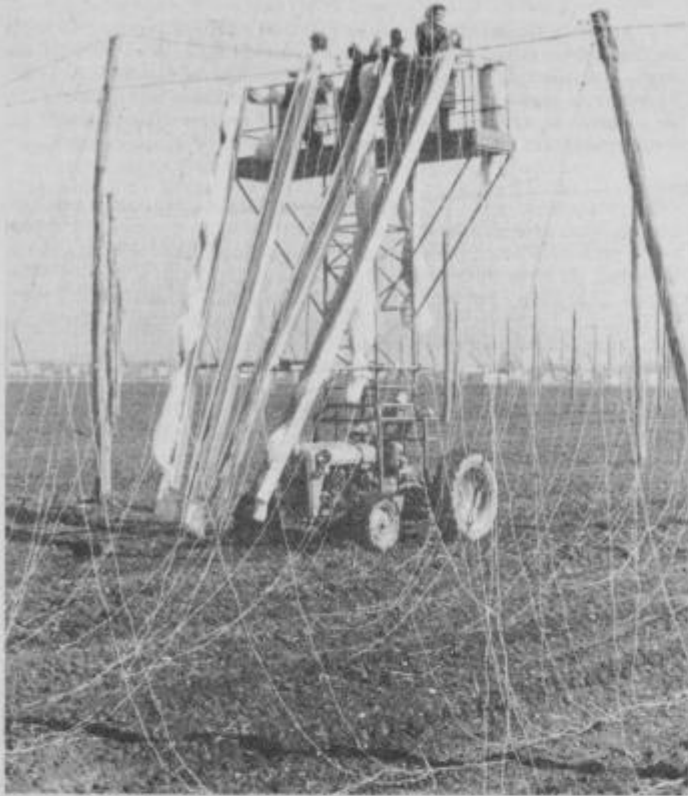
Humano delo je v naši župnjski skupnosti prevzela Irena Lapornik, defektologinja, ki se je s svojim poklicu srečevala s človeškimi stiskami. Želimo, da bi naši farni skupnosti zaživelu humano delo, da bi se vanj radi vključevali mladi in se tako srečevali s stiskami, ki jih ponuja življenje, in bili pripravljeni pomagati.

Za odbor: Marija Klinec

(Foto: Cilka)

Do delavcev krivični zakoni

Bo delo za vse?

Območni odbor Sindikata delavcev kmetijstva in živilske industrije ter gozdarstva Ptuj se je prejšnji teden sestel v Ptuj na protestnem sestanku. Sindikalni protest je namenjen trem predlaganim zakonom: o lastninskem preoblikovanju podjetij, o denacionalizaciji in o zadrugah.

»Vsi trije zakoni so za delavce v kmetijstvu, živilski industriji in gozdarstvu nesprejemljivi in pomenijo celo krajo njihovega minulega dela. Delavci bodo postali žrtve na oltarju zmagovalcev zadnjih volitev,« so menili razpravljalci — sindikalni predstavniki delavcev. Zakoni bodo po njihovem neposredno ogrozili 34 tisoč delavcev, posredno pa še veliko več Slovencev. Uničili bodo dosedanje razvojne uspehe kmetijstva, povzročili pomanjkanje hrane in njeno bistveno podražitev. Ker gre za sistemske spremembe, bi morali le-te sprejemati s splošnim soglasjem vseh strank ali vsaj z dvotretjinsko večino v parlamentu, nikakor pa ne z enostavno večino, kar lahko doseže sedanja vladajoča koalicija. Sindikati se strinjajo, da je potrebno nekdanje krivice popraviti, vendar z upoštevanjem osnovnega načela, da pri tem ne smemo povzročati novih krivic, predlogi zakonov pa so po njihovem prepričanju krivični.

Če sindikalna aktivnost ne bo privedla do zakonov, ki bodo pisani na kožo večine Slovencev, napovedujejo sindikati strnitev svojih vrst in organizacijo ostrega protesta. Pri tem računajo tudi na podporo nekaj sto tisoč delavcev. Z množičnim protestom, ki bo imel veliko manifestativno poslanstvo, bodo opozorili Evropo, da so odločitve v slovenskem parlamentu odmaknjene od demokracije in daleč od obljub, izrečenih pred volitvami.

USPEHI NA RAČUN NIZKIH PLAČ

Predsedniku slovenske skupščine dr. Bučarju so poslali protest, v katerem zahtevajo, da se novi zakoni vrnejo v fazo osnutka in v ponovno razpravo ter prilagoditev sindikalnim zahtevam. Upoštevati je potrebno večjo udeležbo delavcev na delnicah. Delnice zadrugnikov so lahko le takšne, kot je bil njihov delež pri razvoju podjetja, ne pa 40 ali celo 51-odstoten. Nikakor se ne sme povečati brezposelnost delavcev v kmetijski in živilski dejavnosti ter gozdarstvu; s tem bi povzročili nove krivice. Na sedanjih nasadih in drugih kompleksih ne sme nastajati škoda, nikakor ne smemo razbijati rentabilnih podjetij. Sindikati ne dovolijo izničevanja minulega dela, saj so se sedanja uspešna podjetja razvijala predvsem na račun nizkih plač zaposlenih. Nova zakonodaja ne sme povzročiti, da bi v Sloveniji pridelali manj hrane, če pa se bo to zgodilo, naj predlagatelj zakona prevzame vso odgovornost. Ko brezposelni delavci ne bodo več plačevali davkov in prispevkov, kdo bo nadomestil ta izpad sredstev? Bodo to kmetje, ki so jim že doslej delavci plačevali zdravstveno in pokojninsko zavarovanje? Kako bodo preživeli mali kmetje? Iz lastnjenja je potrebno izločiti lastni družbenega standarda, ker je to last delavcev. Sindikati sprašujejo, zakaj so v zakonu o zadrugah naštet le uspešni predelovalni obrati. Kaj bo z drugimi? Predsednika skupščine sprašuje-

OPOZORILO SINDIKATOV

jo, ali se zaveda, da bodo ostanki podjetij propadli v nekaj mesecih ob 250-odstotnih obrestih in da bo država morala pokriti dolgeve? In končno: ali se zavedate, da bosta brezposelni, lačen, obubošan in brezpraven delavec ter mali kmet prekleto premislila, koga bo v bodoče volil?

ALI BOMO LAČNI?

Precej vprašanj pa so naslovili tudi na kmetijskega ministra dr. Osterca. Med njimi: od kod bomo uvozili zemljišča, ker bivši lastniki menda zahtevajo 32 tisoč hektarov, na voljo pa je v družbenem kmetijstvu le 14 tisoč hektarov?

Ali bodo kmetje v bodoče pridelali na hektar 7 tisoč kilogramov pšenice, 9 tisoč kilogramov koruze, namolzi po kravi 5 tisoč litrov mleka, da bi nadomestili izpad, ki bo nastal zaradi vračanja zemlje? Če ne bo tako, od kod bomo uvozili hrano, da ne bomo lačni? Ali bodo lahko ostali delavci in kmetje preskrbeli 34 tisoč novih brezposelnih delavcev, ali bodo kmetje v bodoče plačevali prispevke za šolstvo, ceste, komunalo, zdravstvo in pokojninsko-invalidsko zavarovanje? Zakaj ministrstvo dovoljuje, da bo ob teh zakonih nastala škoda, ki jo nekateri ocenjujejo na devet milijard dolarjev, zakaj dopuščate, da imajo izdelki kmečke proizvodnje višjo ceno kot z družbenih posestev? Kje naj delavci dobijo denar za nakup delnic ob lastninenju podjetij in ali ne bodo imeli tuji prednost pri nakupu, če domačega interesa ne bo? Kam z odvečnimi kmetijskimi strokovnjaki? Ali ne bi bilo bolje bivšim lastnikom popraviti krivico z delnicami in da bi tako zemlja ostala v sedanji funkciji proizvodnje?

SKZ PRAVI: NE BOMO LAČNI

Na stališča sindikatov smo v Ptuj dobili odziv združenja last-

nikov razlaščenega premoženja in podružnice Slovenske kmečke zveze — Ljudske stranke: »Zemlja, ki bo prišla v poštev za vračanje nekdanjim lastnikom, nikakor ne bo ostala neobdelana, prišla bo v roke ljudem, ki sicer že sedaj obdelujejo zemljo in jo tudi znajo dobro obdelovati. Nobene bojazni ni, da bi zaradi nekaj odstotkov zemlje, ki bo predmet vračanja, postali lačni. V slovenskem merilu gre le za okoli 3 odstotke. Če pogledamo sedanjo oskrbo v občini Ptuj, vidimo, da kar 97 odstotkov mleka zagotavljajo kmetje, da prihajajo teleta izključno iz kmečkih hlevov. Hektarski donosi so različni, ob enakih pogojih vlaganja pa so lahko enaki. Ni mogoče trditi, da Kmetijski kombinat slabo gospodari. Če pa bi bil prisiljen trg oskrbovati tudi z delovno intenzivnimi kulturami (krompir, povrtnine...) bi bile proizvodne cene bistveno višje kot pri kmetu.

Zakoni, predvsem zakon o denacionalizaciji, bodo odpravili krivice, storjene v času realsocializma. Zemljiški kompleksi pa se ne bodo drobili do take mere, da bi bilo obdelovanje neekonomično in nerentabilno. Verjetno bodo nekateri kompleksi nekoliko okrnjeni zaradi vračanja zemlje bivšim lastnikom, v nobenem primeru pa ne gre za razbijanje zemljiških kompleksov.

V prvem trenutku tudi nihče ne bo ostal brez dela. Zadeve se bodo razvijale tri do pet let, saj bo proces vračanja in lastninenja dolg. Naknadno je prišel v paket treh še četrty zakon — Zakon o zemljiškem skladu. To pomeni, da bo država prevzela odgovornost za to, da bo zemlja obdelana in da bodo tisti, ki bodo v prehodnem obdobju brez dela, imeli socialno varnost.

»Po predlogu Zakona o zadrugah naj bi postalo 40 odstotkov živilske industrije zadruga lastnina; Zadruga zveza Slovenije zahteva celo 51-odstotni delež.

Gospodarstvo mora dobiti lastnika, to je pogoj za boljše gospodarjenje. Če bi dali vse delnice na tržišče, bi jih kupili tuji kapitalisti; na predlagani način naj bi torej zavarovali živilsko industrijo in kmetijstvo pred tujim kapitalom. Nesporno pa je, da bodo zadruge v prihodnje konkurenčne sedanji monopolni živilsko-predelovalni industriji.

Delavcem v živilski industriji je delo zagotovljeno tudi v prihodnje. Kmetje bomo morali pridelati več, tudi v predelovalnicah bo torej več dela. Neposrednim proizvajalcem v kletih, polnilnicah, klavnicah, v vinogradih in na poljih se torej ni treba bati za delovna mesta. Spremembe pa bodo prav gotovo pri vodilnih delavcih.

Slovenska skupščina bo o predlogih omenjenih štirih zakonov razpravljala 28. avgusta. Tako kot so pripravljene, bodo gotovo doživeli še nekaj sprememb v obliki amandmajev. Težko je torej predvidevati njihovo dokončno vsebino, prav tako tudi datum, ko jih bo skupščina sprejela. Še težje je napovedati, kakšne posledice bodo prinesli za delavce, kmete in vse Slovence. Povsem gotovo je dejstvo, da gre za velike in usodne spremembe, ki se ne ali se vsaj ne bi smele dogajati vsakih nekaj let.

Stalna negotovost namreč ne vpliva ugodno na razpoloženje delovnih ljudi in na rezultate njihovega dela.

Upajmo, da se črne napovedi sindikatov ne bodo uresničile in da ne bomo čez leto, dve ali tri znova pred odločilnimi spremembami v drugo smer. Morda bo medijska aktivnost predstavnikov vlade, kmetijskega ministrstva, Zadrugne zveze in še koga še pred sprejetjem zakonov pomagala razjasniti, za kaj v bistvu gre, kdo in kakšne posledice bo nosil. Ko bodo zakoni sprejeti in če se bo izkazalo, da so res krivični do pomembnega dela Slovencev, bi nezadovoljstvo množic lahko zamajalo že tako negotov mostiček, prek katerega stopamo v samostojnost.

Jože Bračič

KMETJE IN DRUGI LASTNIKI GOZDOV

PRILOŽNOST TUDI ZA VAS!

Po ugodni ceni s takojšnjim plačilom odkupujemo hlodovino bukve, bukov žagan les in bukove elemente.

INFORMACIJE:

KLI LOGATEC, d.o.o.
61370 LOGATEC,
Tovarniška 36
☎ (061) 741-711,
int. 276,
telefax: (061) 741-279

Slovenska poezija je spet bogatejša

Pri Pomurski založbi je te dni ugledalo luč sveta še eno »deta« pesnika Milana Vincetiča. Gre za pesniško zbirko Tajmir, ki sta ji na naslovnici pridala pohvalni recenziji Milan Dekleva in Alojz Ihan. Zbirka je razdeljena na sedem ciklov (Tajmir, Izbrane pesmi, Intima, Absint, Erotika, Spleen, Predmeti).

Čemu ste zbirko poimenovali »Tajmir«?

Tajmir je le naslov začetnega cikla v moji istoimenski zadnji pesniški zbirki, je v bistvu slovo od nekega meni mikavnih starih dežel, ki jih pomnijo le stari zviki zemljevidov ali kakšne srednjeveške legende. V resnici je Tajmir polotok na severu Rusije; njegovo ime me je znova zapletlo v zadnje pustolovsko potovanje po tajmirskih širjavah. Verjetno pomeni Tajmir v ruščini svet tajge, meni pa zadnje pokopališče človeških kosti. Od tod naprej, od »tajmirske rovačev«, se moje pesmi polahkotijo, dobijo prizvok hudomušnosti in ironije. V Izbranih pesmih sem zapisal:

Nazadnje zmeljejo papir
in vse izbrane pesmi
pa nikomur od skomin
ne počí žolč ne slepič.

Zanima me torej naša navadna minljivost, danost, pa je več ne jemljem tradicionalno pesniško tragično, temveč malce jesihovsko. Celo nedolžno erotiko, nad katero smo tako radi dvigovali svoje čiste nosove, sem malce »popornografiral«. Sicer pa ne morem skriti otožja. Verjetno sem tak. Kot tista tajmirska planjava, nekje pri severnem polu, ki lahko živi v resnici ali pa je le privid.

Kritika? Predstavitev?
Zbirka je bila v slovenskem prostoru, v času, ko ni bil niti malo naklonjen poeziji, ugodno sprejeta. Milan Dekleva je na predstaviti v Ljubljani celo de-

jal, da je Tajmir ena najboljših zbirk v zadnjih letih. Vse te sode seveda prepuščam bralec in kritikom. Sicer pa je bil moj prvi kritik Tone Partljič, ki se je udeležil soboškega ekološkega foruma, na katerem je bila promovirana tudi zbirka. Dejal je namreč:

Milan, moja žena je že zdavnaj napisala knjigo, samo da ji ni naslov Tajmir, ampak Dajmir. Zabavno, kajne?

Naslovnico vam je opremil slikar Zdenko Huzjan?

Slikar Zdenko Huzjan je na naslovnici resda upodobil nek obris legendarne ribe faronike, ki prihaja kot duh iz morja. Verjetno je z ribo mislil predvsem na poezijo: le-ta prav tako nenadoma švinske iz zavesti ali pa še hitreje potone v globine krvi. In čaka, da predre kožo resničnosti in

pljusne kot prapodoba. Kajti pesem je predvsem podoba sanj, ki jih doživljamo z odprtimi očmi.

Kaj trenutno ustvarjate?

Kaj delam? Zbirko kratke proze, bralcem pa bi rad ob tej priložnosti ponudil še sveže, še »to-ple verze«, ki pa morda malce dišijo na psihozo zadnjih dni:

Postano je in general
se sklanja nad depešo
ob njem preverjeni šifrant
mu briše znojno čelo

in zalije s čopkom las
mu šive pod temenom

A drobni potoček srag
se zmuzne mu na čelo
in sili ves pekoč in slan
mu k zdravemu očesu

Kot vosek prebledi šifrant
in mu otira veko
Kar pusti jo de general
jaz berem skoz stekleno

Ali na vaše pisanje vplivajo zadnji politični dogodki?

Seveda tudi pesnika razjeda ta surovi in soparni čas. Poezija potrebuje mirne čase. Nekateri mi bodo oporekali, češ grenki časi narekujejo pravo literaturo. A aktualistična literatura (poezija) ne more preživeti, kot ni prežive la niti (post)partizanska niti domobranska niti druga poezija v službi politike. Tako najverjetneje tudi ne bi pesmi, navdihnene z zadnjo morijo. Preveč čustvene nabitosti pesmi hromi.

Pogovarjala se je —
Sonja Votolen

Branka Mlinarič (Foto: Kosi)

Obljubljeni dolg za »Znanje jezikov — ključ v svet«

Pred približno mesecem dni je na likovnem natečaju na temo Znanje jezikov — ključ v svet Mariborčanka Branka Mlinarič dobila za svoj izdelek prvo nagrado Gospodarskega razstavišča.

Branka je letos končala srednjo aranzersko šolo v Mariboru. Na natečaj, na katerem je sodelovalo veliko šol in posameznikov, je prišlo zelo veliko raznovrstnih izdelkov. Komisija je zaradi njihovega ogromnega števila ocenjevanje in razstavo morala preložiti za dva meseca. Z zmago, ki je, kot je povedala, ni pričakovala, si je Branka prislužila potovanje v Benetke. Pri tem se je nekoliko zapletlo, saj do sedaj še ni imela možnosti svoje nagrade izkoristiti. Organizatorji, ki so za to odgovorni, vedno znova najdejo kakšno prepreko, ki onemogoča uresničitev obljubljenega dolga. Trenutno

naj bi bilo premalo prijavljenih za takšno potovanje.

Medtem ko čaka za zaslužno potovanje v Benetke (v primeru nezadostnega števila prijavljenih so ji organizatorji obljubili potovanje drugam), Branka pridno pomaga svojemu očetu na barki Jessi, ki je sedaj že stara znanca Ptuja, čeprav nekoliko osamljena in pozabljena ob pomolu pri restavraciji Ribič.

V prostem času, kolikor ji ga še ostaja, se med drugim tudi intenzivno pripravlja na sprejemne izpite za Pedagoško fakulteto-likovno katedro, kamor bi se jeseni želela vpisati. Zmaga na natečaju ji je tako velika vzpodbuda, zaveda pa se, da bo za sprejem potrebovala še kanček sreče.

k. klep

Šola v Angliji

Udeležence letošnjega strokovnega izpopolnjevanja učiteljev angleškega jezika osnovnih šol smo imele priložnost srečati se z dvema šolama v Angliji, s tako imenovanimi *primary schools*.

Zanimivo je, da imata obe omenjeni šoli (v Haslingtonu in v Fulfordu) približno 250 učencev in da imata le devet učiteljev. Šoli imata še eno skupno značilnost: obe vsebujeta t. i. *infant department* in *junior department*. Zanimivost fulfordske šole je še ta, da ima poseben oddelček za težje dojemljive učence, t. i. *special needs class*.

Ob času našega obiska na omenjenih šolah smo se lahko nemoteno vključevale v vzgojno-izobraževalni proces, opazovale, beležile, se zanimale, spraševale, izmenjavale mnenja, izkušnje, sledile podajanju oz. preverjanju snovi, se vključevale v delo in pogovor z učenci, jim pomagale, vzpodbujale, se zanimale, dobro smo si ogledale učilnice, pripomočke, opazile, da tudi ravnatelj poučujejo, da učitelji in učenci skupaj kosijo...

Frontalnega pouka skorajda ni, delo poteka v skupinah, v dvojicah ali individualno, po različnih zahtevnostnih stopnjah, učenci pa so motivirani tako kot naši — nekateri zelo, nekateri z dolgočasini.

Material oz. učna gradiva in pripomočki so učencem dosegljivi vsak hip, zanje izkoristijo prav vsak prostor, celo hodnike, da ima človek občutek prevelike natrpanosti, skorajda nereda.

Res bogata izkušnja in spoznanje videti angleško šolo, učence, učitelje, delo v razredu ter vse to primerjati z našim načinom dela. In v vsem tem najti zlato sredino ter jo uporabiti na naših (šolskih) tleh.

Sonja Votolen

Izobraževanju učiteljev angleščine v Yorku ob rob

Zavod Republike Slovenije za šolstvo — organizacijska enota Maribor in Skupščina občine Maribor — sklad Maribor, mesto znanja in ustvarjalnosti, sta v minulem šolskem letu razpisala štipendije, namenjene učiteljem tujih jezikov za udeležbo na strokovnem izpopolnjevanju v Veliki Britaniji in Avstriji.

Prva izmena letošnjega tovrstnega izobraževanja je bilo 14-dnevno jezikovno-didaktično obiskovanje seminarjev na priznani strokovni inštituciji v Yorku. Naj posredujem bralcem oz. javnosti nekaj najzanimivejših tem iz delovnega programa: The English National Curriculum, Activity-based learning, The four skills within an activity-based language classroom, Songs in the EFL classroom, Using story in the EFL classroom, Using rhymes, puppets drama itd.

Delno smo se lahko seznanile tudi z angleško šolo, učenci in učitelji, njihovim načinom dela, pridobivanjem znanja, medsebojnimi odnosi, sožitjem ipd. v Haslingtonu in Fulfordu.

Program pa ni obsegal le izpopolnjevanja v zvezi z aktualnimi trendi na področju didaktike, zgodnjega učenja in jezikovnega treninga, ampak smo imele možnost tudi globlje in bolj spoznati britansko kulturo, civilizacijo; v mislih imam obisk gradu Howard, sprejem pri županu, predstavo Calamity Jane, ki so jo skupno ustvarili učenci in nekaj njihovih učiteljev, razstavo knjig,

Sonja Votolen

O etru, ki ga ni

Ne nameravam pisati o etru kot lahko hlapljivi tekočini, ki so jo uporabljali nekoč za narkozo, pač pa o etru kot snovi, ki naj bi napolnjevala vse vesolje — kot so precej časa domnevali. Za kaj pravzaprav gre?

Radijski in televizijski valovi so poleg vidne, ultravijolične in infrardeče svetlobe ter rentgenskih žarkov oblike elektromagnetnega valovanja. Vse vrste valovanj, kot so tudi valovanje na vodi in zvočno valovanje, imajo nekatere skupne značilnosti, s katerimi ločimo valovanje od drugih naravnih pojavov. Najprej moramo imeti na razpolago izvor valovanja, v katerem obstaja nihanje. Pri valovanju na vodi je lahko izvor valovanja palica, ki jo držimo na enem koncu v roki, z drugim koncem pa narahlo udarjamo po površini vode; opazili bomo, da se razširjajo od izvora krožni valovi po površini vode. Pri zvočnem valovanju imamo lahko kot izvor struno pri kitari, ki jo s prstom spoziramo, da zaniha in zvočni valovi se bodo krožno razširjali na vse strani v prostor. Pri elektromagnetnem valovanju je izvor antena, v kateri niha električni tok, valovi pa se širijo v prostor.

Značilno za vse vrste valovanja je, da se valovi odbijajo, ko naletijo na oviro (pri zvoku je to odmev), da se lomijo na meji različnih snovi, imajo pa tudi druge značilnosti, na primer uklon, zaradi katerega se razširjajo delno tudi v prostoru za oviro. Nek naravni pojav mora imeti vse našete značilnosti, da ga lahko uvrstimo med valovanja. Pred desetletji so odkrili, da je svetloba samo ena od oblik elektromagnetnega valovanja, ki se loči od ostalih elektromagnetnih valovanj le po valovni dolžini.

Elektromagnetno valovanje pa ima neko značilnost, ki je druge vrste valovanj nimajo, kar je pripeljalo do pojma etra, pa tudi do relativnostne teorije. Prvi je matematično raziskal elektromagnetno valovanje angleški znanstvenik Maxwell, ki je postavil v zadnji četrtini prejšnjega stoletja svoje znamenite štiri enačbe, ki so še danes med temelji elektrotehnike. Iz teh enačb izhaja, da se mora spreminjajoče se električno polje v prostoru spremeniti v magnetno polje, to pa spet v električno polje ter da se mora pojav širiti v prostor v obliki elektromagnetnega valovanja. Tudi tukaj — kot marsikje drugod — je bila teorija pred prakso

Dr. Adolf Žižek, dipl. ing.

Biološki krožek na obisku v vrtu zdravilnih rastlin

Poznam izletnike, ki imajo navado, da vso pot klepetajo, samo da čas mineva. Le malo pa je taktih, ki gredo v naravo brez duševnega nahrbtnika, nedolžno, kot zelen, z napuhom nepopisan list.

Naravo lahko opazujemo na različne načine. Nekateri mislijo, da se vse dogaja zelo daleč od nas, da okoli nas ni nič zanimivega in da šteje le tisti izlet, na katerega se moraš napotiti daleč od doma.

»Kaj pa če bi se ozrli malo naokrog in razmislili, kaj se v naravi poleg vremenskih sprememb in letnih časov še dogaja zanimivega. Začnimo raziskovati pred domačim pragom, ozirimo se naokoli z odprtimi očmi in ne bomo samo nemi opazovalci. Poiščimo skrivne kotičke kar pred domačim pragom!« smo si rekli. Vzeli smo knjigo Iztoka Geistra Sprehodi v naravo in tam prebrali: »Ključ za dojetje narave je v krhki razliki med besedama skrit in skriven. Biti skrit pomeni tak, da se ne opazi, medtem ko skriven pomeni tak, ki se dogaja neopazno.«

In tako smo odkrivali.

V lepem sončnem popoldnevu zadnjega dne šole smo se zbrali na vrtu našega dobrega znanca in prijatelja Simona Petroviča. Velikokrat smo se že srečali z njim takole službeno. Kdaj pa kdaj v študijski knjižnici, še večkrat pa nas je popeljal na kakšen zanimiv izlet s planinci. Veliko vsega je znal povedati: od tega, kakšno vreme se nam napoveduje, do gorskih grebenov in samotnih cerkva. Za vsako je vedel svoje ime, vse je poznal. Pa ne samo cerkve in holme, tudi veliko ljudi pozna, s katerimi se srečuje na planinskih pohodih. Naš tokratni obisk pa je bil posvečen njegovemu posebnemu hobiju — nabiranju in spoznavanju zdravilnih rastlin.

Z njimi se srečuje na svojih samotnih potovanjih, veliko pa jih je prinesel tudi domov na svoj vrt, na svoj »arčneje gartle«, kot mu sam pravi. In ta vrt je bil pravzaprav vodilo našega obiska.

Na dvorišču so nas prijazno sprejeli ob majhni mizici, pogrnjeni z ročno izvezenim prtikom. Na njej je prijazno vabil šopek gozdnih jagod, ki so ga natrgali kar na domačem pobočju. Poleg njih so bile razstavljene lične glinaste posodice, v vsaki od njih pa posušena ena od zdravilnih zeli. Prijazna gospodinja Štefka nam je kmalu prinesla topel čaj, poduhati pa smo smeli tudi »Klostergeist« — zdravilni zvarek iz 49 zdravilnih zeli. Tega je ponudil našim starejšim spremljevalcem in gostom, ki so prišli za nami. Po čajni dobrodošlici smo se lahko nekateri do siteda najedli tudi češenj, ki so prijazno vabile z ne preveč visokega drevesa. Za nekatere od nas je bilo tudi to posebno doživetje.

Šele po tem se je začelo žares. Naša mento-

rica Anica Petrovičeva nam je povedala, da je bil prav namen današnjega obiska ogled vrta zdravilnih rastlin in seveda tudi spoznavanje nekaterih najbolj pogostnih. Ne samo na vrtu, tudi na travniku pred hišo in v okolici se najde kaj zdravilnega. Pa pojdemo lepo po vrsti.

Šopek gozdnih jagod je bil nabran kar za hišo pod lipo, ki bo pravkar zacvetela. Predstavil nam je še drenovo drevo, pa glog, katerega cvetje je že posušeno v njegovi letošnji zbirki. Glogove plodove bo pobral jeseni, takrat kot šipkove jagode. Okoli hiše cvetijo prekrasne vrtnice. Tiste, ki jih ne škropi, ki so bolj samorastne, nabira za čaj. V nizki travi nam je poiskal materino dušico, ki je ena naših najbolj zdravilnih, pa morda premalo cenjenih zdravilnih rastlin, pa tavžentrožo in šentjanževko. Okoli gospodarskega poslopja so posajene nešplje, ki so ravnokar odcvetele in že nastavljajo zelene plodove. Ti dozorejo šele pozno jeseni, užiti pa so šele po prvem mrazu. Spadajo med malo znane, a zelo zdravilne sadeže.

Z dvorišča smo se odpravili na vrt. Na videz je takšen kot vsi drugi vrtovi, toda kakšno bogastvo raznolikih rastlin se nam je ponudilo! Ob robovih rastejo kamilice, ki so jih že začeli nabirati. Sivko smo spoznali po značilnem vonju, ki odganja molje, že od daleč. Zelo pa jo cenijo tudi v zdravilstvu in kozmetiki. Žajbelj je nepogrešljiva domača zdravilna rastlina na vsakem vrtu. Nato nam je predstavil še različne vrste met: poprovo, črno, divjo in še bi jih lahko naštevali. Poleg nje je dišala melisa, pa bazilika. Nato še ajbiš, vinska rutica. Nekatero rastlino goji zaradi dišav. Take so na primer janež, kopr, peteršilj, luštrek, zelena, baldrijan, šatraj, pehtran. Kdo še ni slišal za okusno pehtranovo potico, ki so jo znale pripravljati naše babice in ki jo kdaj pa kdaj pripravijo tudi pri Petrovičevih. Majaron in timijan smo poznali, pelin smo lahko celo okusili. Simonova hudo mušnost se je pokazala tudi ob razkazovanju rastlin, saj je kdaj pa kdaj dal poduhati ali celo zaužiti kakšno grenko ali manj prijetno dišečo zel. Te smo si po obisku na tem zanimivem vrtu tudi najbolj zapomnili.

Iz vseh naštetih in predstavljenih rastlin pripravljala naš znanec svoje čajne mešanice in jih nato radodarno ponudi komu, ki ga prosi za kakšen osvežilni ali kateri drugi čaj. Zna svetovati, kakšna rastlina je primerna za kakšno bolezen. Vse to počne iz hobija, iz veselja, iz čisto svojega zadovoljstva. Včasih se s kom tudi posvetuje, zamenjava sadike, prinese nove, če so se stare izrodile ali pozeble. Vsako pomlad njegov vrt znova oživi v polnem razcvetu.

Ob našem obisku so se na dvorišču zbrali številni njegovi prijatelji. Nekateri je povabil na češnjo, drugi so si prišli nabrat kamilice, mete, žajblja in sivke. Radodarnost na vsakem koraku. Kmalu pa so se zbrali tudi številni planinski prijatelji, ki so ga prišli vprašat za nasvet, kam naj se v nedeljo odpravijo na izlet. Kar nekaj predlogov je imel pripravljenih, vsakemu posebej je priporočil turo glede na njegove sposobnosti in znanje. Užitek je biti v družbi s takim človekom. Nekaj tega smo lahko spoznali tudi mi. Za konec našega obiska pa nam je izdal še skrivnost. O pravih imenih zdravilnih rastlin, ki jih priinese »s terena«, se vedno posvetuje s svojim očetom in pregleda njegov herbarij, kamor pogledata vedno, kadar za kakšno rastlino nista prepričana, da je prava. Naša mentorica se ni mogla načuditi naravni in ohranjeni barvi vseh posušenih rastlin, ki so že zelo stare. Tudi kaligrafska pisava imen in njihova nemška in latinska imena pričajo, da ga ureja zelo izobražen in strokovno usposobljen človek.

Tudi kraj in čas nabiranja nista manjkala pri zapisu. Vzorna urejenost, bi rekli.

Skrivni in skriti ljudje — tako bi lahko rekli našim gostiteljem. Skriti pa vseeno samo za tiste, ki se želijo baviti in naduto podajati v naravo s težkimi in modernimi avtomobili. Takšni se ustavijo pri prvi gostilni in tam ob preobilni hrani in pijači dočakajo večer. Tudi mi smo dočakali večer. Toda bili smo za marsikakšno znanje bogatejši, za marsikatero lepo, preprosto misel oplemeniteni. Za Simona in njegove prijatelje je vsak sprehod lahko prijetno doživetje. Od nedeljah se rad odpravi na daljše sprehode, od koder prinaša priznanja za udeležbo na teh pohodih. Tako je bil že desetkrat na Stolu, Poreznu, Snežniku, treh najtežjih zimskih pohodih. Od vseh priznanj pa so mu najdražja osebna prijateljstva, ki jih sklepa na teh pohodih. Začne za novo leto na Kumu in konča nekje decembra v Zasavju na Tisju.

Se bi lahko klepetali. Toda dan, čeprav polno letno dolgo, se je nagnil v večer, ko smo se poslovljali.

»Pa se še kaj oglasite!« je prijazno povabil. Vsakdo od nas je odnesel nekaj skritega v svojem srcu, tako kot so ostale skrite nabrane zeli v njegovih posodicah na mizici pred hišo.

Hvaležni smo gospodu Simonu in njegovim družini za prisrčen sprejem in številna plemenita spoznanja, ki so ostala v vsakem izmed nas. Želimo, da bi se v jeseni spet srečali in se še marsičesa naučili. Naša mentorica bo prav gotovo prisluhnila našim željam.

Tadeja Potočnik in Alenka Cvetko, 7. b, OŠ. F. Osojnika

PISMO IZ LJUBLJANE

Dragi Franček!

Hvala za tvoje zadnje pismo, v katerem mi sporočaš, da si bil teden dni na dopustu na morju, kjer da si se počutil nekam osamljenega. Tudi jaz sem te dni na dopustu pri naših v Goricah, kjer pa je bilo kar živahno. Leteči krožniki sicer niso prileteli nad te kraje, so pa letele take in drugačne novice, predvsem o naši ljubljani armadi in seveda še bolj priljubljenem Markoviču, ki bo po mojem zagotovo prišel v zgodovino, če že ne zaradi drugega pa zato, ker mu bo uspelo do kraja uničiti še to, kar je ostalo od bivše Jugoslavije. Franček, moram ti reči, da sem zadnje dni svojega tukajšnjega dopusta prenehal hoditi na pivo v gostilno »Pri Zaliki«, ker sem kar naprej srečeval znanca in prijatelja, ki so me že od daleč spraševali, ali je res, da se bo naša ljubljena armada spet vrnila v Slovenijo z bogatim darilom, ki bi ga raztresla po tej naši deželi. Jaz sem vedno znova zatrjeval, da armade ne bo, moji sobesedniki, ki jim je armada gotovo zelo pri srcu, pa so v en glas trdili, da se bo kmalu oglasila, morda še prej, preden bo njen zadnji vojak odpotoval iz dežele.

Vsekakor sem prepričan, da bo tudi v tem primeru dočakala dostojen sprejem in da se bo Slovencem še bolj priljubila, saj so zelo za bratstvo, posebej pa še za enotnost, kar vse pooseblja ljubljena armada.

Sicer pa sem v času, ko nisem bil pri »Zaliki«, pogosto razmišljal o svobodi in demokraciji, ki se je po naši deželi razrasla kot trdoživ plevel. Vsi so z njo zadovoljni, obenem pa nihče ni zadovoljen. Tako sem recimo nedavno slišal: »Sedaj, ko imamo demokracijo, je vse narobe. Prej smo se nekaj delali, sedaj pa samo politiziramo.« Ali: »Sedaj, ko imamo svobodo, naš župnik pobira stoodstotno večje prispevke za pogrebe in druge uslugе, kmetijska zadruga pa pobira stoodstotno večje obresti za kmetijska posojila.«

Zdi se mi, da se svoboda in demokracija najbolj kaže prav v enotnosti in sprejemanju sklepov in odločitev in v povsem svobodnem razumevanju teh sklepov in odločitev. Recimo: eni pravijo, da se je trimesečni rok iz brionske deklaracije že začel, Markovič trdi, da se bo začel takrat, ko bo on o tem odločil. Na seji zveznega vrhovništva enotno ugotavljajo, kako da je na Hrvaškem že napočil mir, vojaki na obeh straneh pa se demokratično in svobodno obstrlejujejo. Bojim se, da si ne bodo vzeli te edinstvene priložnosti za nadaljevanje toliko let onemogočene možnosti za preizkušanje orožja in živcev.

Pravzaprav je vse to v funkciji obrambe. Več bodo pobili domačih ljudi, bolj se bodo navadili pobijati tuje, ki, kot trdi armada, že brusijo nože in bašejo kanone za napad na miroljubno bivšo Jugoslavijo.

Sploh smo vsi skupaj zelo miroljubni, zlasti še v besedah. Saj ni seje, na kateri ne bi govorili o miru, miroljubnem reševanju sporov. Tako se mi že dozdeva, da nekateri zamenjujejo pomen besede mir. Morda pa z njo mislijo vojno.

Tudi na Slovenskem se gredo nekakšno vojno. Zadnji čas so spet izbruhnile razprave o tem, ali bomo po novem imeli še bolj centralizirano oblast, kot je že, ali pa se bomo šli regije, pokrajine in podobne regionalizme. Deklarirano največji demokrati se najbolj zavzemajo za bratstvo in enotnost, medtem ko se predvsem ostanki prejšnjega režima zadržijo toleže za to, da bi ljudstvo lahko kakšno reklo tudi na nižji ravni od republiške, pa ne samo v sedanjih občinah, ki so menda preživele.

Toliko za danes, dragi Franček! Tebi in tvojim pa lep pozdrav!

TONČEK

20 let gasilskega društva Slovenja vas

V nedeljo, 4. avgusta, se je zbralo pred gasilskim domom v Slovenji vasi 68 uniformiranih gasilcev in večje število gostov na svečanosti ob obletnici gasilskega društva.

Po pozdravnem govoru domačega predsednika Janeza Markoviča je Franc Simeonov, predsednik Zveze gasilskih društev občine Ptuj, povedal nekaj besed o budnosti gasilcev med vojno v Sloveniji in o potrebni budnosti še vnaprej. Vzpodbudne besede je povedal tudi podpredsednik Zveze gasilskih društev občine Maribor Stanko Matjašič.

Republika odlikovanja in značke za dolgoletno delovanje sta podelila predsednik ZGD Občine Ptuj F. Simeonov in teh-

nični sekretar ing. Stefan Vido- vič. Podelili so tudi številna priznanja domačega društva. Kroniko o 20-letnem delovanju društva je prebral podpredsednik društva Stefan Kurnik.

V društvu deluje sedem gasilskih častnikov, deset nižjih gasilskih častnikov, dvajset izprašanih gasilcev, deset gasilcev mladincev in osemindvajset gasilcev pionirjev. Pokali in priznanja, obešena v gasilskem domu, dokazujejo, da je društvo aktivno na področju gasilskih tekmovanj ter drugih aktivnostih. Tudi po poplavih na celjskem območju so pomagali gasilci iz Slovenje vasi.

Stefan Kurnik

S proslave v Slovenji vasi.

Pregled hidrantov v občini Ormož

Pooblaščen komisija pri Gasilskem društvu Ormož in predstavnik Komunalnega podjetja Ormož so pregledali vseh 492 podzemnih in nadzemnih hidrantov po posameznih krajev- nih skupnostih in ugotovili:

— krajevna skupnost Ormož: vgrajenih 134 hidrantov, od tega 12 dobrih, 22 neuporabnih, 100 z manjšimi napakami, vendar delno uporabnih;

— krajevna skupnost Središ- če: vgrajenih 48 hidrantov, od tega 3 neuporabni, 45 delno uporabnih z manjšimi popravili;

— krajevna skupnost Miklavž: vgrajenih 38 hidrantov, vsi za popravilo, delno uporabni;

— krajevna skupnost Kog: vgrajenih 16 hidrantov, vsi za popravilo, delno uporabni;

— krajevna skupnost Ivanj- kovci: vgrajenih 63 hidrantov, dobrih 4, 10 neuporabnih, 49 z manjšimi napakami, vendar uporabni;

— krajevna skupnost Podgor- ci: vgrajenih 56 hidrantov, dobrih 13, 10 pokvarjenih, 33 pokvarjenih, vendar uporabnih;

— krajevna skupnost Tomaž: vgrajenih 32 hidrantov, dobrih 7, 25 za popravilo, vendar delno uporabni;

— krajevna skupnost Velika Nedelja: vgrajenih 73 hidrantov, dobrih 9, neuporabnih 12, za manjša popravila 52;

— krajevna skupnost Železne Dveri: vgrajenih 20 hidrantov, vsi za popravilo, delno uporabni;

— krajevna skupnost Stročja

vas: vgrajenih 10 hidrantov, vsi za popravilo, delno uporabni.

Hkrati s pregledom hidrantov so bile opravljene meritve statičnega in dinamičnega pritiska in pretoka vode v eni minuti.

Iz dejanskih ugotovitev 492 pregledanih hidrantov sklepamo, da ni zagotovljena zadostna količina vode iz posameznih hidran- tov za gašenje morebitnih požarov, saj je le 18 odstotkov dobrih hidrantov na celotnem področju občine Ormož, zato priporočamo lastniku oz. upravljalcu vodo- vodnega omrežja, da v enem letu odpravi vse pomanjkljivosti na hidrantnem omrežju, o tem pa naj obvesti komisijo, da stanje ponovno pregleda.

Predsednik komisije: Adolf Rižnar

Makadamske poti zamenjal asfalt

Ob dveh referendumih v zadnjih desetih letih, namenjenih za izgradnjo kanalizacije, so se v krajevni skupnosti Ivana Spolenaka nameravali odločiti še za tretjega, katerega del denarja bi namenili dogradnji kanalizacije v krajevni skupnosti, drugi del pa za asfaltiranje cest. Anketa o smotnosti uvedbe novega krajevnega samoprispevka je pokazala, da referendum ne bi uspel. V KS se zato v samo njegovo organizacijo niso niti spuščali. Denar za sedanjo ureditev cest so prispevali izključno krajanje.

V KS Ivana Spolenaka se s problemom cest, če bi nedavnim makadamskim potem sploh lahko tako rekli, srečujejo že nekaj časa. V začetku letošnjega leta so se odločili, da to pomanjkljivost čimprej odpravijo. Težave, ki so se v začetku pojavile, ker se niso vse ulice takoj vključile v akcijo, so kmalu odpravili, tako da je akcija kmalu zajela celotno področje na desnem bregu Drave.

Asfaltiranje cest, ki so ga izva- jale Nizke gradnje iz Ptuja, bi moralo biti po pogodbi z izvajal- cem končano že konec maja,

(Foto: J. Bračič)

vendar se je delo nekoliko zavle- klo, svoj delež pa so prispevali tudi pretekli dogodki v Sloveniji. Kljub nekolišni zamudi so v prejšnjem mesecu delo končali ter tako asfaltirali skupaj 7816 kvadratnih metrov ali 2233 me- trov cest.

Stroški asfaltiranja znašajo okrog 1 milijon 800 tisoč dinar-

jev, kar na vsakega od 111 pod- pisnikov pogodbe znese nekaj čez 16 tisoč dinarjev. Zbrali so tudi 34.500 dinarjev prostovolj- nih prispevkov. 50 odstotkov in- vesticij je KS plačala ob sklenitvi pogodbe z izvajalcem v aprilu, preostalo polovico pa so porav- nali v treh obrokih.

Katarina Klep

13 let novega ptujskega pokopališča

Na širšem ptujskem območju je skupaj 27 pokopališč, od tega 10 v Halozah, 6 na Dravskem polju, 5 v Slovenskih goricah, 3 na Ptujem polju in 3 na Ptuj. Problem vseh pokopališč je zlasti njihova zapolnjenost. Rešitve, kjer je le mogoče, iščejo v razširitev, tako da so bile do sedaj te izvedene na Hajdini, v Lovrencu, Cirkovcah in Majšperku.

Se zlasti ostaja odprto vprašanje, kako bo z ure- janjem in upravljanjem pokopališč naprej. Obsta- jata dve možnosti: da bodo organizirana s strani občine ali pa samega kraja, v katerem so. Do sedaj z njimi še vedno upravljajo krajevne skupnosti.

Na novem ptujskem pokopališču letos opravljajo pokope že 13. leto. Projekt tega pokopališča je bil izdelan po prostorskem planu občine Ptuj 1975. leta. Z ureditvijo novega so staro mestno po-

kopališče za pokope opustili, vendar morajo ob- stoječe stanje ohraniti še do 1998. leta. Po tem letu naj bi bila na tem področju urejena visokokvalitet- na gozdno-parkovna površina.

Na novem pokopališču je sedaj skupaj 1687 grobov. V zadnjem petletnem obdobju je bilo na leto povprečno 136 pokopov. Pokopališče je po se- danjem povprečju predvideno še za nadaljnjih 80 let. Plani širitve spremljajočih objektov načrtujejo do leta 1995 izgradnjo poslovnega objekta s poslovnim platojem, novih prostorov pogrebne službe, ureditev vhodnega portala, parkirišča za osebna vozila in avtobuse ter avtobusno postaja- lišče. Izgraditev manjkajočih objektov bo terjala precejšnja skupna vlaganja in je predvidena s po- močjo financiranja iz samoprispevka.

KK

Srečanje s četniki

Z neprijetnimi občutki je naš sogovornik Edi Čatorič, doma iz Zabajka pri Ptuj, sicer poklicni šofer pri Spedtransu v Mariboru, 30. julija prevzel od svojega šefa delovni nalog »a prevoz avtomo- bilskih delov iz TAMA v Novi Sad. Bolj se je s tovorom bližal vojnemu žarišču, močneje mu je utripalo srce, saj ve, da ga kar med vožnjo lahko zadene dobro merjeni strel iz kakšnega hiš- nega vogala ali bližnjega drevesa ali grma. Strah mu je še toliko bolj zlezel v kosti, ko je med vož- njo slišal streljanje ter odmeve eksplozij. Kljub temu je z vožnjo nadaljeval. Na cesti prometa skorajda ni bilo, razen vojaških vozil.

Srečno je prevozil nekaj vasi, kjer je videl precej od granat po- škodovanih hiš. Pripeljal je že skozi ERDUT, ko je naenkrat zagledal pred seboj na cesti kakš- nih 20 četnikov. Takoj jih je spo- znal po njihovih kosmatih bra- dah, pa tudi po oborožitvi. Bila jih je polna cesta in ustaviti je moral. Eden, ki je bil oborožen z brzostrelko in revolverjem, mu je ukazal, da mora izstopiti, drugi pa so se podali na preiskovanje

Edo Čatorič

ki se je z njim pogovarjal, mu je malce z nasmehom med drugim dejal: »Vi Slovenci imate dosta para pa si močete kupiti kad sti- gneš u Novi Sad...« Nihče ga

ni vprašal za kakšne dokumente. Takoj nato so mu dejali, da la- hko nadaljuje vožnjo.

»Po blažilnih besedah sem podzvestno zlezal v kabino, vžgal motor ter pritisnil na plin. Verjetno sem gledal tudi še v vzratno ogledalo v bojazni, da ne bodo začeli za menoj streljati. Oddahnil sem si šele, ko sem pripeljal v Novi Sad, kjer sem odlo- žil tovor. Prav srečen pa sem bil šele tedaj, ko sem že vozil mimo Zagreba proti domu oziroma Mariboru. Takoj sem zaprosil za nekaj dni dopusta, ki sem ga si- cer nameraval izrabit za delo doma...« je svojo pripoved za- ključil Edo Čatorič.

Sedaj, ko je njegov dopust že mimo, lahko samo upamo, da našemu sogovorniku Ediju ni bi- lo treba že takoj prve dni prevze- ti kakšnega potnega naloga za vožnjo v sršenja gnezda srbskih četnikov, čeprav se mu prvič ni zgodilo nič, razen da mu bo sre- čanje z nenavadno »policijo« ostalo še dolgo v neprijetnem spominu.

Franjo Hovnik

Da ne bi več nikoli streljali...

Vsaka hudobija je kaznovana, tudi ta iz zadnje vojne. Tankovski pošasti pod Bajzecom pri Kogu so razrezali. Veliko plina so porabili, da so lahko razkosali železni gmeti. Ljudje, ki so prvič videli

tank od blizu, niso mogli verjeti, da je v njih toliko železa. Za kazen jih bodo odpeljali tja, kjer železo talijo.

VT

NOVOSTI IZ ZABAVNE GLASBE

Ko si srečen s Čudežnimi polji

Čudežna polja je ime glasbene skupine iz Maribora, ki je 19 let na glasbeni njivi Slovenske estrade, v to pa je iz obdobja v obdobje orala vedno globlje brazde... Setev vrste malih plošč in sedmih kaset je obrodila dobro žetev treh zlatih, treh srebrnih plošč ter vrsto priznanj s festivalov... Prerez dela mariborskih Čudežnih polj v povezavi z izidom sedme kasete *Ko si srečen ter pogledom do 20-letnega dela je skozi vprašanja in odgovore predstavil Slavko Kovačič med Čudežniki odgovoren za stike z javnostjo.*

Čudežniki ste stari rockerji. Po desetletni uveljavljanja ste teži in poudarek glasbenega zvona in showa usmerili na rock'n'roll in še posebno na »The Beatles show«?

»Takrat smo si želeli pridobiti svoje občinstvo, zato smo skušali kar najbolj originalno emitirati sound šestdesetih let, še posebno splet najbolj priljubljenih skladb »The Beatlesov«. To je še danes del našega repertoarja, ki ga naše občinstvo vedno znova zahteva...«

Ko smo se takrat prvi pogovarjali, je bila to vaša prelomnica na prvotni koncept glasbe?

»Že naše ime izvira iz zbirke

tudi za to pomembno prelomnico.

Na novi kaseti je glasba v vašem stilu za vsakogar nekaj.

»Moja žena je podjetnik, Slovenija, Ko bom prišel, En, da tralala in druge pesmi, ki se vrtijo na radijskih valovih, so skladbe za letošnje leto naše produkcije. Naslov kasete *Ko si srečen* je sicer naslov skladbe, ki je posneta na željo otrok — na njih nikoli ne pozabimo: Zanje je še posebno namenjena *Cici-fuj-cicido*, napisana posebej za Živ-žav in podobne prireditve, namenjene otrokom. Dokazov, da nismo popolnoma otroški ansambel, je več. Ker ne moremo iz svoje ko-

Dvajsetletnica Čudežnih polj se že kaže na obzorju. Boste ob sloveniji tudi bolj odločno zaorali v tuje brazde alpskih dežel?

»Za tujino zopet pripravljamo legendarni The Beatlesov show program, ki smo ga za nekaj let opustili, pa se zopet pojavljajo želje in potrebe po imitiranju te popularne in priljubljene glasbe. To glasbo bomo Čudežniki igrali do smrti, saj smo z njo rasli in se razvijali tako v glasbenem kot življenjskem smislu. Pomeni nam veliko in skušamo jo prodajati na podoben način. Na to glasbeno zvrst ne more pasti pozabljenje, vsaj na živih nastopih ne. Da je večina mladih kljub novim glasbenim valovom in vplivom še vedno predana beat glasbi, katere utemeljitelji so bili prav The Beatles, se vidi na naših obiskanih nastopih. Seveda pa izvajamo tudi svojo glasbo, saj se je v našem repertoarju nabralo že

kar dosti in smo po njej poznani, torej je že naš zaščitni znak. To pa je cilj vsake glasbene skupine: da te poslušalci spoznajo po nekaj taktih predvajane glasbe na radijskih valovih. Imamo dosti igranj in prisotni smo največ na primorskih prizoriščih, Prekmurju, Štajerskem, delno na Dolenjskem, poleti pa tudi na Gorenjskem. Za 20-letni jubilej skupine bomo izdali nov projekt, kaseto pa naj bi prvič tudi spremljala laserska plošča...«

In za konec pogovora: kako Čudežna polja »pridelujete« svoje skladbe?

»V naših skladbah se mešata stil in vpliv šestdesetih let, rock'n'rolla, pa tudi sodobnejših ritmov. Vokal, ki je značilen za našo zasedbo, je večglasni, sporočila naših pesmi so zelo različna. Nekdo pride na dan z idejo, skupaj jo obdelamo in pozorno izpilimo refren. S preigravanjem na mnogih nastopih nam publika s svojim odzivom da takoj vedeti, ali se bo pesem prišla ali ne...«

Drago Papler

DELEGAT

Lujzek

Gnes vam ne bom napisal Dober den, saj bi se vam zlagal. Zdi se mi, ke nič več ne bodega na toten puklasten sveti. V nedelo popudne je na našen Suhen bregi in v okoliških krajih Slovenskih goric skoro vse toča do potukla. V roke sta si segnola hujdo neurje in toča, na kunci pa še dež. Dugo sen že na toten sveti, marsikaj sen že doživeja, samo kaj tokšnega pa še nesen vida. Slika je bila tokšna kak iz kokšnega kriminalnega filma. Sredi popudneva tema, te pa je ružlo in sekalo, kak da bi granate lete izpod neba. Slika v gorici je žalostna, grozde potučeno, jabolka in karuza neskana, trsnice skoro gole. Tudi več hiš in gospodarskih poslopj je ostalo brez strehe. Saj to neje pravica. Niti še si nesmo prav zacementirali ran od toče pred tremi ali štirimi leti, že nas je drgoč do potuklo. Pa tak je lepo kozalo v gorica in sma z Mico že dinarčke štela, kejko boma dobila za grozde, da bi lahko vsaj škropivo in delo dobila povrnjeno. Zdaj pa nič, če vete, kaj je to nič. Nede grozda in ne dinarčkov. Človik bi se razjoka, če bi kaj pomagalo. Pa nič ne pomaga, ne jok in ne smeh, ne molitev in ne kletev...

Naši lidje so čista obuvpani in pričakujve nekšno solidarno pomoč in tolažbo. Gnes, v pondelek, gdo van pišen toto pismo, bi morali špricati ranjene gorice in mlodo sodno drevje, pa nemremo, saj še tak pomalen dež gre, pa je vse razmočeno...

Tolažimo se, da za dežjon vsakokrot sunček posije in da solze smeh zamenja. Potrpejle je pač božja most, samo hujdo je tistemi, ki se more s toto mastjo mazati. Ja, še to van moren povedati: Prijatelj Franček iz Haloz se mi je glih pret java po telefoni in me vpraša, če nuncan kokšno pomoč. Saj vete, da revež pač reveži pomaga...

Hvala in srečno do drugega tjeđna. Vaš od toče potučeni in od žalosti potri LUIZEK.

POGOVOR Z MIMICO PIŠEK

Življenje, zapisano ljubiteljski kulturi

»Moj dom, čeprav le sto let stara kmečka hiša, je bil moj prvi »dom kulture«. Ob kmečki peč se je zlasti ob zimskih večerih zbrala številna družina in zapeli smo dvoglasno. Oče, mati, teta in vsi drugi smo znali mnogo slovenskih narodnih pesmi. Mati je našla še največ časa za svojih pet otrok. Celu zaplesala je z nami in tako bila moj prvi učitelj valčka in polke. Vcepila mi je ljubezen do kulture, plesa, petja in iger. Spominjam se svojih prvih nastopov v srednji šoli v Čakovcu, kjer sem pela Prešernovo Nezakonsko mater. Vedno sem si želela, da bi bilo pri hiši dovolj denarja za moj študij solo petja. Druga svetovna vojna je pretrgala našo mladost, utihnila je slovenska pesem, štiri leta smo skoraj pozabili na pesni korak. Spominjam se prvih kulturnih prireditev ob partizanskih mitingih, ki smo jih organizirali bodisi na skednju ali na robu gozda. Mladina je takrat skoraj tekmovala, kdo se bo hitreje naučil partizanskih pesmi, recitirati in igrati v enodejankah. Na Humu, kjer sem 1950. leta pričela poučevati na tamkajšnji osnovni šoli, smo si zgradili dom in ostali za vedno zvesti jugovzhodnim obromkom Slovenskih goric,« je pred dnevi pripovedovala Mimica Pišek, ki bo v letošnjem novembru dopolnila 68 let.

Njeno življenje je zapisano ljubiteljski kulturi, ki ji je ostala zvesta vse do današnjih dni. Družina — mož Lovro, njen veliki prijatelj in človek, ki ji je vse življenje stal ob strani, teta, ki je dolga leta živela pri njej kot nepogrešljiv družinski član, in mama, njena prva kulturna učiteljica — so drug za drugim odhajali. V vsakim odhodu je bila njena bolečina večja. Da bi jo vsaj malo zacementirala, je delala. Trdo in vztrajno. Da ne bi kdo pomislil, da je povsem sama. V Mariboru ima hčer, vnukinjo in zeta. Vendar je z otroki vedno tako, da gredo od doma, živijo svoje življenje, imajo svoje skrbi in bolečine staršev ne doživljajo tako kot oni.

Vse življenje je ostala v domačem okolju. S Huma, kjer si je ustvarila svoj dom, vidi v rojstno Pušence in Ormož, kjer je 1940. leta službovala v takratni Kmetijski zadrugi Ormož in tam ostala vse do 1948. leta, ko se je odločila, da bo tihe in hladne številke zamenjala za živahne in včasih tudi nagajive šolarje. Preden pa je ob možu Lovru, ki je prišel na Hum takoj po drugi vojni, postala učiteljica, je morala v enoletni preusmeritveni pedagoški tečaj. Od 1. avgusta 1950 pa vse do odhoda v pokoj 1976. leta je vso svojo energijo in ljubezen razdajala humskim šolarjem. Pogodbeno je poučevala še vse do odhoda moža v pokoj.

»Zaradi vse manjšega števila šolarjev so potem pričeli uvajati kombinirani pouk, preostale šolarje pa vozili v Ormož, dokler niso

šole za pouk povsem zaprli. Zadnja štiri leta je Hum brez šolarjev,« je dokaj prizadeto povedala Mimica. Ob tem se spominja časov, s kakšnim veseljem je na šoli vodila pevski zbor in želje šolarjev po igranju. »Iger s primernimi vsebinami za otroke takrat ni bilo. Znašla sem se in sama dramatizirala pravljici Janko in Metka in Rdeča kapica. Hum je bil v ormoški občini med prvimi, kjer smo gojili tudi družabni ples. Kljub številnim obveznostim sem vedno našla dovolj časa za dodatno izobraževanje, kar mi je pri delu na področju ljubiteljske kulture bilo vedno potrebno.«

V začetku petdesetih let (1952.) so na Humu ustanovili Prosvetno društvo Janez Trstenjak. Levji delež pri vsem je imela Mimica. V začetku so igrali letno po dve igri in pripravili za kraj tri priložnostne proslave: ob 29. novembru, novem letu in osmem marcu. Mimica se spominja, da je bilo takrat kljub vsemu veliko lažje kot danes, ker je bila na Humu šola, jedro društva pa so predstavljali mladi igralci, ki so se v igranju poskušali že kot šolarji. Nekateri prvi igralci še vedno živijo, veliko pa jih je že odšlo. Spominja se Draga Kelemina, Ludvika Kukca, svojega brata Jožka Zidariča, dobrega igralca, ki je 1965. umrl v avtomobilski nesreči. Med prvimi muzikanti, ki je s svojo harmoniko držal pokonci kulturno in družabno življenje kraja, je bil Tina Štampar; pa tudi Franček Žibrat, ki je že tudi umrl. Prvi dobri igralci sta bili Julijana Lesničar, poročena Zadavec, in druga Julijana

Lesničar, poročena Zidarič. Omeniti velja tudi Zaliko Kukec in Mimico Žibrat, sedaj poročeno Veldin, in Jožefo Trstenjak, ki so še danes med najaktivnejšimi v društvu.

Prosvetno društvo Janez Trstenjak, ki danes še vedno šteje okoli 80 članov, ima v nekdanji šoli na razpolago samo en prostor, ki pozimi ni ogrevan, nimajo pa nobenega dodatnega prostora za garderobo, pa bi ga za svoje nemoteno delovanje potrebovali, dodaja Mimica.

Težko bi sešteli vse ure, ko je med ljudmi zbirala narodne pesmi in ljudske običaje in jih kasneje spravila v celoto. Pod njenim vodstvom so člani Prosvetnega društva Janez Trstenjak prikazali ljudem številne stare običaje, od pridelovanja lanu, kolin, prleškega gostovanja, prikaza žetve do trgatve. V sede-

mindvajsetih letih vodstvenih funkcij v ZKO občine Ormož je temeljito spoznavala vse odtenke ljubiteljske kulture in ugotovila, da je ljubiteljska kultura v krajih, ki so oddaljeni od večjih kulturnih centrov, ljudem nadvse potrebna.

Mimica se je uspešno »dokazovala« tudi na drugih področjih. Kljub vsemu delu je uspela končati višjo gospodinjstvo šolo in v zimskih mesecih je več kot sto kmečkih žena in deklet dobilo osnovno znanje iz gospodinjstva v tečajih, ki jih je prirejela v okviru kmetijske nadaljevalne šole in ormoške delavske univerze. Sklepnih prireditev s kulturnim programom se mnogi z veseljem spominjajo še danes.

»Vse življenje sem prosti čas posvečala kulturi, se razdajala mladim, podeželskemu človeku, vendar ne na povelje in ne za denarno nagrado, temveč iz ljubezni do vsega lepega, ki me je vzgajalo, kovalo in plemenitilo,« rada pove Mimica.

Danes se ob lepi glasbi in plemeniti pisani besedi, ob kateri je po težkih življenjskih preizkušnjah ponovno našla notranje ravnotežje, posveča rožam in vinogradu, ki obdaja njen dom. Ob lepem vremenu postoji na terasi in s pogledom objame vso lepoto pod sabo — od Ormoža, prek Varaždina, Središča do Čakovca. Ob takih trenutkih pomisli na svoj prvi »dom kulture«, na vse, kar je bilo lepega v življenju. Zadovoljna zavzdihne in sama sebi po tiho pove, da je velika sreča, če človek ob vseh skrbih v življenju lahko dela tudi to, kar ima še posebej rad. Mimici je bilo to vedno dano.

Vida Topolovec

Mariborska Čudežna polja se prilagajajo okusu slovenskih poslušalcev s svojo glasbo, z velikim uspehom pa gojijo beat glasbo šestdesetih let.

ameriških novel »Fields of wonder« avtorja Lengsonea Firdgesa in po igranju komercialne glasbe ne glasbe v tem stilu smo računali na mladino. V sedemdesetih letih smo izdali tri male plošče: *Solze* (1972), *Heja, heja, hej* (1973) in *Takšni pjebi* (1975). V tisto obdobje sodijo priznanja: srebrni »M«, zmaga na Veseli jeseni '75, zmaga na Rock festivalu Zagreb '72. S prihodom disko glasbe smo postali hotelski ansambel, potem pa drugič zablesteli v začetku osemdesetih let z zmago na rock festivalu v Gradcu '81, dobili latoriko najboljšega debitanta Melodij morja, in sonca '82 ter prvo mesto radijske postaje Prislunhite — izberite...«

Potem ste se poslovlili od festivalov in se v tretjem obdobju lotili snemanj in izidov velikih plošč in kaset Čudežnikov.

»Vsako leto smo izdali po eno veliko ploščo in kaseto in pri Založbi kaset in plošč RTV Slovenija je izšla že sedma, ki nosi naslov *Ko si srečen*. Moram povedati, da je tokrat izšla le kaset, čeprav je prvih šest spremljala tudi plošča. Gre za obdobje, ko bodo končno tudi pri nas velike plošče zamenjale laserske plošče. Za letos se zanj še nismo odločili, saj je to povezano s precejšnjimi stroški, prihodnje leto pa se bomo najverjetneje odločili

že, smo dve skladbi naredili v rockerski obliki: *Avtoogram pod popkom* in priredbe maturantske himne *Gaudeamus Igitur*, ki smo jo snemali za TV oddajo *Exlibris*. Kot posebnost je na kaseti tudi nemška pesmica z naslovom *Marie, Marie*, njena slovenska inačica *Ko bom prišel* pa je bila pred kratkim predstavljena v oddaji Marjanca Vinka Šimeka. S svojo skladbo smo se predstavili tudi v finalu 3. serije mednarodne parade viž alpskih dežel Marjanca junija v Mariboru. Še beseda o že omenjeni pesmici *Marie, Marie* v nemščini: zanj smo se odločili zlasti zaradi ponovnega prodora na avstrijsko tržišče, ki smo ga zadnja leta nekoliko zanemarjali. Novi slovenski hit naše zasedbe je pesem *Moja žena je podjetnik*, zato smo na to temo z ekipo mariborske televizije posneli tudi video spot...«

Ob sceni se Čudežniki pojavljate posamično tudi v radijskem in televizijskem mediju.

Gorazd Elvič in jaz sva pričela ob skupini graditi nov projekt za otroke »Speedy — Gogi« v sodelovanju z Radiom Maribor, v oddaji Pojoči srebrni konjiček ter oddaji Klub Klobuk. Izbirala bova tudi komponiste in pevce med mlajšimi, z njimi snemala... Pišejo naj na naslov: Čudežna polja, Kettejeva 6, Maribor.«

PREJELI SMO

Niso se tako daleč časi, ko so si tisti, ki služijo Bogu oziroma ki so se odločili, da svoje življenje posvetijo bogoslužnemu redu, še kako prizadevali, da bi na božjo pot spravili čimveč svojih faranov.

Z malce humorja lahko zapisemo, da se sprejemanja svetih zakramentov niso odrekali tudi tisti, ki jim je bilo po političnem »prepričanju« to prepovedano, se pravi ljudem, ki so nosili v svojih žepih rdečo knjižico z zvezdo in srpom. O njih so krožile govorice, da so svoje otroke nosili iz svoje fare v nahrbtnikih v druge bolj ali manj oddaljene fare oziroma cerkve in pred svojimi »rdečimi« tovariši prikriji svoje versko prepričanje.

Tedaj tudi glede botrov ni bilo nujno, da so bili cerkveno poročeni. Resnica je tudi, da so se mnogi, ki so bili člani partije, tudi poročali v bolj oddaljenih farah. Božji služabniki župniki niso gledali na dan, še na uro ne. Po potrebi so obrede opravljali tudi sredi temne noči. Na splošno so bili veseli, če so lahko opravili čimveč tovrstnih cerkvenih obredov.

Pa naj bo dovolj za uvod, kajti danes je nova demokratska oblast vse to legalizirala.

V želji, da mlada zakonca iz Pobrežja pri Vidmu opravita za svojega prvorojenega otroka prvo dejanje pri sprejemanju svetih oziroma božjih zakramentov, sta se zglasila v župnišču v Vidmu, kamor sta krajevno in cerkveno pristojna, v želji, da bi župniki opravili krstitev. Gospod Emil Križan je bil odsojen, kaplana pa sta sicer vljudno povedala, da krstitev v nedeljo, dne 11. avgusta, ni možno, ker v cerkvi opravljajo tovrstne obrede samo vsako tretjo nedeljo v mesecu; če bi od tega odstopili, bi bil kršen že ustaljen režim. Dodala pa sta, da bi bilo možno opraviti krstitev v farni podružnični cerkvi na Selah, s tem pa se starša nista strinjala.

Mladima staršema ni preostalo drugo, kot da sta razočarana zapustila župnišče ter se takoj napolila na Hajdino. Tam ju je sprejel gospod Roman Majer. Kot že prej v župnišču v Vidmu sta mu povedala, da ne moreta čakati s krstitjem na tretjo nedeljo v mesecu, ker je z botri, ki pridejo iz Italije (iz Torina), že

dogovorjeno, kdaj bo krstitev. Vse je bilo povezano tudi še glede odsotnosti z dela.

Gospod Župnik na Hajdini je prislunil želji obiskovalcev ter privolil, da bo opravil krstitev, kot sta želela starša, čeprav, kot je povedal, opravlja krstitev le vsako zadnjo nedeljo v mesecu. Krstitev sem pristojnoval tudi podpisani ter se prepričal, da je ta obred opravljen med mašo, da župnik skorajda ne vzame kaj dosti časa, razen morda ko potem po opravljenem obredu v župnišču izpolni še cerkveni krstni list.

Nimam namena, da bi dajal duhovnikom — predstojnikom župnijske lekcije, vendar pa sem prepričan, da bi župniki le morali bolj tenkočutno prisluniti svojim faranom oziroma vernikom, ne pa da — vsaj nekateri, da ne bo kakšnega nesporazuma — ne odstopajo od svojih načel oziroma kot to župniki imenujejo ustaljenega režima, sicer bodo izgubljali zaupanje svojih vernikov, kar pa prav gotovo ni namen glasnikov vere in verskih obredov. Pa brez zamere, gospodje župniki!

F. Hovnik

Krstimo samo vsako tretjo nedeljo

V Arniki za zdravje, rast in lepoto

Arnika v Arbatjerjevi 1 v Ptuj je trgovina na drobno s kozmetiko in zelišči. V bivši kolesarnici jo je uredila Božana Lovšin. Trgovina je odprta že več kot tri mesece. Nova obrtnica ni imela

Božana Lovšin

(Posnetek: JB)

težav s poslovnim prostorom. Za to, da se kolesarnica spremeni v trgovino, so bili stanovanjci in v občinski službah. V tem se kaže spremenjen odnos države do idej posameznikov; še ni tako daleč,

ko si je država zelo prizadevala, da je uspešno ovirala vse, kar je zraslo na zasebno pobudo.

Božana Lovšin je medicinska sestra in je prej delala na otroškem oddelku pujske bolnišnice. Nova zaposlitev ji omogoča, da preživi več časa z družino. Arnika je registrirana tudi za prodajo zdravil brez recepta, vendar dokler ni ustreznih zakonov, tega ne sme opravljati.

V Arniki imajo vse, kar sodi v Lekovo domačo lekarno, hrano za diabetike, hrano za športnike (proteine in napitke), mleko v prahu, pleničke, program NUK, ki je po kakovosti podoben Chiccu, nekaj kozmetike in drugo.

Mamice in drugi v bližnjih blokih so veseli nove trgovine, saj jim ni treba po hrano in drugo, kar potrebujejo dojenčki, v lekarno. Hudojejo pa se, ker v Arniki za zdaj še ne smejo prodajati aspirina in drugih zdravil brez recepta.

V Arniki delajo vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure. Za zdaj dela lastnica sama. Kupci radi prihajajo tudi zaradi izredno lepo urejenega lokala, ki sta ga Božana in njen mož sama uredila.

MG

Bistro Baron v Prešernovi 20

Ptuj ima novo gostilno: Zdenka Gomilšek-Hrupič je v Prešernovi 20, v bivši Juliji, odprla ličen bistro Baron. Na otvoritvi je govoril predsednik ptujske občinske vlade Branko Brumen:

»Novo nastala, formalno še ne priznana država Republika Slovenija je v recesiji. V razvitih demokracijah družbah s tržnim gospodarstvom je izhod iz recesije znan: temelji na obrti, malih in srednje velikih podjetjih z znanim titularjem lastnine in z zaposlovanjem novo nastale in presežne delovne sile predstavlja tudi edini realni izhod iz krize brezposelnosti. V občini Ptuj za-

turizma.

Za dosego tega cilja bo potrebno še veliko narediti, predvsem obogatiti ponudbo starega mestnega jedra z gradom in zgraditi načrtovani center v Ptujskih toplicah.

Veselil se vsake nove obratovnice v mestnem jedru z željo, da bi prinesla novo ponudbo, saj bo ob skorajšnji otvoritvi hotela Mitra v Prešernovi ulici stacionarnim gostom potrebno ponuditi kakovostno gostinsko storitev.

Novi bistro bo odprt vsak dan od 9. do 23. ure, razen nedelje. Specialiteta lokala je »špricar

Milana Šeruga iz Zechnerjeve 9 v Ptuj, direktorja podjetja Agromat, d.o.o., številni Ptujčani poznajo bolj kot športnika in športnega funkcionarja, ne pa kot prizadega in perspektivnega podjetnika. Svojo firmo je registriral med prvimi — decembra 1989, za delo v njej pa se je odločil šele maja letos. Zaenkrat je v firmi edini zaposleni, pomagajo mu pogodbeni delavci in študentje.

Začel je s termoreflektivnimi folijami Valars, ki pozimi preprečujejo uhajanje toplote iz ogrevanih prostorov, poleti pa preprečujejo prodiranje svetlobe skozi stekla. Folija Valars zmanjša izgubo toplote od 14 do 40 odstotkov ter zmanjšuje prodor svetlobe v notranjost prostora do 79 odstotkov. Njena dobra last-

Milan Šeruga. (Posnetek: JB)

nost je tudi ta, da pobere do 99 odstotkov UV žarkov, to je škodljivih žarkov, ki uničujejo barve. Steklo, na katerega je nalepljena folija, se ob zlomu ne bo razletelo. Tudi zato ima že vsa Zahodna Evropa podobne odloke, da morajo vrtni in druge podobne ustanove obvezno zaščititi steklene površine z omenjenimi folijami. Pri nas žal tega še ni.

Kupec se lahko odloči med številnimi folijami. Zanimiva je na primer protivlomna folija. Če bomo z njo obložili steklo, bo vzdržalo do 17 kilogramov udarca na cm² površine. Vsem, ki se odločijo za te folije, zavarovalnici Triglav in Maribor priznata popust pri premijah — pri lomu 10, pri vplomu pa 15-odstotni popust.

Firma Agromat ni samo prodajalec, ampak tudi izvajalec vsega, kar ponuja, v Sloveniji se trenutno s temi folijami ukvarjata samo dve podjetji, ki delata v sklopu ARS inženiringa; ta je ekskluzivni uvoznik za Jugoslavijo. Že v kratkem bodo pričeli folije poskusno lepiti na avtomobile. Na objektih širom po Sloveniji in Hrvaški so se že dokazali.

Tudi drugi program Agromata je zanimiv, posebej se talne obloge iz Belgije, ki so svetovne kvalitete, impregnirane, statično odporne ter preprečujejo drsenje. Trenutno največja uspešnica pa je wimbledonska trava, s katero lahko obložimo balkone, terase, kopalnice, kopalnice in podobno. S to travo je ta ptujska firma zmagala tudi na »tistem« natečaju za mariborsko avtobusno postajo. Glavni arhitekt Goropevšek je med številnimi prijavitelji podjetji izbral ptujski Agromat in wimbledonsko travo. Že ta odločitev govori o tem, da gre pri tej vrsti talne obloge za izredno kakovost; sicer pa tudi avtobusna postaja Maribor želi biti nekaj posebnega.

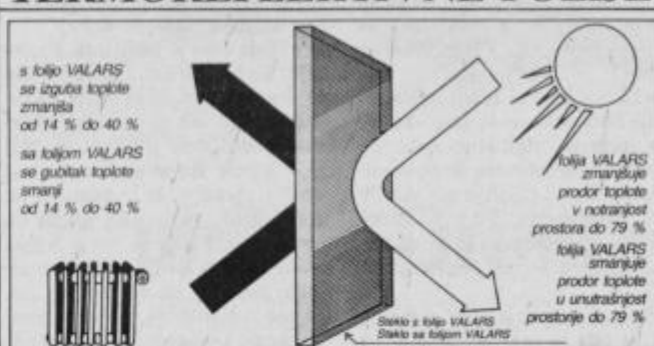
Agromat si je pridobil tudi zaupanje Kovinoplastike Lož za

PODJETJE AGROMAT, d.o.o.

Uspeh je v novem in nestandardnem

VALARS, da pozimi toplota ne uhaja iz ogrevanih prostorov, da poleti vročina ne prodira skozi stekla.

TERMOREFLEKTIVNE FOLIJE

AGROMAT d.o.o.

montažo njenih izdelkov, v razdalji 70 kilometrov od sedeža firme. Zlasti je za delo te firme zanimiv izdelek komarnik, ki varuje stanovanje pred insekti. Trenutno jih prodajajo po najnižji možni ceni.

Skupaj s folijami gre program premazov ULTRASTOP, ki jih prav tako nanašamo na steklene površine. Vsak, ki se želi zaščititi pred sončno alergijo, se bo odločil za te premaze.

Agromat se ni zaustavil, želi naprej ter osvojiti nove progra-

odprla poti do finančnega kapitala. Tako je vsak prepričan svoji iznajdljivosti in spretnosti. Milana Šeruga, direktorja Agromata, volje in zagrizenosti še ni zmanjkalo. Nasproti gre novemu uspehu; podpisal naj bi direktno pogodbo o sodelovanju z eno od znanih nemških firm za izolacijo okenskih in vratnih priprir, kjer se izgubi največ energije.

Agromat je registriran za gradbeni inženiring, opremo in zastopanje ter prodajo na veliko.

MG

Regulacijski načrt za mesto Ptuj

V tisku in drugih javnih glasilih se je pojavil nov termin: »regulacijski načrt«. Skušal bom pojasniti, kaj naziv pomeni in v kakšni zvezi se uporablja.

Sam termin in pojem »regulacijski načrt« sta zelo stara, več kot 100 let. Vzpeljavo novega regulacijskega načrta in seveda z vsem, kar za tem pojmom stoji, smo skušali vpeljati tudi novo razumevanje prostora in njegovega urejanja, skušali vpeljati tudi stare, dolgo veljavne principe oblikovanja mest. Take principe je slikovito opisal arhitekt Camillo Sitte v svojih delih na prelomu 19. v 20. stoletje na Dunaju.

Razlogov za izdelavo regulacijskega načrta je bilo več, glavna pa sta bila zahteva republike, da se urbanistična ureditvena dokumentacija dopolni, in stihiska zazidava na območju občine Ptuj.

Mesta so do industrijske dobe na splošno nastajala bolj ali manj spontano, seveda v močni odvisnosti od gospodarskih in prometnih tokov ter obrambnih razlogov. Potrebe po urbanistični ureditvi mestnih predelov so se pokazale z nastankom zgodnjih kapitalističnih družb. Novim delavcem, ki so prihajali s podeželja v mesta, je bilo treba nuditi nastanitev in jim dati osnovne pogoje za zagotavljanje njihovih potreb. Sprva so bile te potrebe zelo skromne, naselbine pa so bile sistemsko zasnovane. Blizu njih so rasle tovarne, v katerih so bili ti delavci zaposleni. Prostorsko je to predstavljalo širitev mest, ki so se do tedaj stiskala v oklepih srednjeveških obzidij. Te utrdbe so marsikje (ker so bile ovira) tudi podrli.

Nič drugače, le v skromnejši obliki se je to pokazalo na Slovenskem, tudi na Ptuj. Izgradnja železniških povezav je tak razvoj samo še spodbujala. Zlasti je to veljalo za magistralne povezave, kot je bila npr. železnica Dunaj—Trst, ki pa je Ptuj iz znanih razlogov žal obšla. Tudi nova madžarska železnica oziroma povezava Pragersko—Kotiriba ni mogla Ptuj povrniti nekdanje ključne vloge v prostoru. Ptuj se je moral zadovoljiti, da je postal sprva regionalno, po II. svetovni vojni pa večje občinsko središče z velikim agrarnim zaledjem, a

brez večjega vpliva v prostorskih prerazdelitvah v najprej Dravski banovini, potem pa v SRS.

Z regulacijskim načrtom skušamo izdelati programsko osnovo, da bi mu regionalno vlogo spet povrnil.

Z nastopom novega družbenega sistema in delavskega razreda kot nosilca oblasti v Jugoslaviji in Sloveniji so se začele obširne prostorske spremembe na podeželju. Agrarna reforma in nacionalizacija sta pokončali takrat že močne kmetije in jih je nadomestil sloj mešanih gospodinjstev, saj preživljanje družin na kmetijah ni bilo možno brez dodatnih dohodkov.

V urbanističnem smislu se je namesto premišljenih rešitev, ki so vedno oblikovale agrarna območja, začela politika drobljenih zemljišč, posledica katere je bila regionalna, provincialna urbanizacija. Rezultate imamo pred sabo. Štajerska pokrajina nima več svojstvenih, iz znanja grajenih arhitektskih oblik, pač pa je posejana z bolj ali manj enakimi tipskimi rešitvami. Te tipске rešitve okolje degradirajo in kazijo. Pro-

ces je zajel širok obseg, postal je splošen v vsej Sloveniji in z nezmanjšano intenzivnostjo traja še danes.

Tudi ptujsko območje in mesto Ptuj nista izjema, zato smo ti, ki nam ni vseeno, kaj se z našimi kraji dogaja, skušali preusmeriti te procese v bolj mirne vode. Eden od rezultatov tega dela je tudi regulacijski načrt, ki skuša napraviti red v prostoru tam, kjer do sedaj tega še ni bilo.

Delo je sicer v veliki meri uspelo, zaradi opisane stihije pa je veliko prostora bilo do sedaj neracionalno pozidanega. Zlasti to velja za območje Brega, kjer je bilo in je še veliko kvalitetnih arheoloških ostalin, ki si zaslužijo res široko in temeljito obdelavo in predstavitev v obliki arheološkega muzeja.

Prepričani smo, da vse še ni izgubljeno, zato smo regulacijski načrt izdelali in je pred vami. V njem smo skušali zaznati kvalitete v tem prostoru, le-te poudariti in jim dati nove vrednosti, slabe rešitve pa počasi odstraniti ali vsaj zmanjšati njihov vpliv. Izgradnja novega mostu, ustreznost

predstavitev arheoloških ostalin, izgradnja zdravilišča Toplice Ptuj ter novih stanovanj predstavljajo solidno osnovo za razvoj v bodoče.

Na desnem bregu Drave — na Bregu je predvidena izgradnja novega centra, ki bi razbremenil glavni mestni center in oba mostova. Tudi na železnico smo mislili. Le-ta je nosilka nekaterih delov lokalnega prometa na relaciji Kidričevo—Moškanjci. S postavitvijo ustreznih postajališč (bliže skupaj) ter gostejšega prometa bi se marsikdo raje odločil za vlak kakor za avto. Železnica na tem področju vsekakor ima bodočnost.

Na koncu bi rad poudaril še dejstvo, da se Ptuj ne sme zapirati in biti samozadostno provincialno središče. Zato smo k sodelovanju na področju novih nalog povabili tiste ljudi, ki bodo lahko s svojimi prispevki bistveno pripomogli k lepši podobi mesta Ptuja. Ta odprtost nam bo omogočila kvalitetnejše rezultate v bodočnosti.

Gregor Kraševac, dipl. ing. arh.

Ob otvoritvi se je zbralo veliko gostov, prijateljev in znancev.

(Posnetek: KOSI)

gotavlja obrt prijetno življenje in delo že skoraj 2000 občanom ter predstavlja pomembno jedro bodočega življenja.

Razvojni cilji in usmeritve ptujskega izvršnega sveta temeljijo na spoznanju, da je Ptuj najstarejše mesto v Republiki Sloveniji z izjemno bogato kulturno-zgodovinsko dediščino, vinsko kulturo in termalno vodo v Ptujskih toplicah in na Turnišču. Zato je usmeritev v razvoj turizma, obrti, trgovine in terciarnih dejavnosti ob ohranjanju zdravilnih jader in industriji in kmetijstvu logična posledica, saj želimo ustvariti turistični proizvod, ki ga ponujamo prostoru Srednje Evrope, kot nov center celinskega

barona, to je mešanica belega in črnega piva. Gostom bodo postregli z raznimi cocktaili, sadnimi kupami, sladoledi, kavo »barona«, kakovostnimi buteljčnimi vini in z narezki.

Prešernova 20 ima še veliko neizkoriščenega prostora, zato bo možnost za razvoj veliko. V dolgoročnem načrtu Gomilškovič, znane ptujske obrtniške družine, ki je sedaj tudi lastnica Barona, je, da bi v prvem nadstropju uredili vinoteko. Nova gostinca pa si v tem trenutku želi le veliko gostov in dober promet. V Baronu so zaposlili dva delavca, prekaljena natakarka: Sabino in Borisa.

MG

Modernizirana čevlarska delavnica v Kidričevem

Čevlarska delavnica v Kidričevem spada s svojimi 45. zaposlenimi med manjša samostojna podjetja, ki delujejo v centru managementa republiškega gospodarstva.

Kot je med drugim poudaril direktor podjetja Vlado Premzl, so predvsem majhna podjetja zelo zanimiva za zahodne partnerje, zlasti njihova možnost prilagoditve. Trenutno čutijo zožitev domačega in tudi tujega trga ter padeč kupne moči, a so v podjetju kljub temu zadovoljni, saj sta doseženi tako planirana proizvodnja kakor tudi prodaja.

V tem letu so podjetje modernizirali. V italijanskem centru obutvene industrije Vigeno so kupili za 75 tisoč mark sodobne strojne in tehnične opreme. V drugi polovici leta načrtujejo pogodbeno sodelovanje z avstrijskimi in italijanskimi partnerji, naslednje leto pa namenjajo odprti še lastno trgovino.

V podjetju mesečno izdelajo povprečno 20 tisoč parov obutve lažjega programa, pa tudi tiste za težko industrijo. V lanskem letu so izdelali skupaj 40 tisoč parov čevljev, z novo opremo pa nameravajo zmogljivosti povečati še za 38 odstotkov. Poslovno je podjetje urejeno tako, da se 60 odstotkov proizvodnje zakonsko poravnava, 40 odstotkov pa se kompenzira.

Podjetje ima lasten vozni park, njegova prednost pa je tudi surovinska baza, ki leži sorazmerno blizu. V podjetju izkoristijo 97 odstotkov surovinskega sestava, tako da odpadkov skorajda ni. KK

(Foto: JB.)

JANEZ JANŠA, JELKO KACIN IN TONE PERŠAK NA OBISKU V ORMOŽU

»Občinska oblast opravila izpit z odliko«

Minuli petek so obiskali občino Ormož slovenski minister za obrambo Janez Janša, slovenski minister za informiranje Jelko Kacin in Tone Peršak, podpredsednik Druženopolitičnega zbora Skupščine Republike Slovenije. Namen obiska je med drugim urediti vtisov, kako se v Ormožu celijo vojne rane, in seveda izročitev denarja, ki so ga zbrali člani stranke SDZ v Sloveniji za ublažitev posledic agresije.

Po prihodu v Ormož je delegacija opravila pogovore z vodstvom občine. Predsednik ormoškega izvršnega sveta Vili Trofenik je povedal, da je škoda (475 milijonov dinarjev) največja na objektih komunalne infrastrukture, stanovanjskih in gospodarskih objektih ter na sredstvih, ki so bila uporabljena pri barikadah.

Po pogovorih se je delegacija iz Ljubljane odpravila po sledovih vojne, ki jih v Ormožu hitro odstranjujejo. Najprej so si ogledali vojno divjanje na dravskem mostu in Grivčevi hiši, osmo kontrolno točko v Središču ob Dravi, nato pa so šli prek Godeincev, Jastrebcv, Koga in Bajzeka proti Presiki ter si temeljito ogledali kraj, kjer so obtičali tanki. Ustavili so se tudi na Gomili, pod Bajzecom, kjer so še vedno ostanki razrezanih tankov, ki sta na svoji uničevalni poti zdrnila s ceste. Še posebej pristržno je bilo pri Prapotnikovih v Jastrebcih saj jim izročili del sredstev, zbranih na žiro računu stranke SDZ v Ljubljani, denar pa so prispevali člani stranke iz vse Slovenije.

Ljudi, ki so z velikim zadovoljstvom, ponekod pa tudi s presenečenjem sprejeli takšno širšo pomoč. Namen njihovega obiska je bil urediti vtisov na kraju dogodkov in videti, kako se vojne rane celijo, ker je od tega v mnogočem odvisna tudi končna analiza; eno je vojna, drugo pa, koliko je družba sposobna preiti na normalno funkcioniranje in na normalno življenje.

Beseda je bila tudi o umiku JA iz Slovenije. Janez Janša je o tem

trejši, kajti to je v interesu Slovenije.

Jelko Kacin je moral najprej razložiti, kako je bilo 9. julija letos, ko so njega, člana Predsedstva Jugoslavije dr. Vasilu Turpurkovega in generala Čusiča krajani Koga in novinarji čakali zaman polne štiri ure. Ob petkovem obisku si je resnično temeljito ogledal nekdanje »bojno polje« in pri tem povedal, da je prav neverjetno, kam se je JA

Se posebej ga je zanimalo, ali je potrebno še kaj storiti v slovenski skupščini, predvsem pred sprejetjem dokumentov, ki so trenutno iz različnih vzrokov zastali. »Vsaj kar zadeva vtise iz ormoške občine, lahko rečem, da so se občinske strukture učinkovito organizirale in delo pri zmanjševanju in odpravljanju posledic vojne opravile zelo uspešno, kar je največ vredno. Posledic ne moreš odstranjevati iz prestolnice »dopisno«, ne da poznaš razmere na terenu. Mislim, da je lokalna oblast v Ormožu na tem področju opravila izpit z odliko,« je sklenil svoja razmišljanja Jelko Kacin.

Tone Peršak je povedal, da je bil po vojni že v ormoški občini in se je sklenil pridružiti obema ministroma predvsem zaradi zbranega denarja, ki ga je stranka SDZ zbrala za pomoč najbolj poškodovanim domačim v minuli vojni. Sklenili so, da del zbranega denarja dobi družina Kotar na Dolenjskem, del pa Prapotnikovi v Jastrebcih. »Zbrali smo okoli 170.000 dinarjev. To so prostovoljni prispevki naših članov in nekaterih občinskih odborov. Predsednik stranke gospod Rupel me je pooblastil, da Prapotnikovim predam del denarja, ki jim je bil namenjen. Pri tem, kako se vojne rane celijo, mislim enako kot Janez Janša in Jelko Kacin: njihovo hitro odpravljanje je znamenje neke zrelosti, ki jo Slovenci v zadnjem obdobju kažemo. Reči moram, da tudi mene vse to navdaja z nekim optimizmom; mislim, da smo nekatere stvari, ki so nas v preteklosti mnogokrat zavrle na poti do cilja, prešli. Menim, da smo letošnjo leto naredili resnično velik korak naprej. To kaže tudi vse, kar se trenutno z nami in pri nas dogaja. Upam, da naš cilj, dokončna osamosvojitve Slovenije, le ni več tako daleč,« je optimistično sklenil svoje razmišljanje podpredsednik Druženopolitičnega zbora Skupščine republike Slovenije Tone Peršak.

Vida Topolovec
(Foto: Štefan Hozjan)

Republiška delegacija si ogleduje razrezane tanke pod Bajzecom.

V ormoškem hotelu je bila po ogledih krajša novinarska konferenca.

Janez Janša je povedal, da so njegovi vtisi izredno pozitivni. Iz tega, kar so videli, je bilo možno razbrati, da je bila pomoč pravočasna. »Bili smo prijetno presenečeni, da je občina Ormož solidarnostna sredstva razdelila takoj, rezultate tega pa smo videli v novih stavbah, zadovoljnih obrazih

povedal: »Na sestanku obeh komisij, slovenske in armadne, je prišlo do nekaterih novosti. Armada zahteva vračanje materialno-tehničnih sredstev, predvsem ofenzivne tehnike in oborožitve, v mnogo krajših rokih, kot so bili dogovorjeni prvotno. Vse to je povezano s spremenjenimi plani, kar je bilo javnosti že predstavljeno. Kljub vsemu se bomo potrudili, da bi bil umik JA čim hi-

spravila v svojih ofenzivnih ambicijah, kam vse so tiščali s svojimi tanki, saj so to za njih povsem neprimerne komunikacije. »Resnično vse kaže, da je v tej vojni šlo za uresničevanje nekih političnih ciljev z vojaškimi sredstvi. V prvi vrsti me veseli, da so vojne rane pri vas v veliki meri že zaceljene, da so gospodarska poslopja popravljena, da bo lahko letina varno spravljena.«

mo, da naj se pokojnine dvigajo v skladu z rastjo osebnih dohodkov, kot je bilo dogovorjeno. Prizadevali si bomo za boljši status upokojencev, ki niso breme družbe, kot smo že slišali od nekaterih. Mi smo družbi že dali svoje. Ne moremo in ne smemo namreč pozabiti, da si je večina sedanjih upokojencev vsa leta dela pritrgovala od ust, da bi imeli zanamci in tudi mi lepše življenje. Kje je naš denar, ne vemo. Ni ga!

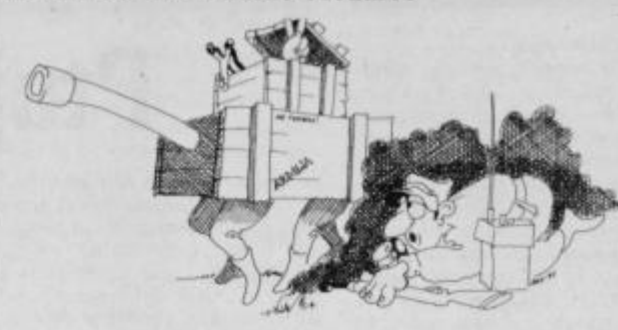
Da ne bi ponovno prišlo do tega pri generaciji, ki še dela in ustvarja, smo predlagali ustanovitev pokojninskega zavoda Slovenije. Želimo preprečiti, da bi si vlada podredila pokojninski zavod, kot je bilo to pri prejšnji

Štefaniya Skaza

vladi. Član SP Hardvik Pirnovar iz Ljubljane je že izdelal nov model pokojninskega zavarovanja in ga naj preučijo ustrezne institucije.

Iz biltena teritorialne obrambe

PTUJSKI BORCI SO OBISKALI OBMOČNI ŠTAB TERITORIALNE OBRAMBE

»Slovenski narod čakajo težke preizkušnje...«

Poveljnik območnega štaba TO v Ptuj Miran Fišer in načelnik štaba Jože Jurša sta prejšnjo sredo sprejela delegacijo ptujskih borcev, ki jo je vodil Milan Lacko. Spremljala sta ga Srečko Ježovnik in Ivo Rau.

Milan Lacko, predsednik občinskega odbora Zveze združenj borcev NOV Ptuj, je takole nagovoril poveljnika: »Vsi udeleženci narodnoosvobodilnega boja gledamo na pripadnike teritorialne obrambe kot na svoje mlajše soborce in vam izrekamo vse priznanje za hrabrost in iznajdljivost v tem neenakem boju za uresničevanje tistih ciljev, za katere smo se sami borili.

Med pogovorom.

Prva bitka je dobljena, vojna pa še ni končana. Slovenski narod še čakajo hude preizkušnje v boju za polno osamosvojitve in osvoboditev...

V spomin na to srečanje so borci teritorialcem izročili sliko Julija Ošlovnika. V krajšem pogovoru so nato obudili spomine na desetndne

Sliko je Miranu Fišerju izročil Ivo Rau.

(Posnetka: KOSI)

vno vojno, v kateri smo Slovenci pokazali, da se ne damo. Milan Lacko je še posebej poudaril, da si borci želijo tesnejše sodelovanje s teritorialno obrambo, saj lahko pomembno prispevajo k njenemu nadaljnjemu razvoju. Pri tem je še posebej poudaril, da je edini cilj borcev svobodna in neodvisna Slovenija.

MG

Sivi panterji v prizadevanju za pravičnejše pokojnine

Od letošnje pomladi deluje v Ptuj upokojenska organizacija Sivi panterji (v nadaljevanju SP), katere interes je, da bi skupaj z drugimi strankami upravljali interese upokojencev tudi v zakonodajnih klopeh slovenske skupščine. Da bi kaj več zvedeli o Sivi panterjih, smo zaprosili za pogovor Štefaniya Skaza. Med drugim nam je povedala:

»Ko sem bila kot upokojenka konec marca 1991 seznanjena s programom stranke SP v Mariboru, je bilo iz Ptuja vsega devet članov. Stranko od vsega začetka uspešno vodi mag. Dragan Černetič. Ugotovila sem, da ima stranka SP zelo dober program, ter bila pripravljena v organizaciji aktivno delati. Članstvo se je hitro množilo, zato smo že 16. maja imeli v Narodnem domu v Ptuj ustanovni občni zbor občinske stranke SP, na katerem smo izvolili desetčlanski izvršni

odbor, hkrati pa delegacijo za 1. kongres stranke, ki je bil 21. maja v Cankarjevem domu v Ljubljani. Naj povem, da je bilo ob ustanovitvi občinskega zbora v občini že 70 članov.

Stranka SP ni klasična politična organizacija. Politična je le v toliko, da želimo imeti svoje poslance v republiški skupščini, ki bodo zastopali naše interese. Sedaj smo imeli le enega in je bil preglasovan. Zato so nam lahko tudi zamrzili pokojnine, kar nikakor ni pravilno. Zahtevali bo-

Stranka SP je že pred svojim kongresom dala pobudo, da bi vsi, ki delujemo za interese upokojencev, nastopali skupno, ker bi se le tako slišal glas več kot 400 tisoč slovenskih upokojencev. Sporazum o usklajevanju dela na področjih, pomembnih za upokojence Slovenije, so že letos maja podpisali Zveza društev invalidov Slovenije, koordinacijski odbor klubov in aktivov upokojencev Slovenije (delajo v delovnih organizacijah), Stranka upokojencev Slovenije ter Stranka Sivi panterji. Žal sporazum še do danes ni podpisala Demokratska stranka — Zveza upokojencev Maribor, ki ji je bilo sodelovanje ponujeno že maja letos.

Želela bi povedati le še to: nujno potrebno bi bilo pri pokojninah zmanjšati razlike med najvišjo in najnižjo pokojnino, kajti — roko na srce — med nami upokojenci so prevelike razlike, saj znaša najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo 4.450 dinarjev, najvišja pa že 28.000 dinarjev. Znano je, da so si prejšnji politiki ustvarili celo takšen zakon, da jim je za »zasluge« in mimo pokojninskega zakona odmerjal pokojnino kar izvršni svet Slovenije, kar se v ureditvi, kot je naša, res ne bi smelo več dogajati, saj se imamo za pravično in demokratično državo oziroma družbo...«

Franjo Hovnik

JAKOB EMERŠIČ

(3. nadaljevanje)

To je verjetno vplivalo na vrhovni red, da je ostala varaždinska gimnazija še naprej na istem mestu, iz Ptuja pa so odsli jezuiti, kot smo že rekli, l. 1656. Naš namen ni tukaj raziskovati, kolikšen delež varaždinske gimnazije so zajemali dijaki ali profesorji iz ptujske in ormoške okolice; za to bi bila potrebna posebna študija, zakaj po nekaterih gimnazijskih izveštjih sodeč to število sploh ni tako malo. Naj samo omenim jezuita Antuna Raipa (1739), sicer rojenega Ptujčana, ki je bil okrog 1770 tamkajšnji profesor in je napisal slovnico nemškega jezika za Hrvate-kajkavce, ter v novemšem času (pred vojno) Edvarda Kobeka ali varaždinske dijake in slovenske preporoditelje, kot je bil pesnik Matija Modrinjak, zdravnik Štefan Kočevar in še in še bi jih lahko našli.

Drugi primer iz zgodovine ptujskega šolstva je iz l. 1811; nanaša se sicer na Maribor, medtem ko je bil Ptuj le izhod v sili. Te podatke srečamo v študiji Jakoba Richterja »Priprave za ustanovitev filozofskega liceja v Mariboru« (ČZN 1972, 68–74). Graški gubernij je namreč l. 1810 predlagal, naj bi v Mariboru, če

pa tam ne bo možnosti, pa v Ptuj ustanovili filozofski licej, torej višjo šolo za teoretično in praktično državno zgodovino ter za verski pouk. Utemeljevali so to s pomanjkanjem duhovnikov, zlasti slovenskih, vendar je bila tukaj tudi prisotna težnja dohiti francosko Ilirijo (Francozi so namreč v tem času zasedali del slovenskih avstrijskih dežel tako imenovane Ilirske province).

Sredstva za licej v Mariboru naj bi šla tudi iz premoženja minoritskih samostanov v Ptuj, Celju in Mariboru, ki so bili po takratnem mnenju brez prave redovne discipline in so akutno trpeli zaradi premalega števila redovnikov. Komisija, ki si je ogledovala razmere v Mariboru, je naletela na vrsto tehničnih ovir, materialnih problemov, zato so se 25. septembra 1810 odpravili v Ptuj, da bi našli tukaj primerne prostore za licej in seveda tudi za gimnazijo, ki je bila nujen prvi pogoj. Tu sta se jima pridružila ptujski župan Karl Neumann in minoritski provincial Mansvet

ŽE DAVNO NAMERAVANA GIMNAZIJA V PTUJU**Ptuj ali Varaždin**

Zangerl. Prostori novih šolskih zavodov naj bi bili v minoritskem samostanu, od koder bi izselili upravno pisarno državnega gospodarstva in nemško šolo z učitelji, ki so v samostanu stanovali. Slovensko predmetno župnijo sv. Petra in Pavla naj bi preselili drugam. Nemška šola naj bi prišla v gledališke prostore ali v »stara šola«, ki leži poleg gledališča za cerkvijo (danes prostor ZKO Ptuj). Po ogledu je župan slovesno izjavil, da bo v primeru, če se v Ptuj ustanovi gimnazija in filozofski licej, mesto na svoje stroške oskrbelo šolsko poslopje za »nemško«, to je osnovno šolo, in za učiteljska stanovanja, toda samo pod pogojem, da se oba kaplana preselita iz »stare šole« v župnišče, njuno stanovanje pa prevzamejo učitelji. Že to bo po njihovem mnenju za meščane tako velika žrtve, da jim ne more

nihče zameriti, če za višje šole in profesorje ne bodo ničesar prispevali. To je bila dejansko odklonitev, toda tudi v Mariboru, kjer je bila sicer gimnazija že od 1777 naprej, ni prišlo takrat do višje šole in je moral čakati na Slomškovo bogoslovno šolo oziroma preselitev lavantinske škofije tja. Tudi tu je bil Ptuj v igri. In zopet: če bi bila škofija preseljena v Ptuj, bi ta dobil srednje in višje šole... Seveda pa je ta podatek iz 1810 zanimiv tudi za samo zgodovino minoritskega samostana, saj ob 750-letnici to sploh ni bilo omenjeno.

Ta drobca iz zgodovine ptujskega šolstva pomenita, da se še po arhivih, knjižnicah in samostanih Avstrije, Madžarske, Hrvaške, zlasti pa Slovenije skriva marsikaj zanimivega, kar lahko pride na svetlo jutri ali čez nekaj desetletij.

Konec

Zdravje ni zastoj

V petek, 16. avgusta, so priče veljati spremembe in dopolnitve pravilnika o razvrščanju zdravil na pozitivno, vmesno in negativno listo. Direktor ptujske lekarne Jože Gorenc nam je o tem povedal:

»V slovenskem Ur. listu št. 8 (od 8. 8. 1991) so objavljene spremembe in dopolnitve pravilnika o razvrščanju zdravil, to je na pozitivno, vmesno in negativno listo. Pozitivna lista so tista zdravila, ki jih uporabniki dobijo na recepte z doplačilom participacije, če so zanj obvezni (participacija znese danes 40 din). Vmesna lista so tista zdravila, kjer vsi uporabniki na recept plačajo polovico vrednosti zdravila (tako zdravilo je n. pr. fibrolan, ki je do sedaj bil na pozitivni listi). Na negativni listi pa so tista zdravila, ki jih uporabnik na recept mora plačati v celoti, razen enega dela lekarniške storitve. Pri teh listah ni nobene oprostitve in bi radi opozorili predvsem na penbritin, ki prehaja na negativno listo in ki ga v obliki sirupa dosti predpisujejo tudi otrokom. To zdravilo bo odslej treba plačevati, do sedaj pa je bilo na pozitivni listi.

Seveda so pa s temi popravki prešli tudi nekateri preparati iz dosedaj negativne liste na pozitivno listo (n. pr. gelosil lac, kompesan, tenzimet) in jih odslej ne bo treba več plačevati.

Te razvrstitve zdravil sprejema zdravstveni svet R Slovenije na osnovi mnenj mnogih strokovnjakov z različnih univerzitetnih klinik in farmacevtske stroke, ki so mnenja, da je pri predpisovanju zdravil potrebno uvesti nekatere strokovne omejitve. S tem hočem poudariti, da se teh predpisov ne izmišljajo lekarne in da nam je takšno zbiranje denarja samo dodatno breme. Neposredni očitki uporabnikov za zavedajo največ nas in želimo povedati, da je to neupravičeno. Utemeljitev, zakaj so zdravila zdaj dana s pozitivne na negativno listo (n. pr. penbritin) ali z negativne na pozitivno (n. pr. tenzimet), pa tudi mi nismo sprejeli.

Spomini na maturo

(odlomki iz dnevnika — 10)

A. Ž.

Nedelja, 18. junija 1961

Vstal sem ob 7. uri in ob 8. uri odrinil s kolesom k Sveti Trojici pri Podlehniku, kjer je bila birma. Fotografiral sem Štefovega sina in njegovega botra ter še nekaj drugih. Cesta po teh hribih je popolnoma zanič, zelo sem se utrudil. Bil sem tudi v Dežnem pri Štrulovih, kamor sem hodil pred leti na počitnice.

Ob 14. uri sem odrinil iz Halož, ob 15. uri pa je začel moj ansambel igrati na vrtu ptujske grajske restavracije. Danes je bilo prijetno igrati, ker nas je bilo šest: klarinet, trobenta, trombon (harmonika), banjo (kitara), bobni in kontrabas. Direktor Slovenskih goric je bil zelo zadovoljen z nami in nam je zvišal premje. Igrali smo za občinstvo različnih okusov, od polk do originalnega jazza. Na grad sta prišli tudi D. in Boštjanova punca. Enkrat sem plesal z D., nato sta dekleti odšli, D. se odpelje domov na Koroško. Igrali smo do 21. ure. Plačano smo dobili 250 dinarjev na uro.

Danes sem tako utrujen, da nisem mogel niti zaspati, zato sem se spravil nekoliko učiti, da sem postal zaspan. Še dva dni bo treba potpeti, pa bo matura za meno.

Ponedeljek, 19. junija 1961

Današnji dan sem preživel v pripravi na maturo. Vstal sem ob 8. uri in se odpravil v gimnazijo, da bi videl, kako so zvočili prvi, ki so delali danes maturo. Potolžil sem se, ko sem izvedel, da izprašujejo profesorji v glavnem iz snovi maturitetne teme. Moja maturitetna naloga ima naslov »Zvok kot valovanje in glasbila«; posega na področja fizike, biologije in glasbe. Ob 10. uri sem šel v glasbeno šolo, kjer sem srečal D. Šla sva se sprehajati na grad do odhoda njenega avtobusa ob 11.15. Nato sem se vrnil domov in se učil do 17.30, v glavnem fiziko. Ob 18. uri sem šel po dolgem času v kino. Ogledal sem si film Ka-

po iz življenja v koncentracijskem taborišču. Ob 20. uri sem obiskal gledališče. Videl sem komedijo Matura v izvedbi mariborskih učiteljskihnikov. Spominjala me je na mojo maturo, ki bo v sredo ob 7. uri. Zvečer sem se še nekoliko učil in ura je bila kmalu ponoč, ko sem ugasnil luč.

Torek, 20. junija 1961

Dnevnik pišem vedno zvečer, predno zaspi. Takrat sem vedno duševno utrujen, zato so stavki nekoliko popačeni in misli okrnjene. Danes je poslednji dan pred velikim dogodkom, maturo. Nekoliko se je bojim, čeprav imam občutek, kot da precej znam. Zjutraj sem spal precej dolgo, zato sem se zbudil omotičen. Dopoldne sem se nekoliko sprehajal po mestu, nato sem se učil. Po kosilu sem bil v študijski knjižnici, kjer sem predelal glasbeno akustiko in pogledal nekoliko glasbeno zgodovino. Učil sem se tudi doma. Ob 20. uri sem šel na kratek sprehod. Srečal sem C., ki ji še vedno ni vseeno zame. Nekoliko sva se sprehajala, nato sem se odpravil spat. Nocoj sem bil v depresiji, verjetno zaradi jutrišnje mature, čeprav zavestno nisem mislil nanjo.

Sreda, 21. junija 1961

Vstal sem ob 5.30 in nekoliko ponovil še najpomembnejše stvari iz svoje maturitetne teme. Obkel sem novo maturantsko obleko in bil ob 7. uri že v gimnaziji. Pet nas je delalo maturo dopoldne, trije popoldne, vsi se bomo zvrstili v štirih dneh. Danes sem bil drugi na vrsti. Ob 8.30 sem vstopil v sobo pred izpitno komisijo, ki so jo sestavljali: profesorji Burger, Horvat, Lešnikova, Urbasova, Starklova, Čeh in predsednik — kustos mariborskega muzeja Teply. Najprej me je vprašal prof. Burger fiziko, in sicer nihanje,

valovanje, zvok, katodni osciloskop, Hookeov zakon, Newtonove zakone in še kaj. Nato me je profesorica biologije vprašala vse mogoče o človeškem ušesu in o homolognih organih. Predsednik izpitne komisije Teply mi je postavil nekaj splošnih vprašanj, na katera sem poznal odgovore. Med drugim me je vprašal, kje imamo v Jugoslaviji edino muzejsko zbirko glasbil — vedel sem, da je to na Ptuj. Na koncu mi je postavil še prof. Čeh vprašanje, kaj mislim o stvarni glasbi. Na vsa vprašanja sem odgovoril hitro in dokaj točno, tako da mi je prof. Lešnikova ob koncu čestitala. Mislim, da bom vsaj prav dober. Bil sem pred komisijo samo 30 minut, drugi pa po eno uro. Po kosilu sem se šel kopat v letno kopališče. Dež me je prepodil in napotil sem se v kino ob 18. uri gledat neko zanič rusko komedijo. Po kinu sem se odpravil v delavski klub, kamor je prispela tudi Du. Pogovarjala sva se še nekaj časa, nato sem jo pospremil domov. Od svoje sošolke sem izvedel, da je zaljubljena vame. Hodila bo še v ptujsko gimnazijo in tako se bova še kaj srečala.

Torej od danes sem svoboden človek z maturo!

P. S. 26. junija 1961 sem dobil spričevalo: maturo sem (edini) opravil z odličnim uspehom.

SPOMINI

Cvetje nizkih oblakov potrgali so dimniki mrmrajočih tovarn. Dedje na majske klopih pripovedujejo otrokom kupovati kamnita srca, brez sreče. Otroci se sprehajajo po labirintih spominov. Sedem slik je med njimi, veselih, o soncu, ki tlakovalo so ga pesti v nemirnih majske tratah. Spomini... (Pesem maturanta Lojzeta Nagliča, objavljen v maturantskem almanahu Zapiski 1961).

Konec

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ
POKRAJINSKI MUZEJ PTUJ
ZGODOVINSKI ARHIV PTUJ
LJUDSKA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
KULTURNI FORUM

V Ptuj, dne 7. 8. 1991

**Predsedniku Skupščine občine Ptuj
gospodu Vojtehu Rajherju**

V upanju, da so najhujše vojne nevarnosti mimo, se oglašamo tudi kulturniki.

Zdaj, ko se enote JA umikajo iz svojih objektov, mnogi razmišljamo, kaj bi lahko bilo v teh prostorih. Kolikor glav, toliko idej.

Menimo pa, da bi morali vsi Ptujčani razmišljati o naslednjem: V MESTU OD ZDAJ NAPREJ NE SME BITI NOBENIH VOJAŠKIH ENOT.

Glede na starost našega mesta in kulturnozgodovinsko bogastvo bi si morali prizadevati, da Ptuj postane odprto mesto in da čimprej pride pod zaščito UNESCO. Pogoj za to pa je, da najmanj 15 km od mesta ni vojaških in ekološko nevarnih objektov.

Ptuj se bo lahko razvijal le z bogato kulturnozgodovinsko in turistično ponudbo.

Zato še posebej pozivamo pravnike, da se nam pridružijo in natančno preučijo mednarodne konvencije in zakone (civilne in vojaške) o zaščiti kulturnozgodovinskih spomenikov in starih mest.

Predlagamo tudi, da se v vojašnicah na Ptuj uredijo prostori, ki bi bili namenjeni za karkoli, nikakor pa ne vojaški dejavnosti. Verjetno se da dobiti ustrezne prostore za vojaško usposabljanje kje izven mesta, saj nobene oznake na objektih ne veljajo, če je vojašnica sredi spomeniško zaščitenega dela mesta.

Opozoriti vas moramo tudi na to, da že nekaj deset let arheologi predvidevajo, da je bil na tem prostoru rimski forum. Odkritje tega in predstavitev na prostem bi bila lahko ena največjih atrakcij mesta Ptuj in tega dela Evrope.

Razmislite o šolah, o mladinskem turizmu, o športnokulturnem in izobraževalnem centru za mlade. Ta pa bi lahko kmalu prerasel v mednarodne šole in delavnice; nasteli bi lahko še več možnosti.

Zato je najbolje, da v okviru SO ustanovite strokovno komisijo, ki bi izdelala natančen načrt o tem, kaj bi bilo v sedanjih prostorih JA.

Lepo vas pozdravljamo

Zveza kulturnih organizacij: Braka Bezcljak Glazer
Pokrajinski muzej Ptuj: Boris Miočinović
Zgodovinski arhiv Ptuj: Ivan Lovrenčič
Ljudska in študijska knjižnica: Lidija Majnik
Kulturni forum: Ivan Lovrenčič

P. S. Vsi Ptujčani, ki se strinjate z vsebino tega pisma, ga lahko podpisete v katerikoli od naštetih kulturnih ustanov.

FRANC FIDERŠEK**TOPOVSKA KRMA V NEMŠKI VOJSKI**

Po aprilski vojni 1941 je nacistična Nemčija okupirala skoraj dve tretjini slovenskega ozemlja, ki je bilo do tedaj vključeno v Dravsko banovino. Obsegalo je Gorenjsko, Koroško (koroški kot, ki je po letu 1920 pripadel Jugoslaviji) in Spodnjo Štajersko, ki so ji priključili še 10-kilometrski pas južno od Save in nekatere hrvaške vasi (Gornja Voča, Gornja Višnjica, Babinec, Nadkrižovljani, Dubrava, Lovrečan, Brezje in še nekatere). To ozemlje je obsegalo 10.621 km² in tu je živel 798.700 prebivalcev. Za primerjavo naj omenim, da je takratna Ljubljanska pokrajina obsegala 4.550 km² s 336.279 prebivalci.

Na ozemlju, priključenemu Rajhu, je živel okoli 5% pripadnikov nemške manjšine in tej manjšini prištevajočih se ljudi (nemčurji). Izseljenih je bilo 7.200 Slovencev v Srbijo in 9.800 na Hrvaško. Večina so bili to narodno zavedni ljudje: duhovniki, učitelji, uradniki, podjetniki, obrtniki in nosilci funkcij v političnih strankah in narodnostno usmerjenih društvi in organizacijah. Na njihova mesta so prihajali iz Avstrije in Nemčije drugi ljudje, zato je število prebivalcev celo naraščalo ne glede na prisilno izseljevanje.

To velja tudi za prebivalstvo iz Posavja in Obsočja, ki so ga v

jeseni 1941 in spomladi 1942 izselili v nemška delovna taborišča, saj so na njihove domove naseljevali Kočevarje in folksdojčerje iz Besarabije in Bukovine. Tako se je narodnostna sestava prebivalstva z nasilnimi ukrepi hitro spreminjala v korist nemštva.

Po Hitlerjevem napadu na Sovjetsko zvezo in občudovanja vrednem junaškem odporu ruskih ljudi, ki niso umirali zato, da bi branili boljševizem, temveč zato, da branijo in obranijo svojo domovino »matjuško Rusijo« pred tujim napadalcem, so Hitlerju začele pojmajati tudi rezerve v ljudeh. Te je bilo treba popolnjevati s »človeškim materialom« iz zasedenih in rajhu nasilno priključenih območij.

Nemci in nemški navdušenci z zasedenega slovenskega območja so se začeli prostovoljno prijavljati za nemško vojsko že takoj po okupaciji, ne samo za SS, temveč v druge enote redne vojske. Pripadnike Kulturbunda pa so verjetno tudi že redno mobilizirali(?). Slovenski fantje in mladi moške, ki so se prostovoljno javili v nemško vojsko, so bili vpoklicani v jeseni 1941 in v začetku 1942, večinoma k planinskemu lovem. Ni jih sicer bilo veliko, toda nekaj jih je bilo, to ugotavljamo tudi iz sedanjega vpisovanja v društvo mobilizira-

nih Slovencev. Nekateri od njih so pozneje ta korak obžalovali, prestopili v NOV ali dočakali konec vojne v taboriščih in zaporih.

Ves drugi »človeški material« na območju slovenske Štajerske pa je bilo treba še pripraviti. Poleti 1941 je v vse prebivalstvo moralo iti skozi temeljite »nabore« posebnih rasnih komisij Štajerske domovinske zveze (Steirischer Heimabund). Tisti, ki so bili rasno sposobni za ponemčenje, so dobili zelene izkaznice in s tem pogojno nemško državljanstvo. Med temi je bila velika večina prebivalstva. Niso pa se še takrat zavedali posledic tega priznanja.

Rasno manj čisti in takšni, ki so imeli v sorodstvu kakšga duševno zaostalega svojca, so bili uvrščeni med »zaščitenec«, to je manj vredne prebivalce z belimi izkaznicami. Takrat so bili mnogi od teh nesrečni, pozneje pa kar zadovoljni. Nekateri pa so si pozneje z delom v nemški vojni industriji »prislužili« zeleno legitimacijo in seveda »čast«, da so jih vtaknili v uniformo nemške vojske.

Mlade fante do 18 let starosti iz družin z zelenimi legitimacijami so začeli vojaško dresirati v Hitler Jugend-u ali Hajotu. Moške od 18 do 40 let so organizirali v Wehrmannschaft (vermanskaft). Oboje so ob nedeljah sko-

raj po ves dan učili nemških povelj in korakanja in tudi prepevanja koračnic, pač vsega, kar spada v vojaški dresuri. Vse prebivalstvo so sili v jezikovne tečaje in nenehno ponavljali gesla *Mi vsi se učimo nemški* in povsod so v nemščini opozarjali napisi *Mi govorimo nemski*.

Vse to je imelo namen čimprej urediti Hitlerjevo naročilo, ki ga je baje izrekel v Mariboru štajerskim nacističnim funkcionarjem: »Napravite mi to deželo zopet nemško,« predvsem pa čimprej dati firerju človeški material, ki ga je tako pogotno žrla fronta od Severnega Ledenege do Črnega morja. Vse več vojakov pa je bilo treba pošiljati tudi fašistični Italiji v pomoč, da bi se obdržali na severnem delu črne celine.

Iz tega gledišča je treba presojati tudi strahovito nasilje nad prebivalstvom slovenske Štajerske povsod tam, kjer so čutili odpor, ustanavljanje postojank OF in prvih oboroženih skupin. To nasilje se je kazalo v množičnem zapiranju ljudi, streljanju talcev in pošiljanju v koncentracijska taborišča.

Glavni namen tga strahovitega nasilja je bil v pripravi na mobilizacijo v nemško vojsko. Prvič — ljudi je bilo treba do konca prestrašiti, jim vcepiti v zavest, da se vsaka najmanjša nepokor-

ščina kaznuje s smrtjo in pomeni tudi nesrečo za svoje kršitelja. In drugič — z uničenjem postojank OF in prvih oboroženih skupin v kali zatreti možnost, da bi se jim kateri od vpoklicanih fantov pridružil.

Ni bilo naključno v letu 1942 nasilje nad našimi ljudmi najhujše. V tem letu sta bila v Mariboru ustreljena 502 talca, v Celju pa 364 talcev. Na tisoče ljudi je bilo poslanih v taborišča smrti, otroci ustreljenih in zaprtih staršev so bili poslani v posebna taborišča. (Preživeli so organizirani v interesni skupini »ukradeni otroci«.)

Prvi redni nabori za fante, rojene v letih 1924 in 1923, so na slovenskem Štajerskem bili v prvi polovici junija 1942. Prav v tem mesecu je bilo ustreljenih 106 talcev (44 v Mariboru 8. junija in 62 v Celju 23. junija).

Na dan najmasovnejšega vpoklica fantov, rojenih leta 1924, v RAD (Reichsarbeitsdienst) 7. julija 1942 je bilo v Celju ustreljenih 37 talcev. Ko so fante, rojene 1923, vpoklicali neposredno v nemško armado, so 22. julija 1942 v Celju ustrelili 100 talcev, samo osem dni kasneje pa še nadaljnjih 70.

Zato ni čudno, da so fantje z lesenimi ali pletenimi kovčki odhajali prestrašeni, pohlevno in pokorno. Čeprav je bila to stara štajerska navada, se niti napiti niso upali, med prvimi mobiliziranci ni bilo vriskanja in pe-tja...

V naslednjih tednih so se začeli nabori za fante, rojene v letih

1922, 1921, 1920 in delno 1919. V oktobru 1942 in v naslednjih mesecih so bili vpoklicani teh fantov. Da bi vse to potekalo nemoteno, je bilo treba nadaljevati z nasiljem in morijo. V Celju so 15. avgusta še ustrelili 95 talcev, potem se je streljanje preneslo v Maribor. Tu je bilo 2. oktobra 1942 ustreljenih kar 143 talcev, 4. novembra pa še nadaljnjih 43... Primerjajmo te številke s številom padlih na obeh straneh med letošnjim napadom JA na samostojno Slovenijo in zavedali se bomo grozljivosti števil ustreljenih talcev pred 49 leti!

Če k temu dodamo še vse tisto, kar je nacistični okupator storil našim ljudem v letu 1941 — izselitve v Srbijo, na Hrvaško, v Slezijo, mučenje, zapiranje in streljanje prvih talcev — si vsaj bežno lahko predstavljamo, s kakšnimi metodami so nacisti hoteli preplašiti slovenske ljudi, zlomiti voljo do odpora in nepokorščine, jih napraviti poslušne.

Vsaj začasno jim je to uspelo. Mobiliziranih je bilo pet najvitalnejših letnikov fantov, med katerimi bi lahko bilo tudi največ možnih kandidotov za oborožen odpor. Pri tem velja omeniti, da je bila v letih po prvi svetovni vojni rodnost velika, saj je bilo v letu 1942 vpoklicanih le pet letnikov vojnih obveznikov, kar je predstavljalo nekaj nad 3 odstotke vsega prebivalstva okupirane slovenske Štajerske.

Datje prihodnjič

ČETRTEK
22. avgust**TV SLOVENIJA 1**

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Benji, ameriška nanizanka, 13/13
9.30 V cityju, angleška nanizanka
10.20 Video strani
16.45 Video strani
16.55 Video strani
17.00 Sova, ponovitev
17.50 Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 Dnevnik 1
18.05 Mozaik, ponovitev: Po sledih napredka
18.35 Spored za otroke in mlade: Alf, 42. del ameriške nanizanke
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.30 Dnevnik 2
20.00 Elizabetin dvor, 6., zadnji del slovaške nadaljevanke
21.25 Sova: Samo bedaki in konji, 5 del angleške nanizanke
22.15 Dnevnik 3
22.30 Video strani
22.35 Sova: Ljubezen na begu, ameriški film, 2b; Polnočni klci, ameriška nanizanka, 18/21
0.45 Video strani

TV SLOVENIJA 2

18.25 Satelitski programi. 19.30 Dnevnik RAI. 20.00 Zarišče. 20.30 Regionalni programi TV Slovenija, Studio Ljubljana. 21.30 Miza, angleška dokumentarna oddaja (3/4). 22.00 Mali koncert. 22.15 Večerni gost. 23.00 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.35 TV koledar. 9.45 Izobraževalna oddaja. 10.05 Otroški program. 14.45 Poletni program. 14.45 Poročila. 14.50 TV koledar. 15.00 Reprični program. 17.40 Otroški program. 18.15 Hrvatska danes. 18.45 Dokumentarna oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Spektar, politični magazin. 21.05 Serijski film, 8/12. 21.50 Dnevnik 2. 22.10 Glasbena scena. 23.10 Poročila

HTV 2

19.05 Test. 19.20 Video strani. 19.25 Pregled programa. 20.00 Pregled sporeda. 20.05 Risanka. 20.20 Opazi me, Pets, humoristična serija (6/13). 20.50 Glasba. 21.05 Serijski film. 22.00 Od maja do decembra, humoristična serija (12/12). 22.30 Poročila. 22.50 Serijski film. 23.40 Video strani.

TV AVSTRIJA 1

10.30 Zadeva Cicero, ameriški čb film, 1951 (James Mason, Danielle Darrieux). 12.15 Klub seniorjev. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Past na reki, ameriški pustolovski film, 1958 (Keith Larsen). 14.25 Batman, serija. 15.00 Fraggles. 15.25 Ostržek, risanka. 15.50 Znanj ljudje: Auguste Piccard. 16.00 Čarobni vrt, risanka. 16.10 Oče Murphy, serija. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Ladja ljubezni, serija. 19.21 Znanje. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Muzikantov, večer ljudske glasbe (Karl Moik). 21.50 Edgar, varuh, morale, zadnji del serije. 22.50 Nobe-ni milosti ameriški film, 1981 (Jeff Bridges). 0.35 Čas v sliki. 0.40 Soba groze, ameriška grozljivka, 1966 (Cesare Danova, Laura Devoni). 2.15 Čas v sliki. 2.20 Ex libris.

TV AVSTRIJA 2

14.55 Tedaj. 15.00 Svetovno veslačsko prvenstvo na Dunaju; plavalno svetovno prvenstvo v Atenah. 15.15 Keas — šaljive papige. 18.00 Pravica do ljubezni. 18.25 Nocojsnji spored. 18.30 Povej resnico, zabavna igra. 18.55 Studio lota. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Reportaža iz Avstrije. 21.00 Trailer, oddaja za prijatelje filmov. 21.30 Kulturne novice. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki da capo. 22.30 Klub 2, nato poročila (teletekst).

RTL PLUS

6.00 Jutranji magazin. 9.00 Poročila. 9.10 Knight in Dave. 9.35 Peter in velikan, pravljica. 11.00 Šov. 11.30 Divja roža. 12.10 Al Mundy. 13.10 Hammer. 13.35 Santa Barbara. 14.25 Springfieldova zgodba. 15.10 Volčji klan. 15.55 Čips. 16.45 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Naloga za Al Mundyja. 18.45 Poročila. 19.20 21. Jump Street. 20.15 Čudež na osmi cesti, fantastični, 1987 (Hume Cronyn, Jessica Tandy). 22.05 Poročila. 22.15 V imenu hudiča, kriminalna iz serije O. Gideon, 1989 (Klaus Gosselt jr.). 23.35 Poročila. 0.05 Diamant groze, pustolovski, 1985 (Klaus Kinski). 0.30 Šport. 0.30 Šport, Golf.

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Zmešani pogreb, komedija, pon. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV-borza. 13.35 Bingo. 14.00 Zhunder Cats, bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Duki. 16.45 Make up in pištole. 17.50 Dekleta in fantje. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Lepotica in zver, serija (Jo Anderson). 21.00 Sador, gospodar veselja, znanstveno-fantastični, 1980 (John Saxon, George Peppard). 22.45 Poročila. 23.05 Kravi plačlini dan, akcijski, 1977 (Harvey Keitel). 0.30 Šport. 0.30 Šport, Golf.

PETEK
23. avgust**TV SLOVENIJA 1**

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Spored za otroke
9.30 Elizabetin dvor, slovaška nadaljevanke, 5/6
10.20 Video strani
15.50 Video strani
16.00 Video strani
16.05 Sova, ponovitev
17.55 Poslovne informacije
18.00 Dnevnik 1
18.05 Mozaik, ponovitev; Druga godba: Papa Wemba, Zaire, 2. del napredka
18.35 Spored za otroke in mlade
18.35 Slovenija — Umetnostni vodnik: Tunjice
18.45 Nevni zaliv, kanadska nanizanka, 10/20
19.10 Risanka
19.20 TV okno
19.30 Dnevnik 2
19.54 Zrcalo tedna
20.20 Festival sveta, avstralska dokumentarna serija (6/12)
20.45 Paraklaks, nizozemska dokumentarna serija (7/13)
21.10 M. I. Brd: Vrtnec, angleška nadaljevanke (2/6)
22.00 Dnevnik 3
22.15 Video strani
22.20 Sova: Pri Huxtablovih, ameriška nanizanka, 4. del
23.50 Zanka, ameriški film; Dražljivo, 3. del franc. erotič. film
1.10 Video strani

TV SLOVENIJA 2

18.00 Satelitski program. 19.00 Ansambel Marela, ponovitev. 19.30 Dnevnik ZDF. 20.00 Zarišče. 20.30 Koncert komornega orkestra iz Minska. 1. del. 21.10 Otvoritev SP v atletiki, posnetek iz Tokia. 22.15 Glasbeni večer s Kirilom Ribarskim. 23.45 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.35 TV koledar. 9.45 Izobraževalna oddaja. 10.05 Otroški program. 10.45 Poletni program. 14.45 Poročila. 14.50 TV koledar. 15.00 Reprični programi. 17.40 Otroški programi. 18.15 Hrvatska danes. 18.45 Dokumentarna serija. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Igrani film. 21.35 Dnevnik 2. 21.55 Serijski film. 22.45 Ekran brez okvira. 0.15 Poročila.

HTV 2

19.05 Test. 19.20 Video strani. 19.25 Pregled sporeda. 20.00 Pregled programa. 20.05 Risanka. 20.15 Velika svetovna gledališča, dokumentarna zabavna serija (6/13). 21.10 Nostalgija. 21.50 Going places, humoristična serija (5/15). 22.20 Poročila. 22.40 Hobotnica, serijski film (12/13).

TV AVSTRIJA 1

9.30 Živali v podzemlju: Morske lavstave. 10.00 Mi. 10.25 Čas v sliki da capo. 10.30 Trener leta, ameriški film, 1980. 12.05 Razglednica: New York. 12.15 Reportaže iz Avstrije. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Zmaj s konca sveta, francoski film, 1958. 14.30 Akcija Bell kit. 15.00 Fraggles. 15.25 Ostržek, risanka. 15.50 Znanj ljudje: Sokrat. 16.00 Čarobni vrt, risanka. 16.10 Oče Murphy, serija. 17.00 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Dom za živali, serija. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Tajna obramba, kriminalna. 21.10 Ugodni kuharji. 21.20 Pogledi od strani. 21.30 Pasji nos, tretji in zadnji del italijanske kriminalne. 22.50 Večerni šport. 23.15 Nevrotični šerif, ameriški film (Martin Sheen). 0.25 Mac Gyver, serija. 1.15 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

15.55 Tedaj. 16.00 Mož proti možu, ameriški čb vestem, 1951 (Clark Gable, Ava Gardner). 17.30 Požrešne koblice. 18.00 Pravica do ljubezni. 18.30 Milijonsko kolo. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Priče ledene dobe: Votlinski medvedi. 21.00 Znanje. 21.15 Šiling. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki da capo. 22.30 Reklamni filmi v Cannesu. 23.15 Originalni reklamni filmi iz ZDA. 0.05 Spitting Image, angleški likovni film. 0.30 Subway Riders, ameriški film, 1981. 22.25 Poročila (Teletekst).

RTL PLUS

6.00 Jutranji magazin. 9.00 Poročila. 9.20 Knight in Dave. 9.45 Kralji, pravljica. 11.00 Šov. 11.35 Divja roža. 12.10 Al Mundy. 13.10 Hammer. 13.35 Santa Barbara. 14.25 Springfieldova zgodba. 15.10 Volčji klan. 15.55 Čips. 16.45 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Naloga za Al Mundyja. 18.45 Poročila. 19.10 Loterija. 19.15 Benny Hill. 19.35 Hukova smrt, fantastični, 1990. (Lou Ferrigno). 21.15 Umor je njen hobi. 22.10 Nogomet. 23.05 Poročila. 0.40 Potovanje k boginji seksa, seksi. 2.00 Cesta strahu, akcijski, 1981 (Fabio Testi). 3.30 Sodobna dekleta, nemi.

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, Bolnišnica. 10.10 Duki. 11.05 Lepotica in zver. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV-borza. 13.35 Bingo. 14.00 Pozor, kamera, Sosedje, Bolnišnica. 15.35 Teleshop. 15.50 High Chaparral. 16.45 Cannon (William Conrad). 17.50 Dekleta in fantje. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Nebo naj počaka, drama, 1978 (Warren Beatty, Julie Christie). 21.45 Poročila. 22.00 Od vseh osovražen, vohunski, 1975 (Richard Widmark, Oliver Reed). 23.45 Poročila. 23.50 Pogled skozi ključavnico, erotični, 1973. 1.15 Golf, German Open.

SOBOTA
24. avgust**TV SLOVENIJA 1**

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Otroški spored, Klub Klobuk, večerni gost
11.30 Video strani
15.30 Vitezi okrog mize, ameriški film
17.20 Sova, ponovitev
17.50 Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 Dnevnik 1
18.05 Spored za otroke in mlade
18.35 Video strani
18.40 Stol, angleška dokumentarna oddaja (2/4)
19.10 Risanka
19.20 TV okno
19.30 Dnevnik 2
19.55 Utrip
20.15 Zrebanje 3 x 3
20.30 Melodije morja in sonca, 2. del
21.45 Sova: Na zdravje, ameriška nanizanka, 26/30
22.10 Dnevnik 3
22.25 Video strani
22.30 Sova — nadaljevanje: Vojna in spomin, ameriška nadaljevanke, 7/12
23.55 Emanuelle, 1. del fr. filma
0.50 Video strani

TV SLOVENIJA 2

18.25 Satelitski programi. 19.00 Murphy Brown, 5. del ameriške nanizanke. 19.30 Dnevnik Beograd. 20.15 Filmske uspešnice: Mestece v Texasu, ameriški film. 23.50 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.35 TV koledar. 9.45 Otroški program. 10.45 Vesela sobota. 14.40 En avtor, en film. 15.10 Sedmi čut. 15.20 Igrani film. 16.55 Poročila. 17.00 Narodna glasba. 17.30 TV teden. 18.00 TV-rastava. 18.15 Serijski film. 18.55 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Igrani film. 21.40 Intervju tedna. 21.45 Priručno vaši, dokumentarna oddaja. 22.30 Športna sobota, oddaja TV ČG. 22.30 Dnevnik 2. 23.10 Fruid, zabavnoglasbena oddaja. 23.55 Poročila.

HTV 2

8.00 Test. 8.15 Pregled programa. 8.20 Atletika — SP. 16.55 Atene: EP v veslanju, prenos in posnetek. 18.25 Pregled programa. 21.30 Reportaža z Japonske. 21.55 Tokio: SP v atletiki.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni. 9.30 Diagnoza: Bolezni vratu, nosa in grla. 10.15 Odkritja pod vodo: Potopljeno mesto. 11.00 Lovi me, jaz sem morilec, francoska komedija. 1971 (Louis de Funes, Christiane Mulier). 11.55 Popaj, risanka. 12.30 Hello, Austria, oddaja v angleščini. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Mi. 13.35 Moja sestra in jaz, nemški čb film, 1954 (Sonja Ziemann, Adrian Hoven). 15.00 Čudovite podobe iz živalskega sveta: Netopirji v lovu na žabe. 15.30 V sovini senci, serija. 16.00 Otroški spored po željah. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Oče Murphy, serija. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Šport. 18.30 Dom za živali. 19.20 Pogovor. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Škedenj muzikantov, večer ljudske glasbe (Karl Moik). 21.50 Edgar, varuh, morale, zadnji del serije. 22.50 Nobe-ni milosti, ameriški film, 1981 (Jeff Bridges). 0.35 Čas v sliki. 0.40 Soba groze, ameriška grozljivka, 1966 (Cesare Danova, Laura Devoni). 2.15 Čas v sliki. 2.20 Ex libris.

TV AVSTRIJA 2

18.00 Pravica do ljubezni. 18.30 Magazin Alpe-Jadran. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Življenje je dolga mima reka, francoski film, 1987 (Benoit Magimel, Valerie Lalande). 21.40 Čas v sliki. 21.45 Večerni šport. 22.15 Zlata roža v Montreuxu 1990: Humoristične študije. 22.40 London Calling. 23.10 Elvis Presley živi? 0.40 Bob Galliano na Dunaju. 1.30 Čas v sliki.

RTL PLUS

6.00 Čips, Striček Bill, Dennis. 9.00 Scooby Doo, Jetsonsi, Mr. T. 11.00 Specialisti. 11.50 Insiders. 12.35 He man. 13.00 Super Mario Brothers. 13.25 Zelve. 13.45 Spa, trening formule ena. 14.05 Street Hawk. 14.55 Adam 12. 15.15 Daktri. 16.05 Angel se vrača. 17.00 Cena je vroča. 1.45 Bunte. 18.15 Vedno, ko vzame tableto. 18.45 Poročila (možen prenos tenisa). 19.25 Houston Knights. 20.15 Soulmans, zabavni, 1986 (Thomas Howell). 22.00 Dall-As. 23.00 Mala s sladko zadnjico, softseksi, 1974. 0.25 Črna kača, seksi. 1.40 Mala s sladko, pon. 2.55 Mrtvec, ki ni hotel umreti, akcijski, 1973. 4.25 Greh, drama, 1971 (Raquel Welch).

SAT 1

7.30 Dobro jutro. 8.30 High Chaparral. 10.00 Nebo naj počaka, komedija, 1978 (Warren Beatty). 12.05 Kolo sreče. 12.45 Bingo. 13.20 Hotel. 14.10 To je noro, zabavni. 15.45 Golf, German Open, prenos. 17.35 Dobitek na Sat 1. 17.50 Dekleta in fantje. 18.15 Bingo. 18.45 Poročila. 18.50 Kvadriga. 19.30 Kolo sreče. 20.15 Modri paradiž, romantični, 1981 (Willie Aames). 21.50 Poročila. 22.05 Profesionalci. 23.00 Dekleta, ki pridejo v München, erotični, 1972. 0.30 Poglej skozi ključavnico, erotični. 1.55 Dekleta, ki pridejo v München, ponovitev.

NEDELJA
25. avgust**TV SLOVENIJA 1**

9.20 Video strani
9.30 Otroška matineja: Živ žav
10.20 Nevni zaliv, kanadska nanizanka (10/20)
10.50 V znamenju zvezd: Kozorog, nemška dokumentarna nanizanka, 7/12
11.20 Domači ansambli: Ansambel Prerod
11.50 Slovenija — Umetnostni vodnik: Tunjice
12.00 Video strani
14.30 Video strani
14.40 Sova, ponovitev
16.50 Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik 1
17.05 Mlada Bess, ameriški film
17.50 Video strani
18.55 Risanka
19.15 TV okno
19.30 Dnevnik 2
20.00 A. Marodić: Mali oglasi — Očka, tv nanizanka
20.45 Zdravo
22.05 Dnevnik 3
22.20 Video strani
22.25 Sova: Polna hiša, ameriška nanizanka, 10/22; Favorite Son, ameriška nadaljevanke, 1/5
23.45 Video strani

TV SLOVENIJA 2

8.00 Nedeljski športni program. 16.00 Satelitski program. 18.25 Satelitski program. 19.30 Dnevnik HTV. 20.00 Svet narave: Zakaj psi ne marajo Čilija. Nekaterim pa je všeč zelo pekoče, angleška poljudnoznanstvena serija. 4/6. 20.50 Ciklus filmov Jirzija Menzla: Slajni fantje s kamerami, češkoslovaški film. 22.15 F-1 za VN Belgije, posnetek iz Spaja. 22.55 SP v atletiki, posnetek iz Tokia. 0.55 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.35 TV koledar. 9.45 Nedeljsko popoldne. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 Poročila. 13.05 Kapitan James Cook, 7/8. 14.00 Družinski magazin. 17.00 Igrani film. 18.45 Risanka. 19.10 TV sreča. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Dramski program. 21.05 Dokumentarna oddaja. 22.00 Dnevnik 2. 22.20 Športni pregled, oddaja HTV. 22.50 Glasbena oddaja. 23.50 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Ženske s dvema obrazoma, ameriški čb film, 1941 (Greta Garbo, Melvyn Douglas). 10.30 Tedaj. 10.35 Raj za živali: Vitke gazele. 11.00 Upor revežev na Manili, dokumentacija. 11.45 Znanje. 12.00 Tednik. 12.30 Orientacija. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Pravica do ljubezni. 13.35 Vsi moji zvezdniki, ameriški film, 1980 (Ray Sharkey). 1.5.30 Prebrisani duh, risanka. 15.30 Tekme, lutke. 16.15 Kraljestvo miru. 17.00 Mini čas v sliki. 17.00 Klub seniorjev. 17.50 Velika detersica. 18.10 Dom za živali, serija. 19.15 Zrebanje lota. 19.30 Čas v sliki. 19.47 Šport. 20.15 Jaz o sebi: Eberhard Wachter. 21.15 Vsakdanja zgodba: Cirkus — moje življenje. 22.05 Tirolske ljudske igre: Dve enodejanski. 23.35 Mozartov koledar. 23.40 Mozart: Skladbe v naglici. 0.35 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.00 Šport: Veslaško športno prvenstvo na Dunaju, atletsko svetovno prvenstvo v Tokiju. 13.00 Tuja domovina, spored v več jezikih. 13.30 Športno popoldne: Evropsko plavalno prvenstvo v Atenah; atletsko svetovno prvenstvo v Tokiju. 18.00 Pavica do ljubezni. 18.30 Podoba Avstrije. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 19.48 Zakladnica Avstrije. 20.15 Smrt na Nilu, angleški film, 1978 (Peter Ustinov, Jane Birkin, Mia Farrow, Bette Davis). 22.35 Čas v sliki. 22.40 Šport. 22.45 Ljubezenska sreča v St. Tropezu, francoska komedija, 1981 (Daniel Auteuil, Grace Capitan). 0.15 Mac Gyver, serija. 1.05 Čas v sliki.

RTL PLUS

6.00 Mr. T., Jetsonsi, Yogi. 8.00 Za otroke. 9.15 Scooby Doo, risani. 11.00 Tattingerjevi. 11.50 Romancia brez konca. 12.35 Velikani. 13.00 Moj oče zunajzemljan. 13.30 Formula ena, poročilo in prenos. 16.05 Posnetek gledališke komedije. 17.45 Moda in intrige. 18.45 Poročila. 19.10 Kilometer 330. 20.15 Joe, vestem, 1967 (Terence Hill). 21.50 Spiegel TV. 22.20 Prime Time. 22.35 Model in voljač. 23.35 Werewolf. 0.10 Cona somraka. 0.10 Cona somraka.

SAT 1

7.30 Glava, dekleta in fantje. 8.30 To je noro, ponovitev. 10.00 Avto magazin. 10.30 Čar gora. 11.05 Modri paradiž, romantični. 12.45 Bingo. 13.10 Hotel. 14.05 Videoteke. 14.30 Golf, German Open, prenos. 17.35 Sedem veličastnih gladiatorjev, pustolovski, 1983 (Lou Ferrigno, Sybil Danning). 18.45 Poročila. 18.50 Športni klub. 19.30 Pozor, kamera. 20.00 Veliki hrup, komedija, 1966 (Louis de Funes). 21.45 Poročila. 22.00 Pogovor. 23.15 Mad Max, akcijski, 1978 (Mel Gibson).

PONEDELJEK
26. avgust**TV SLOVENIJA 1**

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 I. Belina: Igrajmo se gledališče, 10/13
9.35 J. Strauss: Glasovi pomladi, plešejo učenci oddelka za ritmiko in balet glasbene šole F. Šturm
9.45 Mali koncert ljudskih glasbil
10.00 Video strani
15.05 Zdravo, ponovitev
16.25 Video strani
16.30 Sova, ponovitev
17.50 Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 Dnevnik
18.05 Mozaik, ponovitev; Utrip, Zrcalo
18.35 Spored za otroke in mlade
18.35 Novosti založb
18.45 Radovedni Taček: Čevlji
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.30 Dnevnik 2
20.00 Boris Cavazza: Trinajstica, drama TV Slovenija
21.35 Tu naj ostane pragozd..., dokumentarna oddaja
22.10 Dnevnik 3
22.25 Video strani
22.30 Sova: Simpsonovi, ameriška animirana nanizanka, 13/13; Favorite son, ameriška nadaljevanke, 2/5
23.50 Video strani

TV SLOVENIJA 2

18.30 Satelitski programi. 19.30 Dnevnik Koper. 20.00 Regionalni programi TV Slovenija, Studio Ljubljana. 21.00 Po sledih napredka. 21.30 Rezervirano za kancono: San Remo, 1/4. 0.00 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.35 TV koledar. 9.45 Izobraževalna oddaja. 10.05 Otroški program. 10.45 Poletni program. 14.45 Poročila. 14.50 TV koledar. 15.00 Reprični program. 17.40 Otroški program. 18.15 Hrvatska danes. 18.45 Preteklost v sedanjosti. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Serijski film. 21.00 Loto. 21.05 V velikem planu, kontaktna oddaja. 22.05 Dnevnik 2. 22.25 Kino klub. 23.55 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.30 Podoba Avstrija. 10.00 Tednik. 10.30 Mož proti možu, ameriški čb vestem, 1951 (Clark Gable, Ava Gardner). 12.00 Nočni studio: Gospodarska kriza v nevrščeni deželah. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Fracass, drzni kavalir, francoski film, 1961 (Jean Marais, Genevieve Grad). 14.45 Zaboji za glasbo. 15.00 Sračji dol, angleške lutke. 15.25 Ostržek, risanka. 15.50 Znanj ljudje: Georg Washington. 16.00 Čarobni vrt, risanka. 16.10 Oče Murphy, serija. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Dom za živali, serija. 19.22 Znanje. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Šport v ponedeljek. 21.08 Mojrsko kuhanje. 21.15 Pogledi od strani. 21.25 Hunter, kriminalna serija. 22.15 Ženska zadeva, francoski film, 1988 (Isabelle Huppert, Francois Cluzet). 0.00 Lova Songs, balet. 0.20 Mac Gyver, serija. 1.05 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.25 Šport: Atletsko svetovno prvenstvo v Tokiju do 13.45. 15.20 Daj plin, Joel, ameriški film, 1951 (Red Skelton, Sally Forrest). 16.45 Davis, kalifornsko mesto z rešenimi problemi okolja. 17.30 Lipova cesta, serija. 18.00 Pravica do ljubezni. 18.30 Drops, kviz. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Drops, kviz. 19.00 Lokalne novice. 19.3

SREDA
28. avgust

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Živ žav
9.50 W. R. Stevens: V senci smrti, ameriška nadaljevanka (2/4)
10.30 Video strani
16.15 Video strani
16.25 Video strani
16.30 Sova, ponovitev
17.50 Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 Dnevnik 1
18.05 Klub Klobuk na počitnicah
18.30 Spored za otroke in mlade
18.30 Najdaljši dan, danski film
19.10 Risanka
19.20 TV okno
19.30 Dnevnik 2
20.00 Film tedna: Frances, ameriški film
22.20 Dnevnik 3
22.40 Sova: Alf, 51. del ameriške nanaizanke; Favorite Son, ameriška nadaljevanka, 4/5 jazz, blues ...
24.00 Video strani

TV SLOVENIJA 2

18.00 Satelitski programi. 19.00 Alpe
Jadran. 19.30 Dnevnik ORF. 20.00 Po-
stavitev opere. 22.00 Satelitski pro-
grami. 23.00 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.35 TV koledar. 9.45
Izobraževalna oddaja. 10.05 Otroški
program. 10.45 Poletni program. 14.45
Poročila. 14.50 TV koledar. 15.00 Re-
prizni program. 17.40 Otroški pro-
gram. 18.15 Hrvatska danes. 18.45
Usode. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik
1. 20.00 Filmski večer. 22.05 Dnevnik
2. 22.25 Znanstveni forum: Flamengov
trikotnik. 23.25 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljube-
zni. 9.30 Stare evropske univerze: Krakov.
10.00 Ml. 10.25 Čas v sliki da capo.
10.30 Neptunova odiseja, kanadski
film. 1973 (Ben Gazzara, Yvette Mimieux).
12.05 Tedaj. 12.10 Reporta-
že iz tujine. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Be-
niji v nevarnosti, ameriški mladinski
film. 1977. 14.30 Batman, serija. 14.55
Popaj, risanka. 15.00 Sračji dol, angle-
ške lutke. 15.25 Ostržek, risanka.
15.50 Dobro pogledj. 15.55 Znanj ljudje:
Wilbur in Orville Wright. 16.05 Medved
Bojan, risanka. 16.10 Oče Murphy, ri-
sanka. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10
Spored po željah. 18.00 Čas v sliki.
18.05 Me žene. 18.30 Dom za živali,
serija. 19.22 Znanje. 19.30 Čas v sliki.
20.00 Šport. 20.15 Neskončna ljube-
zen, ameriški film. 1981 (Broke Shilds,
Martin Hewitt). 22.00 Pogledi od stra-
ni. 22.10 Dallas, serija. 22.55 Bogati in
slavni, ameriški film. 1981 (Jacqueline
Bisset, Candice Bergen). 0.45 Mac
Gyver, serija. 1.30 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama do 13.00.
15.20 Tedaj. 15.25 Monokel se smeje,
francoski film. 1964 (Paul Meurisse,
Marcel Dalio). 17.00 Varnostna strate-
gija. 17.30 Dežela in ljudje. 18.00 Pra-
vica do ljubezni. 18.30 Živalski kviz.
19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sli-
ki. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Argu-
menti (Walter Schiejk). 21.30 Črna na
belem. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Čas v
sliki da capo. 22.30 Večerni šport, na-
to Čas v sliki.

RTL PLUS

6.00 Jutranji magazin. 9.00 Poročila.
9.15 Knight in Dave. 9.40 Pravljica.
11.00 Šov. 11.30 Divja roža. 17. del.
12.10 Al Mundy. 13.10 Hammer. 13.35
Santa Barbara. 616, nadaljevanje.
14.25 Springfieldova zgodba. 15.10
Volčji klan. 15.55 Čips, serija. 16.45
Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00
Naloga za Al Mundyja. 18.45 Poročila.
19.20 Nazaj v preteklost. 20.15 Okrog
sveta pod vodo, znanstveno-fantasti-
čni. 1965 (Lloyd Bidges). 22.00 Nogo-
met. 23.00 Stern TV. 23.35 Poročila.
23.45 Powerman I, kungfu film. 1986
(Jackie Chan). 1.30 Catch Up.

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, Bol-
nišnica. 9.45 Teleshop. 10.05 Upor ka-
detov, ponovitev filma (Tom Cruise,
Sean Penn). 12.05 Kolo sreče. 12.45
TV-borža. 13.35 Bingo. 14.00 Ollies,
Sosedje, Bolnišnica. 15.35 Teleshop.
15.50 Kung Fu (David Carradine).
16.45 Stingray. 17.40 Poročila. 17.50
Dekleta in fantje. 18.15 Bingo. 18.45
Dober večer, Nemčija. 19.15 Kolo sre-
če. 20.00 Hunter. 21.00 Vsi plešejo kot
jaz piskam, komedija. 1969 (Louis de
Funes). 22.25 Poročila. 22.40 Halo,
Berlin. 23.05 Petek, trinajstega. 23.55
Filmski ustvarjalci. 0.10 Hunter. 1.00
Golf.

TELE 5

6.05 Wildcat. 6.30 Dobro jutro, Bino.
9.30 Doma s Tele 5, magazin za druž-
no. 11.00 Wildcat. 11.30 Hop ali top.
11.55 Bliskovito. 12.30 Magazin. 13.00
Mesto, dežela reka, igra. 13.25 Bim,
bam, bino: Brave Star, Galaxy Ran-
gers. 15.10 Bobonsi, Odisej. Smrkci.
16.58 Poročila. 17.00 Tennis, US Open.
Prenos iz Flushing Meadows. 5.00 Vi-
deo nonstop.

ZNAN PP* JE IZJAVIL: NE LAŽEM,
KER IMAM SLAB SPOMIN.

* PP = pljuški politik

UGANKARSKI SLOVARČEK

AJAR = francoski pisatelj, le-
ta 1975 dobitnik Goncourtove
nagrade (Emile, 1914—1980)

AKOLA = mesto v Indiji, ju-
gozahodno od Nagpurja

AVILOV = sovjetski desete-
robojec (Nikolaj)

GURA = nemški operni ba-
sist (Eugen, 1842—1906)

JIRAK = slovenski slikar kra-
jinar (Karel)

NILIN = ruski pisatelj (Pavel
Filipovič, rojen 1908)

ROVAN = slovenska violi-
nistka (Nevenka)

SARTO = italijanski slikar, fi-
renški mojster visoke rene-
sance (Andrea del
1486—1531)

TRAGAKANT = poizilo za
namazanje katetra

Rešitev križanke št. 708 VO-
DORAVNO: Crossbred, mosta-
rina, optimizem, kork, Disa, ato,
EK, Vuga, Ross, SR, eland,
mošt, Asti, CJ, tek, ataman,
Staff, Anita, rutina, Merlak, ago-
ra, ekarit, Aniene, Pompej, Era-
to, ran, Kemano, Doblinek, ara,
Aladar, Arij, AN.

U z n a m e n j u

od 21. 3. do 20. 4.

Ona: Izenada se bo
pojavi nekaj povsem
tredja oseba in se za-
čela vmešavati v tvoje zasebne zade-
ve. Postavi se ji po robu, saj ti lahko v
nasprotnem primeru popolnoma po-
dre sicer ugodno in obetajoče razmer-
je.

On: Poslovna uspešnost ti bo začela
počasno presedati in kaj kmalu se
boš zalotil, da ti pogled zahaja k pri-
jetni sodelavki. Povabi jo na večerjo,
saj ne moreš ničesar izgubiti, pridobiš
pa lahko ogromno.

od 21. 4. do 20. 5.

Ona: Neprijetne
zadeve ne boš mogla
odlagati v nedogled,
zato se raje čimprej spoprimi z njo.
Ko pa bo nevihta mimo, pazi, da ne
boš ponovila napake, ki te je spravila
v takšen položaj. In nikar se ne zana-
šaj na pomoč drugih!

On: Namesto da brskaš po prete-
klosti, raje pogled naprej in videl boš,
da imaš prav lepe možnosti pri osebi,
na katero si že skoraj pozabil. Poslov-
ne stvari se zanesljivo obračajo na
bolje.

od 21. 5. do 21. 6.

Ona: Če se boš
vsaj malo potrudila
in začela živeti druga-
če kot običajno, boš hitro spoznala,
da je lahko življenje tudi nadvse pri-
jetna zadeva. Nekomu bo všeč pred-
vsem tvoja skromnost.

On: Le kako si zamisliš svojo pri-
hodnost, ne da bi vsaj poskusil odpre-
ti svoje srce in prijateljici pokazati
svoja čustva? Je že res, da je poslovna
uspešnost prijetna stvar, vendar se
boš tega kaj hitro naveličal.

od 22. 6. do 22. 7.

Ona: Pustolovšči-
na, ki te tako mika, je
precej manj zanimi-
va, kot pa si pomisliš na prvi pogled.
Seveda je vse odvisno, predvsem od
tega, ali ti je v ljubezni važnejša sta-
bilnost ali trenutna zabava.

On: Povsem nepričakovano boš
srečal osebo, ki te bo ponovno spom-
nila na dobre stare čase. Nikar se pre-
več ne razneži, saj utegne to zelo ško-
diti trenutni poslovni situaciji, ki ni
do tebe prav nič prizanesljiva.

od 23. 7. do 23. 8.

Ona: Spotaknila se
boš ob lastno zanko,
ki si jo tako vneto pri-
pravljala nekemu drugemu. Drugič
bodi raje malo bolj odkritostna in
poštena, pa se ti to ne bo zgodilo. Po-
pazi na svojega partnerja!

On: Poslovno življenje se ti bo za-
čelo prepletati s tvojimi ljubezenski-
mi priložnostmi. Pod pogojem, da vse
izpelješ tako, kot si si zamislil, se ti
obeta fantastičen uspeh. A ne pozabi
na prijatelje, ki so ti pri tem pomaga-
li.

od 24. 8. do 23. 9.

Ona: Dobila boš
dobronameren na-
svet, a ga boš po stari
navadi domišljavo zavrnila. Toda bil
bi že čas, da bi se streznila in dojela,
da tako pač ne bo več šlo. In nikar se
ne zanašaj na tisto, česar sploh ni.

On: Vprašanje je, ali bo tvoj poslo-
vni partner privolil v razmerje, ki ni-
ma s poslovnostjo prav nobene zveze.
Kaj hitro se ti lahko zredi, da se boš
na koncu prav ti zapletel v mreže, ki
si jih nastavljal povsem drugemu.

od 24. 9. do 23. 10.

Ona: Ker si si vse
premalo prizadevala,
si izgubila nekaj tiste-
ga, kar ti je veliko pomenilo. Toda ni-
kar se ne delaj užaljeno, temveč se ra-
je posveti prihodnosti, ki ti lahko pri-
nese še kaj lepšega.

On: Ne pričakuj preveč, saj se ti
lahko zgodi, da boš na koncu krajši
konec potegnili ti. Poslovni načrti se ti
sicer ne bodo uresničili do potanko-
sti, a boš vseeno potek okrepil svo-
jo finančno situacijo.

od 24. 10. do 22. 11.

Ona: Dosegla boš
tisto, kar si prizade-
vala že dalj časa, a kaj
hitro boš spoznala, da si se ponovno
zmotila. Bilo bi veliko bolje, če bi del
te energije posvetila tudi svojemu po-
slovnemu življenju, ki je trenutno
pravi obup.

On: Nikar se ne prilagajaj trenut-
nemu trendu, še posebej, če si prepi-
čan o pravilnosti svojega početja.
Ljubezenska romanca v tvoji bližini
te bo sicer prizadela, toda kaj hitro si
boš našel ustrezno tolažbo ...

od 23. 11. do 21. 12.

Ona: Nenadoma se
ti bo zazdelo, da te
vse skupaj dolgočasni.
Le kje so tisti časi, ko se je okoli tebe
dogajalo tisoče zanimivih reči? Mo-
goče pa je že skrajni čas, da storiš ne-
kaj tudi zase in za svojo srečo.

On: Sedaj vidiš, kam te je pripelja-
lo tvoje neodgovorno ravnanje. Ne-
kdo, ki si ga pustil na cedilu, samo ča-
ka na ugoden trenutek. Raje stori prvi
korak ti in se mu vsaj pošteno opravi-
či.

od 22. 12. do 20. 1.

Ona: Nepričakova-
no bo prišlo do sreča-
nja, ki ti bo v prihod-
nosti postalo kar navada. Partner se
bo temu od začetka sicer upiral, ven-
dar pa se bo na koncu vedel uspeš
sprijazniti z novo situacijo.

On: Nekdo ti bo ponudil zanimiv
predlog in ga boš z veseljem sprejel.
Seveda pa je predlog eno, realizacija
le-tega pa nekaj povsem drugega.
Sprejmi pomoč, saj ti bo dodaten de-
nar lahko samo koristil.

od 21. 1. do 19. 2.

Ona: Neverjetno
hitro ti bo uspelo, da
se boš ponovno po-
brala in pokazala v svoji polni moči.
To ti bo prineslo prav presenetljive
rezultate, saj bodo drugi povsem zme-
deni. Pohiti tako v ljubezni kot tudi
drugo.

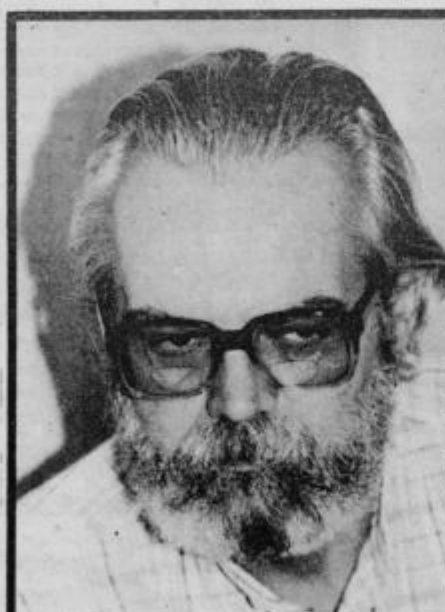
On: Igra, ki jo igraš, je vse prene-
varna, da bi se vse končalo kolikor to-
liko dobro zate. Prijateljica te bo po-
vabila na pijačo, to pa bo le preteveza
za nekaj povsem drugega. Na tebi pa
ostane, ali ti bo tisto drugo všeč.

od 20. 2. do 20. 3.

Ona: Odpovedati
se boš morala razva-
di, drugače ne bo šlo
več naprej. Partner bo tega zelo vesel
in to ti bo tudi pokazal. Poslovne na-
črte raje pusti še nekaj časa na miru,
da dokončno dozori.

On: Po »težkem«
koncu tedna se
boš zbudil s še »težjo«
glavo, zato se ti
lahko hitro zgodi, da ti bo šlo vse na-
robe. Raje se malo potuhni in poča-
kaj na ugodnejši trenutek, predvsem
pa na treznjega.

SESTAVIL EDI KLASIN	VRSTA SIRA	LADJA VLA- ČILKA	POZEJ- DOVOV SIN	NEMŠKI OPERNI BASIST (EUGEN)	LOČILNI VEZNIK	DEL POKOVE	ZVEZDA V OZVEZDU ORLA	POLET BREZ VMESNIH POSTAJ	GRŠKO MORSKO BO- ZANSTVO
POLZILO ZA NAMA- ZANJE KATETRA									
NARAV- NALNIK									
PREBIVAL- CI ZDA SAMARIJ									
ONOV					SLIKARSKI COPIC ROZA PLANIK				
CENAR				IT. SLIKAR (ANDREA DEL) BREZZA- KONSTVO					
ZABJA NOGA BREZ- ČUTNOST						ZORAVILO	OSEBNI ZAJMEK OPUS CITATUM		

709	ANGL. NODG- METAS	TRI- OGELNA KIRURŠKA IGLA	BOKSAR PARLOV TEHNIČNI POKLIC	KONJSKI DRNEC ESTONEC	DELAVSKI SVET KURIR	POZELJENJE	SOVJET. DESETE- ROBOJEC	SKRI- LAVEC	MESTEČE NA OTOKU KIUSU
RISANA ZGODBA									
PRVI TON OKTAVE									
TUJE ŽENSKO IME									
ROBI- NUA									
AVSTRJ. DIRIGENT (HERBERT VON)									
ERBU									

radio
TEDNIK
ptuj

ARTHUR

radio
TEDNIK
ptuj

ŽIDOVSKI
MESEČ

SLOV.
VIOL-
NISTKA
(NEVENKA)

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

ZLATARNA
Emil Ogrizek
Jadranska ulica 6, Ptuj

Popravilo, izdelava, predelava in emajliranje ZLATEGA in SREBRNEGA nakita

ZAGOTOVLJENA KAKOVOSTNA IN HITRA IZDELAVA!

SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA «NATURA»
Svrznjakova 2, Ptuj

zaposli

2 prodajalca-ke živilske stroke

za nedoločen čas

pogoji:

— končana šola za prodajalca
— tri leta delovnih izkušenj
— trimesečna poskusna doba

Pisne vloge pošljite na gornji naslov.

Informacije na sedežu «NATURA» ali po telefonu 062/776-361.

V nedeljo ob 10. uri na Radiu Ptuj

ORFEJČEK

Orfejkove stopničke:

1. TRGATEV — Ptujskih 5
2. STARO VINO, STAR PRIJATELJ — Toni Verderber
3. NAJLEPŠA DEŽELA NA SVETU — Slovenija
4. TI SI ZALJUBLJENA — Stoparji
5. MOJA ŽENA — Tone Žagar
6. ČE ŽENA ZNA, JE MOŽ DOMA — CIK
7. ZDRAVICA ZA VSE NAS — Nagelj
8. DOMOV — Klavžar
9. NA VESELICI — Mariborski kvintet
10. ŠTAJERSKI POZDRAV — Franci Zeme
11. OB REKI — Fantje z vseh vetrov
12. MARJETKA — Franc Flere

POKROVITELJ ODDAJE: LIPA Stojnci
Nagrada trgovine ANGELA prejme: Helena Plavčak, Gorca 4, 62286 Podlehnik.

Glasovnice pošiljajte na naslov: RADIO — TEDNIK, Raičeva 6, 62250 Ptuj — za ORFEJČKOVE STOPNIČKE

Glasovnica:

 ORFEJČKOVE
stopničke.

Glasujem za skladbo: _____

Kot gosta predlagam: _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

 kmetijski kombinat ptuj
Turizem in gostinstvo

PRIČAKUJEMO VAS

RESTAVRACIJA TOPLICE

vsak petek s pričetkom ob 19. uri
dobra hrana in hladna pijača na zabavi s plesom ob glasbi dua SAFARI iz Maribora

GRAJSKA RASTAVRACIJA

vsako soboto od 20. ure naprej
ob prijetnih melodijah dua COMET, izbranih jedeh in kozarčku pristnega se boste veselo zavrteli v toplo poletno noč.

VSAJ TRENUTEK POZABITE NA VSAKDANJE SKRBI IN TEŽAVE! PRIDITE, VSTOP JE PROST.

 PETOVIA
ORMOŠKA CESTA 23, p.o.

Vam nudi:

- servisiranje vozil iz programa: ZASTAVA, ŠKODA, NISSAN, TAM
- kleparsko-ličarska dela
- tehnični pregledi vozil (ob sredah med 15. in 17. uro brezplačni preventivni pregledi)
- prodajo novih vozil ZASTAVA, ŠKODA z možnostjo menjave »staro za novo«
- nakup in prodajo rabljenih vozil
- prodajo rezervnih delov za vsa servisirana vozila
- rent a car službo (posebne ugodnosti)
- druge storitve (popravilo stekel, elektro antikorozijska zaščita...)

Koristite naše storitve in uveljavite posebne popuste ter skupinsko kasko zavarovanje preko našega podjetja!

Pridite ali nas pokličite po telefonih:

771-441 (h. c.)
776-311 prodaja vozil — rent a car
771-883 servisiranje vozil
776-357 trgovina rezervnih delov

 Stanko & Terezija Vindiš
62230 Lenart, Cmureška 2,
☎ 062/724-074, 721-021

PONUJAMO:

- ribje in druge specialitete ob izbranem vinu
- prostore za večje prireditve (poroke, seminarji...)
- možnost prenočitve v prijetnih sobah za goste
- obiščite nas v Radgoni, kjer smo odprli novi bar — CROSS BAR

MOTEL VINDIŠ — ZA LJUDE Z IZBRANIM OKUSOM!

AVTO ŠOLA »HERAK« d.o.o.

62250 Ptuj, Zihorlova ploščad 16

organizira tečaj cestnoprometnih predpisov za voznike motornih vozil 2. septembra 1991 v Srednješolskem centru Ptuj.

Predavatelj: Hinko MAGDALENC.

Posebne ugodnosti:

- izposoja potrebne literature
- možnost plačila na 6-mesečni kredit
- organiziramo tečaj prve pomoči in skupinske zdravniške preglede
- čas vožnje prilagodimo vašim zahtevam
- praktično vožnjo izvajamo na vozilih RENAULT 5 in AX.

INFORMACIJE DOBITE NA SEDEŽU PODJETJA V SREDINO IN PETEK OD 16. do 17. ure ALI PO TELEFONU 061/771-431 NON STOP.

ŠOLARJI, POZOR

Turistično društvo Ptuj in Zveza prijateljev mladine Ptuj organizirata **sejem rabljenih šolskih potrebščin** od 26. do 31. avgusta na novih stojnicah na Miklošičevi ulici vsak dan od 9. do 13. ure.

ŠTATENBERG NI DALEČ

Obiščite dvorec Štatenberg. V grajski restavraciji vas bomo presenetili z bogato izbiro okusnih jedi in vrhunskih vin.

NEDELJSKO KOSILO lahko združite z ogledom muzeja in prijetnim sprehodom po okolici.

Ob sobotah PLES, igra ansambel VERIGA.

Pokličete nas lahko na tel. št. (062) 818-916.

 Ribarnica »Sirena«
Vošnjakova 10, Ptuj
☎ 775-210

V času, ko se manj odločamo za oddih v morskih krajih, si privoščite okus morja vsaj v domači kuhinji. Nudimo vam veliko izbiro rib in morskih sadežev. Obiščite nas in še se boste vračali. Za vas posluujemo od torka do sobote od 8. do 12. in od 13. do 17., v soboto pa od 8. do 12. ure.

OPTE PTUJ **ŽABJAK 1, 62250 Ptuj**

GRADITE HIŠO? KUPUJETE TRGOVSKO BLAGO? ŽELITE KOGA OBDARITI Z IZVIRNIM DARILOM? ŽELITE ISTOČASNO PAMETNO NALOŽITI SVOJ DENAR?

IZKORISTITE UGODNOSTI, KI VAM JIH NUDI NAKUP KOMERCIALNIH ZAPISOV

— POGOJI OBRETOVANJA SO PRILAGOJENI GIBANJU BANČNIH OBRETI NA VEZANE VLOGE IN SO OD TEH VIŠJE ZA 10 %

KOMERCIALNI ZAPIS NA PRINOSNIKA
2.000,00 DIN

KOMERCIALNI ZAPIS NA PRINOSNIKA
5.000,00 DIN

— TAKOJ PO NAKUPU LAHKO ZAPIS PORABITE KOT PLAČILNO SREDSTVO PRI NABAVI BLAGA V PRODAJALNAH OPTE PTUJ IN PRI TEM UVELJAVITE 5% KOMERCIALNI POPUST OZ. 10% POPUST V PRIMERU, KO BOSTE ZAPIS VNOVČILI PO PRETEKU 45 DNI OD NAKUPA

— NEIZKORIŠČEN ZAPIS LAHKO PO PRETEKU 90 DNI OD DNEVA NAKUPA VNOVČITE SKUPAJ Z OBRESTMIMI PRI BLAGAJNI PODJETJI

— ZAPIS LAHKO KUPITE OD 12. AVGUSTA 1991 DALJE PRI BLAGAJNI PODJETJI IN NA PRODAJNIH MESTIH V TRGOVINI ŽABICA PTUJ, PRODAJNO SKLADIŠČE GORNJA RADGONA IN PE VIROVITICA.

NOVO NOVO NOVO VIDEOTEKA FORTUNA
Zagrebška c. 9

Odprto vsak dan od 10. do 19.30, v soboto od 9. do 13. ure

- Nudimo vrhunsko kakovost filmov — ORIGINALI
- Izposoja videoplayerjev in videokamer
- Sprejemamo v PRODAJO in TAKOJŠEN ODKUP audio in video aparate...
- LOTO, 3x3, SN

SALON POHIŠTVA
INTERDOM d.o.o.

*** POPUSTI * POPUSTI * POPUSTI ***

V INTERDOMU NADALJUJEMO VELIKO AKCIJSKO PRODAJO DO KONCA AVGUSTA VELIKI POPUSTI:

- * SPALNICE — DO 40 %
- * REGALI ZA DNEVNE SOBE — DO 40 %
- * KUHINJE — DO 30 %
- * OTROŠKE IN MLADINSKE SOBE — DO 40 %
- * SVETILA
- * SEDEŽNE GARNITURE

OB NAKUPU SPALNICE — PRAKTIČNO DARILO

*** POPUSTI * POPUSTI * POPUSTI * POPUSTI ***

PREŠERNOVA 1, 62000 MARIBOR, TEL.: (062) 222-450, 222-289

SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA

»Angela«

Povodnova 1 (ob Mariborski cesti)

- NAJCENEJŠI KRUH
- VELIKA IZBIRA MESNIH IZDELKOV
- BREZALKOHOLNE PIJAČE KONKI
- PROIZVODNI PROGRAM MIX — čistilna sredstva
- ŠOLSKE POTREBŠČINE
- OTROŠKE TRENIRKE IN TENIŠKI COPATI

- Ugodnosti:**
- pri nakupu blaga nad 500 din — 10 % popusta
 - pri nakupu blaga nad 2000 din vas čaka veliko presenečenje

Dostava na dom. Informacije in naročila sprejemamo na tel. 775-622.

Pridite in se prepričajte. Pri nas je prijetno nakupovati. Cenjene stranke obveščamo, da s 1. septembrom 1991 preidemo na nov delovni čas:

- VSAK DAN od 8. do 12. in od 14. do 19. ure
- V SOBOTO od 8. do 13. ure
- V NEDELJO od 9. do 11. ure

mali oglasi

PRODAM gradbeno parcelo v Zgornji Pristavi, blizu Sel. Leopold Rodošek, Sela 31/A.

PRODAM moped TOMOS avtomatic A3 ML. Brkič, Slovenski trg 5.

PREKLICUJEM zaključno spričevalo — diploma Trgovske šole v Ptuj na ime Lidija Martinič, Žetalskega Jožeta 2, Ptuj.

PRODAM gradbeno parcelo v Vitomarcih ob glavni cesti. ☎ 321-339, popoldan.

PRODAM cisterno za gnojeko 3000 l — majevica, malo rabljeno. Fistravec, Muretinci 21.

PRODAM ZASTAVO 750 LE, letnik 1981, registrirano do aprila 1992. ☎ 794-468.

PRODAM zadnja traktorska kolesa — komplet 8—24. Franc Rus, Tržec 22.

PRODAM žitni kombajn ĐURO ĐAKOVIČ (FAR) z dvema hederjema, letnik 1986. Stanko Peter, Pobrežje 6, Videm. ☎ 773-351.

PREKLICUJEM spričevalo Srednje tehnične šole v Ptuj na ime Rudi Štelcer, Pobrežje 118, Videm.

PRODAM postelje z jogiji, 80 l boiler in 48 arov zemlje v Kočicah. Naslov v upravi. PRODAM suhe hrastove in smrekove fosne. Naslov v upravi, popoldan.

Ce prodajate svoj avtomobil, si prihranite trud in stroške. Pripeljite vozilo in prodajo za vas uredi AVTOTRGOVINA JANKO ČUŠ, Moškanjci 54 A. ☎ (062) 750-129.

PRODAM dobro ohranjen BT 50 S, letnik 88, in Lado 1200, neregistrirano, z obnovljenim motorjem. ☎ 775-825, popoldan.

PRODAM poletna in zimska oblačila za 8- do 10-letno punčko zelo poceni. Petra Kovačec, Dragovič 37, Juršinci. ☎ 790-853.

PRODAM prikolico 1,5 t za manjši traktor. Starše 74.

ZOBNA ORDINACIJA dr. Zdenka Antonoviča v Krapini, M. Gubca 49, ordinira vsak dan po dogovoru. Vse informacije po telefonu: 049/71-795.

PRODAM dve starejši hiši blizu Ptuja, hidravlično dvigalo 5 t in razne starine. Žuran, Zg. Hajdina 200.

POCENI PRODAM oljni gorilnik. Vlado Janžekovič, Stojnci 140 E. ☎ 766-235.

RACUNALNIK SCHNEIDER z monitorjem in literaturo ter programe prodam. ☎ 796-174.

PRODAM parcelo v Prerađu. ☎ (061) 225-843.

PRODAM KRAVO, brejo 8 mesecev, in brejo telico z rodomnikom. Otilija ČEH, Vintarovi 9, Destrnik.

ZELO poceni prodam večje količine rabljene kritine (bobrovec). ☎ 773-132.

MALO domačijo, takoj vseljivo, v lepem in perspektivnem kraju prodam za vsako ceno. Naslov v upravi.

PRODAM JUGO KORAL 45, 11/89, in LADO SAMARO 8/89. ☎ (062) 795-446 ali 771-449.

PRODAM mladiče — nemške ovčarje zelo dobrih staršev. ☎ 717-021.

PONUJAMO VAM ELEKTRONSKE

večne lučke za nagrobne laterne, gorijo 180 dni; po želji tudi komplet: laterna in večna lučka. Inf. po 14. uri na tel. (062) 512-038.

STAREJŠI šivalni stroj v omari in sesalec prodam. ☎ 775-341.

ETZ 250, kot nov, in čredo koz prodam. Gajevci 27 a.

TRIPLEX garažo pri Rimski peči poceni prodam ali menjam za triplex garažo pri Štukih. ☎ 776-166.

PRODAM 400 l vina (šmar-nica), cena 20,00 din za liter. Branko ŽNIDARIČ, Cvetkovci 102. ☎ 712-252.

ŠPORT SERVIS Davorin Munda, Slovenski trg 1, Ptuj

Kompleten servis koles, koles z motorjem in smuči. Prav tako napenjamo mreže za teniške loparje. Odprto vsak dan od 9. do 12. in od 13. do 17. ure, v soboto od 9. do 12. ure.

IŠČEM žensko za čiščenje lokala v jutranjih urah v Stojncih. ☎ 766-243.

UGODNO prodam kravo s teletom. Stanko Možina, Gorišnica 176.

PRODAMO kakovostno mešano belo vino 600 l, lahko tudi vstekljenico (laški rizling, beli burgundec in muškatski silvanec). ☎ 717-021.

UGODNO PRODAM novo motorno kolo TOMOS CTX 80, informacije na ☎ 776-207, popoldan po 15. uri.

Dežurstvo živilskih trgovin
Sobota, 24. avgusta:
Živila in Potrošniki.

*Truplo tvoje zemlja krije,
v hladnem grobu mirno spiš,
tvoje srce več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen
ker tebe več med nami ni.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega

Alojza Korparja

iz Gorišnice 29

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znanec in prijateljem, posebej sosedom Roškarjevem ter družinama Sirec in Pukič za vsestransko pomoč, vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, nam pa izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter za sv. maše in cerkev. Najiskrejša hvala g. župniku za opravljen obred, govornikom za poslovilne besede ter pevcem za odpete žalostinke.

Neutolažljivi: žena Marija in hčerka Olga.

ZAHVALA

Po hudi boleznji je 9. avgusta 1991 ugasnilo življenje naše dolgoletne sodelavke

Mirjane Paulinič

iz Potrčeve 50 a v Ptuj.

Pokopali so jo v najožjem družinskem krogu. Ohranili jo bomo v najlepšem spominu.

KOLEKTIV AGIS, p.o.

komunala ptuj

Komunalno podjetje Ptuj p.o.
Zidaričeva nabrežje 3

KOMUNALNO PODJETJE PTUJ obvešča udeležence v prometu, da je od 13. avgusta 1991 do preklica zaprt za ves promet most čez obdravski kanal pri naselju Slovenja vas zaradi poškodovanosti opornikov.

Obvoz je možen prek mostu v Zlatoličju in Hajdošah. Za razumevanje se zahvaljujejo!

*Kje si, ljuba mati,
kje je mili tvoj obraz!
Kje so tvoje roke zlate,
ki skrbelo so za nas!*

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, babice in omice

Julijane Turk

roj. LESJAK
iz V. Varnice 72

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanec, ki ste našo drago mamo spremljali na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in svete maše. Posebej se zahvaljujemo Štefki Sitar in Mariji Topolovec za vso skrb v času njene bolezni.

Zahvalo izrekamo tudi patru Milanu Kosu in g. župniku Mirku Štabucu za opravljen cerkveni obred, cerkvenim pevcem iz Leskovca za ubrano petje, govorniku KS Franciju Stopajniku za besede slovesa, Miranu Majcenu za odigrano Tišino in pogrebniemu podjetju MIR.

Vsi njeni!

ZAHVALA

Ob prerani smrti dragega

Franca Arkliniča

se zelo zahvaljujemo za izrečeno sožalje ter podarjeno cvetje.

Zahvaljujemo se vsem, ki so pokojnika spremljali na zadnji poti, in gospodu župniku za mašo ter poslovilne besede.

Goričak, Kamnik, Zavrč, Radomlje, Domžale, Starše, Podrečje

Vsi njegovi

*Tam, kjer si ti, ni sonca ne luči,
le tvoj nasmeh med nami še živi
in nihče ne ve, kako zelo, zelo boli,
ko zavemo se, da te več ni.*

ZAHVALA

Grenka je resnica, da smo izgubili zlato mamo, dobro ženo, teto in babico

Marijo Bukvič

iz Žetali 114

30. 1. 1930 — 12. 8. 1991

Najtopleje se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znanec, ki ste pokojnico v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter za svete maše. Prisrčna hvala govornikom g. Jožetu Krivcu in g. Feliks Pulku za poslovilne besede.

Zahvaljujemo se pevkam cerkvenega zbora Žetale za odpete žalostinke, kakor tudi g. župniku za lepo opravljen cerkveni obred.

ŽALUJOČI: mož Jože ter otroci Marija, Viktor in Ivan z družinami.

*Tam, kjer si ti, ni sonca ne luči,
le tvoj nasmeh med nami še živi
in nihče ne ve, kako zelo, zelo boli,
ko zavemo se, da te več ni.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

Franca Panikvarja

iz Gerečje vasi 64

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znanec, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter za svete maše, nam pa izrekli sožalje. Hvala gasilcem GD Gerečja vas, govornikom za izrečene poslovilne besede, pevcem cerkvenega zbora Hajdina in g. župniku za opravljen cerkveni obred.

ŽALUJOČI: žena KUNIGUNDA, hčerki KUNIGUNDA in MARINKA z družino ter sinova FRANC in MILKO z družinama.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljene mame, babice, prababice in sestre

Marije Jesih

upokojene poslovodkinje trgovine Planika v Ptuj

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, nam izrekli pisna in ustna sožalja, ji poklonili cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala govorniku KS za poslovilne besede, duhovniku za opravljen cerkveni pogreb, pevcem za odpete žalostinke. Hvala tudi osebju Doma upokojujencev v Ptuj, ki so negovali našo drago mamo in ji lajšali trpljenje v njeni bolezni.

Žalujejo: otroci Ada, Silvo in Marjan z družinami.

Ptuj, Ankaran, Radomlje, Podčetrtek.

Polomljeno drevje, razkrite hiše...

Cesar ni vzela vojna, je pobrala še ujma, so menili mnogi Ormožani, ko so že v nedeljo proti večeru vsaj za silo poskušali zakrpati luknje, da bi obilno deževje, ki ni prenehalo vse do jutra, ne naredilo prevelike škode.

Najhuje je bilo v zahodnem delu Ormoža. Prvi znaki močnega neurja so bili vidni že na Lentu, kjer Ormožani gradijo nove stanovanjske hiše. Pošastno podoba je kazalo ostrešje bolnice, kjer so morali del odkritih streh pokriti s polivinilom. Smreke, ki so desetletja krasile park ob bolnici, so bile polomljene, kot bi bile vžgalice.

Spodnji del parka ob Brodarjevi vili je uničen.

ORMOŽ

Neurja z močnim vetrom in dežjem, ki se je v nedeljo, 18. avgusta, po petnajsti uri razbesnelo nad delom mesta Ormoža, in obilne toče, ki je v nekaterih delih občine povsem uničila letino, ljudje zlepa ne bodo pozabili. Skoraj verjeti ne moreš, da je vihar ruval tudi stoletna drevesa.

Na desni strani Ptujске ceste je bilo uničenih več hiš, najbolj prizadeta je bila hiša **Ivanke Čavič**, kjer je vihar odnesel streho in jo razmetal po naselju; nekaj tramov je padlo tudi na 300 m oddaljeno Grandučevo hišo. **Nadica Grandučeva** je poveda-

Težko verjameš, da je vihar izruval tudi sto let staro bukev v parku pri Šonajevi hiši.

la, da je prvi strahotni sunek vetra privršal nekaj po petnasti uri in polomilo je prve šipe in rolete ter naokoli nosilo opeko s sosednjih hiš. Pri drugem, močnejšem sunku je prineslo ostrešje z dveh tramov, ki sta na njihovo

hišo privršala prek dveh drugih streh. Zanimivo je bilo tudi to, da so avtomobili pred njihovo hišo stali na cesti, vse je frčalo prek njih in skoraj neverjetno je, da ni bil nobeden poškodovan.

Mimo Grandučeve hiše je napeljanih polno električnih žic, ki so udarjale ena v drugo. Ta pre-

Težko verjameš, da je vihar izruval tudi sto let staro bukev v parku pri Šonajevi hiši.

del Ormoža vse do nedeljskega popoldna ni imel elektrike.

V ponedeljek popoldan je bilo pri **Čavičevih** na dvorišču zelo živahno. Veliko mladih je prišlo pomagat reševati, kar se je rešiti dalo. Hiša je brez ostrešja, del ga je razmetalo po naselju, nekaj pa ga je ostalo na kupu, ob robu njihove parcele. Ivanka je povedala, da je ravno vlagala papriko,

Na Grandučevo hišo je padel del ostrešja Čavičeve hiše.

ko se je vse skupaj začelo. Na hitro je izklopila elektriko in zaprla plin. Ne ve natančno, od katere strani je privršal; zanimivo je, da je na zahodni strani hiše ostalo na balkonu vse tako, kot je bilo prej. Kmalu po prvem naletu vetra sta s hčerko odšli v klet in tam ostali nekaj časa. Ko sta se vrnila v kuhinjo, jima je sosedka povedala, da jim je odneslo streho. Ko je prišla skozi vhodna vrata, pravi, je imela kaj videti:

Nedeljsko neurje močno poškodovalo letališče v Moškanjcih

Na videz lepa in sončna poletna nedelja, 18. avgusta, se je nekaj po petnajsti uri nenadoma prelevila v močno neurje z dežjem in točo, ki je bila ponekod debela kot marelice. Najhuje je udarilo in prizadelo območje od Gomile proti Tomažu pri Ormožu in sam Ormož.

Samemu Ptujju je tokrat neurje kar prizaneslo, hudo pa je bilo v Moškanjcih, kjer je orkanski veter z več kot 150 kilometri na uro naredil pravo razdejanje na letališču Aerokluba Ptuj. Močan veter je vrzel s tračnic velika vrata na enem od hangarjev, veter se je zatem uprl in drugo močno poškodovali tri motorna letala, popolnoma pa uničili ultralahko motorno letalo. Motorno letalo Lockheed, ki je bilo garazirano in pripeto ob hangarju, je orkanski veter vzdignil kot pero in ga treščil po kakih 20 metrih ob zem-

ljo. Pri tem je letalu počil prednji del, kar ga je popolnoma onesposobilo, verjetno za večne čase. Neurje je podrlo še nekaj dreves ob hangarjih, pretrgalo telefonsko in električno napeljavo,

Uničeno letalo Lockheed.

(Foto: M. Ozmec)

skratka Aeroklub Ptuj je hudo prizadeto. Škodo še ocenjujejo, zagotovo pa gre v milijone dinarjev in vprašanje je, kako bodo lahko sanirali posledice.

(—OM)

ČRNA KRONIKA

VELIKA ŠKODA ZARADI UDARA STRELE

Med nočno nevihto v torek, 13. avgusta, ob 23.30 je udarila strela v gospodarsko poslopje Marjana Novaka, Medvedce 9, KS Majšperk. Ogenj je hitro zajel leseno ostrešje in vse, kar je bilo pod streho. Zgorelo je okoli 40 samonakladalnih prikolic sena, 10 prikolic slame, puhalnik za seno, stroj za luščenje koruze in več raznega kmetijskega orodja. Ocenjujejo, da je škode za več kot milijon dinarjev.

DVA HUJE IN DVA LAŽJE RANJENA

V četrtek, 15. avgusta, ob 1. uri po polnoči je po regionalni cesti od Ptujja proti Juršincem vozil osebni avto Artur Klep iz Zgornjega Dupleka 35 e. Med vožnjo skozi naselje Pacinje ga je zaneslo na desno bankino, od tam v poldrugi meter globok obcestni jarek, po katerem je vozil še nekaj metrov, potem pa je trčil v betonski prepus, kjer ga je odbilo ponovno v jarek in iz jarka na sredino cestišča, kjer je končno obstal na strehi. Voznik Klep in sopotnica Viktorija Kostanjevec

iz Dražencev 26 a sta bila lažje ranjena. Hude poškodbe pa sta dobila sopotnika Vojko Kmetič iz Zg. Dupleka 33 b in Boris Rojko iz Zg. Dupleka 37 b. Vse štiri so odpeljali v ptujsko bolnišnico.

TRČILA SREDI CESTIŠČA

Od Trubarjeve proti Zupančičevi ulici je v četrtek, 15. avgusta zvečer, vozil motorno kolo Dušan Štumberger iz Ptujja. Iz nasprotni smeri mu je po Kajuhovi pripeljal na mopedu 17-letni B. D. iz Ptujja. Oba sta vozila po sredini ulice, zato ni čudno, da sta pri bloku Kajuhova 5 njuna motor in moped trčila. Sledil je padec po vozišču, ki ni ostal brez posledic. Štumberger se je pri padcu hudo ranil, mopedist B. D. in njegov mladoletni sopotnik B. B. pa sta bila lažje ranjena. Prepeljali so jih v ptujsko bolnišnico.

Z MOTORJEM V AVTO

Po lokalni cesti od Tomaža proti Ormožu se je v petek, 16. avgusta, ob 15.35 peljal na motornem kolesu 17-letni J. V. iz Rakovcev 17, KS Tomaž. V naselju Savci pri hišni številki 37 je

med vožnjo po klancu navzdol v nepreglednem ovinku zapeljal na nasprotni vozni pas. Prav tedaj mu je nasproti pravilno po svoji desni pripeljal osebni avto, ki ga je vozil Aleksander Turk iz Maribora. Motorno kolo je trčilo v sprednjo levo stran osebne avta. Mladoletni voznik je pri tem dobil hude telesne poškodbe in so ga prepeljali na zdravljenje v ptujsko bolnišnico.

UMRLA V ČELNEM TRČENJU

Od Ptujja proti Ormožu je po magistralni cesti v ponedeljek, 19. avgusta zjutraj, vozila osebni avto Sandra Jakin, 22 let, Cankarjeva 48 v Novi Gorici. Nekaj minut po 7. uri je pred Trgovščim, KS Velika Nedelja, v ostrem desnem, delno nepreglednem ovinku zapeljala na nasprotni vozni pas. Prav tedaj je iz ormoške smeri pravilno po svoji

desni pripeljal tovornjak Emil Kragelj iz Žitenc 40 v občini Lenart. Osebni avto je čelno trčil v tovornjak in ga je odbilo v obcestni jarek na desni strani ceste. V razbitinah osebne avtomobila je ostala vkleščena Sandra Jakin, ki je ob trčenju dobila tako hude poškodbe, zlasti po glavi, da je na kraju nesreče umrla. Magistralna cesta je bila zaradi te nesreče skoraj dve uri zaprta za ves promet, potem pa je promet do 10.30 potekal izmenično po enem voznem pasu.

IZSILJEVAL JE PREDNOST

Po lokalni cesti skozi Pavlovce pri Ormožu je v nedeljo, 18. avgusta, ob 15.20 vozil kolo z motorjem Jožef Kociper iz Lešnice 47, KS Ormož. Ko je pripeljal do križišča z regionalno cesto, ni upošteval prometnega znaka, temveč je zapeljal na prednostno cesto v trenutku, ko je po njej iz

V razbitinah juga je našla smrt Sandra Jakin iz Nove Gorice.

(Foto: M. Ozmec.)

Smreka je podrli staro Jurkovičovo hišo na Ptujski cesti.

tramovi so ležali križem kračem po dvorišču, skozi luknjo, kjer so prej hodili na podstrešje, pa je curkoma lila voda. Podlagali sta vse, kar sta imeli pri roki, vendar vse skupaj ni nič zaleglo. V nesreči je dobro vsaj to, da so lahko pokrili streho in bili vsaj nekoliko varni pred mokroto. Vesele in ganjena obenem je ob vsej tej solidarnosti.

Ob mojem obisku je bil pri njej predsednik sveta krajevne skupnosti Ormož **Anton Prapotnik** in povedal je, da se je v pomoč vsem oškodovancem vključila tudi ormoška krajevna skupnost. Dopoldan so imeli sestanek in se dogovorili, kako pomagati.

V ponedeljek je akcija čiščenja v Ormožu stekla povsem normalno. Polne roke dela so imeli elek-

tričarji, ki so hiteli popravljati elektriko in pospravljati podrta drevesa, in seveda sami stanovalci hiš, ki so hiteli odstranjevati vse, kar je ležalo naokoli.

Ujma pa ni prizadejala samo Ormoža, divjala je tudi v tomaževski krajevni skupnosti, kjer je poškodovanih kar 54.000 kvadratnih metrov streh in bi potrebovali za prekritje okoli milijon in pol kosov strešne opeke. Velika škoda je tudi na kmetijskih površinah, vendar o tem in o vključevanju občine pri odpravi škode prihodnjič, ko bomo že imeli natančne podatke. Lahko pa mirno zapišemo, da bo večja od vojne, ki je znašala 475 milijonov dinarjev.

Tekst in foto
Vida Topolovec

osebna kronika

RODILE SO: Laura Krajnc, Kerenčičev trg 12, Ormož — Alana; Lidija Salamun, Potrčeva 44, Ptuj — Anjo; Darja Murko, Zg. Pristava 41, Lovrenc — Jureta; Tatjana Glaser, Borovci 50, Dornava — deklico; Irena Furtek, Zg. Hajdina 89, Hajdina — Katjo; Jelka Fištravec, Bukovci 40, Markovci — dečka; Stefanija Kifner, Miklavž 76, Ormož — Katjo; Sonja Feguš, Dežno 1/b, Podlehnik — Matica; Helena Vučina, Trnovci 23, Tomaž — Tomaža; Marjana Šišek, Ormoška c. 45, Ptuj — Mitja; Cvetka Vesenjaj, Ormoška c. 2, — Pri- moža; Milica Kramberger, Zg.

Velovlek 1, Destrnik — Moniko; Terezija Kovačec, Novinci 38, Vitomarci — dečka; Jožica Golob, Draženci 20, Hajdina — deklico; Dragica Lončarič, Potrčeva 42, Ptuj — dečka.

POROKE NA PTUJU: Viktor Peternik in Helena Jurše, Ptuj, Slekovecova ul. 3; Edvard Cafuta, Strmec pri Leskovcu 45; in Jožica Trafela, Dežno pri Podlehniku 5/a; Samo Korpar, Rabelčja vas, Frankovičeva ul. 8; in Klaudija Mohorko, Ptuj, Zihorlova pl. 9; Franc Bratušek, Zgornji Leskovec 5/a, in Marija Vindiš, Zgornji Leskovec 5/a; Milan Fras, Placar 24, in Elizabeta Mušič, Dolič 38.

UMRLI SO: Elizabeta Slavinec, Ivanjkovci 35, roj. 1935, umrla 11. 8. 1991; Frida Stare, Ptuj, Gajzerjeva ul. 4, roj. 1910, umrla 11. 8. 1991; Ljudmila Predikava, Jelovice 33, roj. 1930, umrla 10. 8. 1991; Marija Prevotšek, Krčevina pri Vurberku 18, roj. 1919, umrla 14. 8. 1991.

AVTO SE JE PREVRAČAL PO NASIPU

V nedeljo, 18. avgusta, ob 18.20 je po regionalni cesti od Rogaške Slatine proti Poljčanam vozil osebni avto Dušan Pirš iz Slovenske Bistrice. Na mostu čez Dravinjo pri Poljčanah je avto pričelo zanašati po cestišču, zapeljal je s ceste in se začel prevračati po nasipu, dokler ni obmoroval na dnu. Voznik Pirš se je pri tem hujše poškodoval in so ga prepeljali na zdravljenje v bolnišnico.

TRAKTORIST HUJE POŠKODOVAN

Ob dovozni poti k vinogradu v Vel. Brebrovniku 32, KS Miklavž, last Slovina iz Ormoža, je v petek, 16. avgusta, nekaj po 12. uri s traktorsko kosilnico kosil travo po nasipu Vilko Jurinec iz Vel. Brebrovnika. Na mokri in spolzki zemlji je traktor spodneslo in prevrnil se je po pobočju. Pri tem je Jurinec padel iz kabine in se hujše poškodoval. Prepeljali so ga v ptujsko bolnišnico.

TEDNIK

TEDNIK je naslednik Ptujškega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izdaja Zavod za radijsko in časopisno dejavnost RADIO — TEDNIK PTUJ.

UREDNIŠTVO: Franc Lačen (direktor in gl. urednik), Ludvik Kotar (odgovorni urednik), Jože Šmigoc (pomočnik odgovornega urednika in lektor), Stefan Pušnik (tehnični urednik), Jože Bračič, Ivo Ciani, Majda Goznik, Darja Lukman, Martin Ozmec, Vida Topolovec, Nataša Vodušek in Milena Zupanič (novinarji).

PROPAGANDA: Oliver Težak. Naslov **RADIO — TEDNIK**, Raičeva 6, 62250 Ptuj, p.p. 99; tel (062) 771-226; faks (062) 771-223.

Celoletna naročnina 850,00 dinarjev, za tujino 1.740,00 dinarjev. **ZIRO RACUN** pri SDK Ptuj: 52400—603—31023.

Tisk: GZP Mariborski tisk Maribor.

Oproščeno prometnega davka po obvestilu izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije številka 3132 z dne 28. 2. 1991.

Popravek:

V prejšnji Črni kroniki smo zapisali, da so požar na gospodarskem poslopiju Franca Cafure iz Ložine pogasili gasilci iz Podlehnik. V resnici so to delo opravili gasilski društva Leskovec. Za napako se opravičujemo.